UĞUR MUMCU

LİBERAL ÇİFTLİK

um:ag

UĞUR MUMCU

LİBERAL ÇİFTLİK

um:ag

UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI

20

BASKI

um:ag Vakfı Yayınları: 13
Bütün Yapıtları Dizisi: 11

LİBERAL ÇİFTLİK

UĞUR MUMCU

1'inci Baskı: Haziran 1985. İstanbul
20'inci Baskı: Ağustos1996, Ankara, 3 000 adet
"Liberal Çiftlik", 19. baskıya kadar "Tekin Yayınevi" tarafından toplam 64 500 adet yayınlanmıştır.

ISBN 975-8084-07-0

Yayın Yönetmeni: Ali TARTANOĞLU

Kapak Tasarımı ve İllüstrasyon SOLARİS

Dizgi: um:ag

Baskı: DUMAT

LİBERAL ÇİFTLİK

UĞUR MUMCU

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ
ÖNSÖZ
LİBERAL ÇİFTLİK 1
24 OCAK KARARLARI NASIL ALINDI 17
LİBERAL DİREK TEORİSİ 31
BİR SOSYAL DİREĞİN ÖTEKİ SOSYAL DİREKLER ÜZERİNE TAHAKKÜMÜ 37
24 OCAK - HÜR TEŞEBBÜS, BANKER VE BANKA BAYRAMI 43
ARAP'IN TERSİ PARA 49
ESKİ MİLLETVEKİLİ ZÜHTÜ, KOMÜNİZM YOLUYLA PARA KAZANIYOR 57
ENVER BEY KOMÜNİZME KARŞI 65
SOLCULUK GELİŞİYOR 71
KİRA SÖZLEŞMESİ 79
TÖREN 83
BİR KARA MİZAH ÖRNEĞİ 91

SUNUŞ

Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, demokrat bir Türkiye'nin yılmaz savunucusu; devrimci, hep emekten yana, araştıran ve sorgulayan gazeteci Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993 günü otomobiline konan bir bomba ile, inandığı tüm bu değerler uğruna yaşamını yitirdi.

Eşi Güldal Mumcu ile çocukları Özgür ve Özge; Uğur Mumcu'nun, yukarıda ana çizgilerini vermeye çalıştığımız kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak; kütüphanesini, arşivini ve tüm yazılarını tasnif edip araştırmacıların kullanımına sunmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak vb. amaçlarla **Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı**'nı Ekim 1994'te hukuken, Aralık 1995'te de fiilen yaşama geçirdiler.

Bu amaçlar dışında vakfın elbette görevleri de var. Bunlardan ilk akla geleni ve belki en önemlisi, aradan üç yıldan fazla bir süre geçmesine karşın hala sonuçlanmamış, hala **fail-i meçhul** durumdaki **Mumcu Cinayet**'inin sonuna kadar takipçisi olmak. Bu görevin ilk ürünü sayılabilecek **SUİKAST RAPORU 93/96 Uğur Mumcu Cinayeti Soruşturması Sorgulanıyor** adlı çalışma, bir **um:ag** yayını olarak okuyuculara ve Uğur Mumcu dostlarına sunuldu.

Bir başka görev, bir başka borç, ama aynı zamanda hak ise, Onun daha önce yayınlanmış kitaplarının, bu kez adını taşıyan **um:ag** logosu altında yayınlanması idi. Böylesi bir cinayet söz konusu olmasaydı, bizim için de böyle bir görev doğmayacaktı. Ama cinayet, bu görevi kaçınılmaz kıldı. Elinizdeki kitap işte bu görevin bir ürünü.

Bu noktaya ulaşılmasında, Mumcu'nun bütün kitaplarını 1975'ten bu yana, 21 yıldır dostlukla, özenle yayınlamakta olan Tekin Yayınevi'ne ve Sayın Kemal Karatekin'e hem bu hizmet, hem de anlayış ve katkılarından dolayı teşekkür ederiz. **Liberal Çiftlik**'in ilk 19 baskısı da Tekin Yayınevi tarafından yayınlanmıştı.

Türkiye koşullarında hele Uğur Mumcu Vakfı olarak, belli bir özel, toplumsal amaçla kitap yayınlamak güç bir

iş.Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal koşulları, bu koşulların özellikle yayıncılık sektörüne nasıl yansıdığı biliniyor. Öteki giderler göz ardı edilse bile, kitap fiyatının yarıya yakınının dağıtım, üçte birinin de kağıt gideri olarak düşünülmesi, sorunu kavramak için yeterlidir sanırız.

um:ag da en büyük sıkıntıyı kitapların fiyatını belirlerken yaşadı. Hem olabildiğince nitelikli ürün yaratmaya, hem de burada "kitap" olan bu ürün ile, Uğur Mumcu okurları arasında bir uzaklık olmamasına uğraşırken çok zorlandık. Kitaplarımızın fiyatı bilinen tüm gerçeklere karşın yüksek bulunabilir. Ama kağıt ve baskı kalitesi dikkate alınırsa, kitaplarımızın fiyatının sık sık değişmemesi için çaba harcanacağı bilinirse, okuyucunun hoşgörü katsayısının da artacağını umuyoruz.

Liberal Çiftlik'in şu anda elinizde bulunması, bu umudumuzun yersiz olmadığını gösteriyor. Bu, ayrıca, ülkemizi siz dost okurlarla birlikte aydınlık yarınlara taşımak amacıyla kurulan Uğur Mumcu Vakfı'na yapılmış önemli bir katkı. Sağ olun.

Bir önemli görevin gereği olan bu kitapların yeniden yayınlanmasında bize çok değerli katkılarda bulunan, Abdullah Nefes, Öcal Beningtan, Savaş Sönmez, Hakkı Erdem, Canan Duran, Çiler Keleş, Sezer Yücel, Neriman Küpçü, Fatih Alpertan, Şebnem Kocabıyık, Zeynur Türkmen, Sunda Işık ile Kubilay Gönen, İrfan Ekici, Haluk Zontul ile Dumat Matbaası ve çalışanlarını, kapak düzenlemelerini büyük bir ustalık ve özenle yeniden yapan Emrah Yücel ve Murat Kaya'yı da unutmadık. Onlara da içtenlikle teşekkür ediyoruz.

Çağlar boyunca daha iyi, daha güzel, daha aydınlık bir dünya dileyen insanlar, düşünceleri uğruna eziyet çektiler, öldürülmeyi göze aldılar, öldürüldüler Yaşamını, bu yolda gözünü kırpmadan feda edebilecek insanlara gerek duyulmayan ışıl ışıl ve güzel bir dünyanın, ancak sizin gibi aydınların emeği ve çabası ile oluşacağına inanıyoruz.

Bu çabanın başarıya ulaşabilmesinin ilk koşulu, unutmamak!

Düşünenlerin öldürülmemesi, öldürülenlerin unutulmaması dileğiyle...

um : ag

ÖNSÖZ

GİRİŞ SERBEST

Bir gün, gazeteci dostum Ahmet Tan ile konuşuyordum. Konu, serbest piyasa ekonomisiydi. Ben, ekonominin pek de serbest olmadığını anlatıyor, siyasette liberalliğin ise hiç söz konusu edilemeyeceğini söylüyordum.

Tan, yorumunu yaptı:

"Ekonomi serbest, siyaset greko-romen!"

Günümüze denk düşen en uygun tanım buydu.

Muhafazakarlık, "muhafaza" ve "kar" hecelerinden oluşuyordu, Özal, "al" gecesi ile bitiyordu. "Muhafazakar"ile "Özal"ı alt alta yazıp, son heceleri ayırıyorduk, "kar-al" çıkıyordu. Milliyetçi ve muhafazakar düzenimizin özeti bu iki hecede saklıydı sanki.

"Güleriz ağlanacak halimize" derler ya; işte ağlanacak halimize biraz da gülmek istedim. Bu kitap bu çaba ile oluştu.

Ekonomide serbestlik; siyasette greko-romen! Ama hep tuş oluyorduk, tuş...

Gelin hep beraber şu Liberal Çitlik'in kapısını tıklatalım.

Buyurun girin...

LİBERAL ÇİFTLİK

Toprağı bol olsun, George Orwell iyi adamdı. Yazdığı birçok kitap arasında "Hayvan Çiftliği" adlı kitabı çok geniş bir ilgi görmüştür Orwell. bu kıtabında hem komünist ihtilallerle girgirini geçmiş hem de bır çok konuyu iyice eleştirmişti.

Geçenlerde bana Londra'dan büyük bir zarf geldi. "Hayrola" dıye düşündüm; "ne bu böyle?.." Zarfı açınca ne göreyim; İngilizce bir vasiyetname!.. Altındaki imzaya baktım: George Orwell!.... Hayretle okumaya başladım.

Aaaa, üstüme iyilik sağlık! Orwell, ünlü "Hayvan Çitliği" ile birlikte "Liberal Çiftlik" adlı bir kitap daha yazmış, ancak bu kitabın ölümünden sonra yayınlanmasını istiyormuş. İyi hoş da, bu Orwell'in hısmı, akrabası, usulu, füruu, üçüncü dereceden akrabası yok mu ki, bu vasiyetname bana geliyor? Aldı mı beni bir merak!..

Neyse, sonra işi çözdük. Londra'daki noterde Kıbrıs'lı bir soydaşımız çalışıyormuş; bu vasiyetname eline geçmiş, doğru bana yollamış. Bu da bizim örgütümüz! "Devrimci Okuyucu Örgütü"; kısa adı "dev-ok-ör" Bir de küçücük not düşmüş: "Bu tarihten önce liberal kapitalizm gelişirse işbu kitap yayın tarihinden beş yıl önce de yayınlanabilir."

Kıbrıs'lı okuyucum da böyle düşünmüş ve Orwell'in vasiyetnamesi ile birlikte "Liberal Çiftlik" adlı kitabını da postalayıvermiş.

Hadi gelin birlikte okuyalım.

*
* *

"Mr. Jones, o gün her zamankinden daha sarhoştu. Gece içkivi yine fazla kaçırmıştı. Mr. Jones'in horultulan ahırın dış kapısında duyulmaya başlamıştı. Evet artık çiftlikte yaşayan hayvanlar artık gizli toplantılarını yapabilirlerdi.

Toplantıya ilk kez gelenler köpeklerdi. Köpekler, keskin burunlan nedeniyle, olacaklan önceden sezen yaratıklardı. Çiftliğin düzeninde değişiklik olacağını sezmişler, bundan sonra kime köpeklik yapacaklannı belirleyip şimdiden kuyruk sallamaya bile başlamışlardı. Onlardaki bu değişikliği ilk fark eden domuzlar olmuştu. Domuzlar, oldum olası, olacaklan bilirler, ancak domuzluklanndan hiç ses çıkarmazlardı.

Köpekler, hemen gelip yerlerine almışlardı. Daha sonra iki horoz sallana sallana gelip oturdular. Horozlar, erken öten hemcinslerinin başına neler gelebileceğini çok iyi bilirlerdi. Bu yüzden seslerini olur olmaz çıkarmazlar, komşu horozlar öttükten birkaç saniye sonra "uuuri-uuuu" diye usuldan mınldanarak öterlerdi.

Bu iki horoz, gerçi horozluğun dışa karşı işlevini pek yürütmezlerdi ama içerde tavuklara karşı horozluk yapmaktan da hiç geri kalmazlardı. Daha doğrusu, dışanya karşı yapmadıklan horozluğu içerde yaparlardı. Her horozun kendi çöplüğünde ötmesi gerektiğine en çok bu iki horoz inanırdı.

Horozlann ahıra girdiğini gören Boxer ve Clover adlı atlar da yavaş yavaş ahınn kapısına doğru ilerlemeye başladılar. Boxer kır attı, Clover de tersine koyu renkliydi. Bu iki at, hep yan yana beraber dolaşırlardı. Boxer, hemen hemen her konuda Clover'e danışır, Clover de ona **abi** *derdi. Sanki Clover, Baxer'in müsteşan ya da danışmanıydı. İkisinin yediği arpa hiç ayn gitmezdi.*

Ahıra, atlardan hemen sonra Benjamin adlı eşek de adımını atıyordu. Benjamin yalnız eşek değil, eşekoğlu eşekti. Ailesine son derece düşkündü. Ancak kendisine bakmayacak kadar tembel ve ağır kanlıydı. Benjamin'in bütün inadı, kuyruğundaydı. Pek kuyruk sallamak istemezdi. ***"Niçin?"*** *diye soranlara,* ***"Eşekliğin şerefi vardır, ben köpekler gibi olur olmaz kuyruk sallamam"*** *derdi. Benjamin, eşekoğlueşekliğin manevi şahsiyetine böylesine düşkündü. Bu tembel, bu ağır kanlı eşek de sonunda hareket gününün gelip, çattığını anlamıştı. Her zamanki aksi yüzü ile ahıra girdi ve atlann hemen yanında yerini aldı. Kendisini bildi bileli* ***"attan inip eşeğe binmek"*** *sözüne içerler, her zaman atlardan daha dayanıklı olduğunu anlatacak fırsat arardı.*

Daha sonra üç kedi, karanlık avluyu delen gözleri ile dikkat çekip, küçük mınltılarla, köpeklerin oturduklan yere doğru

yaklaştılar. Sonra köpeklerle kediler arasında selamlaşmalar başladı. Onlar, insanların önünde düşman görünürlerdi; oysa aslında dosttular. Köpekler, kedilerin saldırgan, kediler de köpeklerin uysal türleri değil miydi?

İnsanoğlunun sokak kedileri ile ev kedileri arasında yarattığı sınıf ayrımı, kediler ile köpekler arasında hiç söz konusu değildi. Bu yüzden, çiftlik sahibinin verdiği ciğerle geçinen kedilerle, yemek artığı kemikleri sıyıran köpekler arasında kaçınılmaz bir sınıf savaşı olduğunu kimse ileri süremezdi. Kedi ve köpekler, kediler gibi mırıldanan, köpekler gibi hırlayan insanları gördükçe, kendi kediliklerinden ve köpekliklerinden onur duyarlar, kendi aralarındaki tartışmalarda **"insanoğluinsan"** diye söverlerdi.

Domuzlar, o toplantı için koyunlara fener göndermeyi düşünmemişlerdi. Onlar nasıl olsa, kim önde yürürse, onun peşinden gitmeyi uygun gören bir anlayışa sahiptiler. Toplantı için ineklere de haber salınmıştı. Horozlar toplantıda hazır bulunduğundan tavuklar için ayrıca bir çağrı yapılmamıştı. Zaten tavukların, o güne kadar seçme ve seçilme hakkı da yoktu. Tavuklar, fol yok yumurta yokken hiç önemsenmez, önüne gelince "kışşt, kışt" diye kovalanırlardı. Ancak, yumurta kapıya geldiği zaman insanoğlu, tavukların "mabadlarına" göz dikerdi. Tavuklar, bu kadar nankörlüğe elbette layık değillerdi. Onlar da çiftlikteki yeni düzende yerlerini alacaklardı.

Toplantıda tavukları horozlar temsil edeceklerdi.

Herkes yerini aldıktan sonra **Büyük Reis** olarak bilinen domuz, **"Hür Hayvanlar!"** diye söze başladı.

"Hür hayvanlar diye konuşmamı yadırgayabilirsiniz. Yadırgamayın, çünkü yakında hür olacağız. Hep birlikte hür olacağız, çünkü buna layığız. Bugüne kadar, bu çiftlikte alınan kararlar, hep tepeden inme yöntemlerle olmuştur. Bir çiftlik ekonomisi böyle yönetilmez. Hayvanlar arası serbest rekabet düzeni kurulmazsa, çiftlik, çok kısa sürede bizleri besleyemez hale gelecektir.

Bunca yıl yaşadım, bu gerçeği artık görüyorum. Çiftlik sahibi Mr. Jones'in çiftlik ekonomisine müdahalesi kötü sonuçlar vermiştir. Şimdi yapacağımız iş, çiftlikte liberal düzeni kurmaktır."

Konuşmanın bu noktasında **"hav.."** diye bir ses duyuldu. Bu ses köpeklerden gelmişti. Büyük reis konuşmasını keserek sordu:

"Ne var?"

Köpekler koro halinde:

"Kemik kokusu aldık da..." dediler. Büyük Reis domuz "Ha öyle mi..." diye mırıldandı. Sonra devam etti:

"Hür köpekler, yakında ne kemikler yalayacaksınız, ne kemikler..."

Büyük Reis Domuz, boğazını temizleyerek şöyle rahat bir nefes aldı ve konuşmasını kaldığı yerden sürdürdü:

"Hür hayvan kardeşlerim, nasıl bir şey bu sürdürdüğünüz hayat? Tamamen kapalı ekonomi. Ürettiğinizi satamıyorsunuz; yukarıdan gelen emirlerle ekonomiye müdahale ediliyor. Onun için aç ve sefil bir hayat sürdürüyorsunuz. Her şeyi siz üretirsiniz. Ancak üretilen bunca şey bürokratik engellerle çarçur edilir. İngiltere'de bir hayvan bir yaşına dahi gelmeden hayattan umudu keser. Çünkü, hür teşebbüs inancından yoksundur. Olmaz böyle şey! Bu bizler için bir yazgı değildir. Çünkü İngiltere'nin toprakları verimli, iklimi elverişlidir. Ekonomiye müdahale edilmezse, her şey tıkır tıkır işler. Görünmez bir el ekonomiyi yönetir, bizler de rahat bir hayat süreriz.

Sorarım sizlere... Niçin komşu çiftliklere ürettiklerimizi biz kendimiz satmıyoruz? Atalarımız boş yere "İngiliz atının ölümü arpadan olsun" dememişler. Arpa fiyatları serbest bırakılsa, biz üretilen bütün arpaları komşu çiftliklere rahatça satarız. Ama sattırmıyorlar. Evet hür hayvanlar, hür olması gereken hayvanlar; atlar, eşekler, koyunlar, kuzular, keçiler, kediler, köpekler, kazlar, ördekler, arılar, serbest rekabet düzeni içinde bir araya gelip, ürünlerimizi kendimiz pazarlatalım. Bunun için tek bir düşmanımız var, biliyorsunuz: insanoğlu... Bu insanların hepsi analarından ılık süt içmişlerdir; biz çiğ süt içmişiz.

Artık bıçak kemiğe dayandı. Ben kendi hesabıma, gelecekten bir şey beklemiyorum. On iki yaşındayım, dört yüzden fazla domuz yavrusu dünyaya getirdim, onlara analık ettim. Şurada, önümde oturan genç domuzlar, sonunuz ne olacak elbette biliyorsunuz? Bıçak altında can vereceksiniz. Etiniz para bile etmeyecek. Öyleyse hür hayvanlar, hür olması gereken hayvanlar, büyükbaşlar, orta büyüklükteki hayvanlar, kendimiz için, yarınlar için bir araya gelelim."

Konuşma gereken etkiyi göstermişti. At atlığını, eşek eşekliğini, inek inekliğini, öküz öküzlüğünü anlamaya başlamıştı. Koyunlar için değişen bir şey yoktu. Nasıl olsa bu düzende de, bir başka düzende de kendi ayaklarından asılacaklardı, ne değişirdi ki?! İnsanoğlunun düzeninden ne görmüşlerdi ki, hayvanoğlunun serbest rekabet düzeninden kendileri için umutlu gelecek beklesinler!.. Eşek için konu hiç de öyle değildi. Eşek, olup bitenleri anlıyordu, anlıyordu ama bu işin öncülüğünün atlara değil de niçin bir domuza düştüğüne şaşınyordu. Gerçi Mr. Jones, atları hep elinin altında tutuyordu, bu yüzden atların örgütlenme çabalarına ayıracak zamanları da yoktu; ama yine de bu onurlu, bu gün görmüş eşek, Kıratın bu işleri örgütlemesini bekliyordu. Kervanların başını eşek çekerdi; ancak eşek burada alçakgönüllülük gösterip, öncülüğü atlara bırakmıştı. Domuzlara ne oluyordu?!

Horozlara gelince iş biraz değişiyordu. Horozlar, domuzların bu işin öncülüğünü almalarına biraz içerlemişlerdi. Sabahlar kendilerinden sorulurdu; güneşin doğuşunu öterek tebliğ görevi, doğa tarafından doğrudan doğruya kendilerine verilmişti. Bu yüzden öteki hayvanları serbest rekabet düzeni için uyandırma görevi de kendilerine düşmeliydi.

Bu konu domuzlar arasında konuşulmamış değildi. Horozların işlevi elbette biliniyordu. Horozların öncü görevini kim yadsıyabilirdi? Ama, hayvanlar, sabahın alacakaranlığında kendilerini uyandıran ve tavukları cinsel tahakküm altında tutan horozlardan pek hoşlanmıyorlardı. Doğru; belki horozları, tavuklar üzerindeki kayıtsız-koşulsuz egemenlikleri nedeniyle kıskanıyorlardı ama sonuç değişmiyordu: horozlar, çığırtkan sayılırlardı; asıl önemli işlev domuzlara düşmeliydi.

Büyük Reis Domuz, konuşmasının yarattığı etkiden hoşnut, babacan bir tavırla sesini alçaltarak konuşmasını sürdürdü:

"Dün gece bir düş gördüm, size bu düşü anlatmak istiyorum. Düşü tümüyle anlatamam; gücüm yetmez. Yalnızca şunu söyleyeyim. İnsanoğlunun dünyadan silindiğini gösteren bir düştü bu. Öyle bir düş ki, dünyada her şey serbest, her şey pazarlığa bağlı, hiç müdahale yok, hiç engel yok. Küçük bir domuzken mırıldandığım bir şarkı, dün tümüyle belleğimde canlanıverdi. Sesim kart biliyorsunuz. Hem gür sesli horozların yanında şarkı

söylemek de bana düşmez; ama ben bir başlangıç yapayım, sonra hep birlikte söyleyelim şu şarkıyı."

Eşek anırdı, atlar kişnedi, köpekler havladı, kediler miyavladı. Akort tamamdı. Önce Büyük Reis Domuz, arkasından da bütün hayvanlar hep birlikte söylemeye başladılar:

İngiltere'nin hayvanları, İrlanda'nın, İngiltere'nin
Tüm hayvanları yedi iklimin, her ülkenin
Nurlu ufuklara yönelin.
Şu mutlu haberlere kulak verin.

Er geç gelecektir o günler
Müdahalenin kalktığı günler
İngiltere'nin bereketli topraklarında artık
Yalnız serbest ve liberal hayvanlar konuşacaktır o gün

Şarkının nakarat bölümü, daha hızlı bir tempo ile söylenmekteydi:

"Liberal hayvan vay vay vay
Liberal düzen hay hay hay"

Bu gürültüye uyanan Mr. Jones, ne olduğunu anlamamıştı. Duvardaki tüfeğini alarak ahıra doğru ateş etti. Liberal hayvanlar seslerini kesip, susmuşlardı.

*
* *

Bu konuşmayı yapan Büyük Reis Domuz, bir gece, gelecekte olacakların mutluluğu içinde hayata gözlerini kapayıverdi.

Büyük Reis'in ölümünden sonra çiftlikteki liberal düzen için yapılan örgütlenmeleri iki genç erkek domuz üstlendiler. Bunlardan birinin adı Kartopu, ötekinin de Napolyon'du. Domuzların içinde en etkin olanı ise Cavcav'dı. Cavcav büyük bir demagogdu; kendi kusurlarını allayıp, pullar, sanki bunlar kendisinin birer hüneriymiş gibi yuttururdu. Cavcav, çiftlik sahibi Mr. Jones'in çok sevdiği bir domuzdu. Cavcav, Mr. Jones tarafından, bir ara, uzak bir çiftliğe de gönderilmiş, burada görgü

ve bilgi artırdıktan sonra geri gelmişti. Doğrusu, domuzlar arasında en bilinçlisi ve hünerlisi oydu.

Cavcav, başını çektiği toplantılarda, serbest rekabet düzeninin erdemlerini birbir anlatıyordu. Cavcav'ın bir güçlüğü vardı. O da Musa adlı bir başka domuzun yaptığı konuşmalardı. Musa şu görüşü savunuyordu: Bütün hayvanlar, öldükten sonra **Lokumya** diye bir yere gideceklerdi. Burada hiçbir hayvan çalışmayacak, hiçbir hayvana eziyet edilmeyecekti. Bu dünyada insanoğlundan en çok eziyet gören hayvan, Lokumya'da çok rahat edecekti. Bu ölümlü dünyada efendilerinin işlerine karışmanın ne anlamı vardı? Hayvan, hayvanlığı bilmeliydi.

Bereket versin, öteki hayvanlar Musa'nın **Lokumya** ile ilgili sözlerini pek ciddiye almamışlardı. Üstelik Mr. Jones'a borç para veren büyük çiftlik sahipleri, verdikleri paraları geri alamayacaklan kuşkusuna kapılmışlardı. Mr. Jones'in çiftliğinde üretilen sebze, meyve ve sütleri ucuza kaparak belki alacaklannı bir ölçüde güvenceye bağlayabilirlerdi. Hem Cavcav kendi domuzlan değil miydi? Cavcav'ı, gereği gibi okutup eğitmemişler miydi? Mr. Jones, çiftliği yönetemiyordu. Açlık ve sefalet iyice yayılmıştı.

Hareket anı gelmişti. Cavcav'ın örgütlediği hayvanlar, bir işaret bekliyorlardı. İşaret, horozlann alacakaranlıkta değil akşamüstü ötmeleriydi. Cavcav her şeyi saat gibi kurmuştu.

Akşamüstü **"üüüü-rü-üüüü"** sesi geldiğinde bütün hayvanlar, çiftlikte yeni ve liberal bir düzen kurmak için hazırdılar. Atlar kişnedi, kediler miyavladı, ördekler öttü, anlar vızıldadı, köpekler havladı, danalar böğürdü. İşte **müdahaleci düzen** gidiyor, yerine **liberal düzen** geliyordu. Bütün hayvanlar eşit olacak ve serbestlik uğrunda yarışacaklar, en iyi yarışan en çok kazanacaktı. Cavcav böyle konuşmamış mıydı?

Cavcav, önce domuzlararası bir konuşma yaptı. **"Hür domuzlar,"** dedi, **"domuz kardeşlerim!.. İşte beklediğimiz gün geldi. Eşekler, eşekoğlu eşekler, atlar, köpekler, köpekoğlu köpekler, danalar, inekler, koyunlar, kuzular, anlar, horozlar, bizleri izleyecekler, domuzoğlu için zafer günleri geldi çattı."**

Cavcav, öteki hayvanlar için daha önce hazırladığı konuşmayı da yapmayı unutmadı:

"Hayvanoğlu hayvanlar, hayvan kardeşlerim. Bugüne kadarki bütün sıkıntılarımız, çitliğin insanoğlu tarafından müdahaleci bir

biçimde yöneltilmiş olmasından kaynaklanıyordu. Şimdi, bu gece yarısından sonra bütün hayvanlar birbirleriyle eşit olarak yarışacaklardır. Kimse kimseye horozluk etmeyecek, eşeklik yapmayacak, domuz inadı ile öteki hayvan kardeşlerini üzmeyecektir. Hayvanların dışa açılmasını, öteki çiftliklerdeki hayvan kardeşlerimizle bütünleşmeyi amaç edinmiş bulunuyoruz. Kır atlar, arap atlarına niçin düşman olsun? Bir domuz, bir başka eşeğin yükünü niçin taşısın? İşte beklediğimiz gün geldi. Hayvan liberalizmi, hayvanoğlunu nihayet harekete geçirmiş bulunuyor. Bütün bunlar hep hayvanlık içindir. Mühim olan hayvanlıktır."

Domuzlar öncülüğünde başlayan liberal hayvan ihtilali kısa sürede başarıya ulaşmıştı. İngiltere'de yeni bir gün doğuyordu.

İlk iş, çiftliğin adını değiştirmek oldu. "Mr. Jones Çiftliği" tabelası sökülerek yerine törenle "Liberal Çiftlik" tabelası asıldı. Bütün hayvanlar çılgınca bir sevince kapılmışlardı. Evet, sonunda Büyük Resi Domuz ile Cavcav'ın dedikleri olmuş, hayvanoğlu'nun bin yıllık düşü gerçekleşmişti. Artık her şey serbestti, horozlar serbestti, tavuklar serbestti, eşekler serbestti, atlar, inekler, öküzler serbestti.

Liberalliğin ilk günleri anarşi ile başlar. Bu anarşiyi önlemek için ilkelerin bir an önce saptanması gerekmekteydi. Cavcav, yanına Kartopu ve Napolyon'u da alarak ilkeleri saptadı ve herkesin görebileceği bir yere yazarak düzeni sağladı:

1 - Liberal düzen hayvanoğlunun doğasına uygundur.
2 Her hayvan, eşit haklara sahiptir.
3 - Hiçbir hayvan serbest rekabetin dışında tutulamaz.
4 - Dış çiftliklerle temas izne bağlıdır.
5 - Bu izin çerçevesi içinde serbestlik esastır.

Bütün hayvanlar el ve gönül birliği içinde çalışmaya koyuldular. İlk iş, ineklerin sütlerini sağmak olmuştu. Bu iş de domuzlara düştü. Sütlerin nasıl sağılacağını domuzlar, o müdahaleci günlerde uzaktan uzağa gözlerlerdi. Bu yüzden pek güçlük de çıkmadı.

Hayvanlardan biri sordu:

"Bu sütü ne yapacağız?"

Tavuklardan biri "gık, gık, gık" diye üç kez söz alıp, sonunda:

"Mr. Jones, ara sıra bizim yemimize süt katardı" dedi. Horozlar, sabaha karşı giriştikleri cinsel eylem sonunda oldukça yorgun düşmüşlerdi. Noter dürüstlüğü ile tavuklan onayladılar.

"Üüüüürü üüüü, doğru, böyle olurdu."

Napolyon süt kovalannın başında günün anlam ve önemini belirten kısa ve özlü bir konuşma yaparak:

"Süte haram katmamak gerekir. Sonra bizlere, insanoğlunun kendi arasında sık sık kullandığı sütü bozuk sıfatını uygun görürler. Sütün kimler tarafından kullanılacağını serbest piyasa ekonomisinin görünmez eli kararlaştırır. Bizler bunun için biraraya gelmiş değil miyiz? Şimdi hep beraber çayırlara..."

Bütün hayvanlar, akıllan sütte kalmakla birlikte, liberallik uğruna özveriye katlanmak gereğini de düşünerek Napolyon'un gösterdiği çayırlara doğru türkü söyleyerek koşmaya başladılar.

O akşam süt ortadan kaybolmuştu. Serbest piyasa ekonomisinin düzeni sağlayacak o görünmez eli, sütü de yok edivermişti.

*

* *

İlk günlerde bütün hayvanlar, domuzlann yönetiminde gerçekten çok çalışmışlar, çok verimli hasat elde etmişlerdi. Keyiflerine bir diyecek yoktu. İşte hayvanlık diye buna denirdi; aralannda tam bir dayanışma başlamıştı. Gerçi domuzlar, öteki hayvanlara göre biraz daha ayncalıklıymış gibi görünüyorlardı ama, olsun, bu, yeni yönetimin zorunlu sonuçlanndan biriydi. Zamanla serbest rekabet başlayacak, verim daha da artacak, sonra da bu ayncalıklar birer birer kalkacaktı.

Eşek, bu konuda biraz kuşkuluydu. Boxer ve Clover adlı atlar da zaman zaman kuşkulanmıyor değillerdi hani. Fakat, önemli olan hayvan cinsiydi, hayvanlıktı. Bu yüzden, daha derin düşüncelere dalmıyorlardı. Boxer, bunun bir **geçiş dönemi** olduğunu, sonunda şaha kalkacağını biliyor, bu günlerin özlemi ile yanıp tutuşuyordu. At, yanşlarda ancak atlarla at başı olurdu, domuzlar yanşa yolun yansında başlarlarsa bu adaletsizlik olmaz mıydı?

Cavcav, bir gün bütün hayvanlan topladı. Yanına Kartopu ve Napolyon'u da aldı.

"Hür hayvanlar! İlk işimiz üretimi artırmaktır. Bunun için seferberliğe giriyoruz. Çiftliği yeni baştan örgütlemek için yeni kararlar çıkaracağız. İlk işimiz, bütün üretim ve tüketimi, bir merkeze bağlamaktır. Bu görevi hür hayvanlık ideolojisine inanmış bir arkadaşıma veriyorum."

Bütün hayvanlar bu konuşmayı çılgınca alkışladılar. Eşek Banjamin bu görevin yine bir domuza verileceğini düşünüyordu. Horozlar ve atlar, görevin kendilerine verileceği yolunda umutlar da beslemişlerdi. Cavcav devam etti:

"Bu güç işi, sizin adınıza domuz arkadaşımız Tom'a veriyoruz."

*Bütün hayvanlar şaşkınlık içindeydiler. Tom, sessiz-sedasız bir domuzdu. İçten pazarlıklıydı. Tehlikeli günlerde hiç ama hiç ortalıklarda görünmezdi. Yakın arkadaşlan, Tom'un başka çiftliklerde, arkadaşlannın yemeklerini aşırdığını söylerlerdi. Eşek Benjamin **"Ah benim eşekliğim!.."** dedi. Niçin bu işte öncülük almamıştı? **"Şimdi"** dedi kendi kendine **"Mr. Jones gitti, bunlar geldi."** Fakat yine de sesini çıkarmadı. Kendi kendine bir protesto yolu bularak, kuyruğunu sallamadan yürüdü, gitti.*

*Tom, kısa sürede bütün yasalan, kararlan, tebliğleri hazırladı. Bu kararlann arasında bir tanesi çok ilgi çekiciydi. Karara göre tavuklar ikiye ayrılmışlardı. Günde beş yumurta yumurtlayan tavuklar, bir büyük örgütte toplanıyor, yumurtalann öteki çiftliklere satışı bu tavuklara bırakılıyordu. Günde dört yumurtadan az yumurtlayan tavuklar, başka çiftliklere yumurta satamazlardı; satacaklarsa, bu yumurtalan, günde beş yumurta yumurtlayan tavuklara verecekler, bu tavuklar, horozlar aracılığı ile yumurtalannı dış çiftliklere pazarlatacaklardı. Yani, bir kısım tavuklar, bir kısım tavuklara **komisyon** ödeyeceklerdi.*

*Horozlardan biri **"Bunun neresi serbest rekabet"** diyecek oldu, ama Cavcav, bütün domuzluğunu kullanarak, bu horoz çevresindeki cilveli tavuklann hepsini başka horozlann kümesine yollayıverdi. Ayrıca bu horozun yeminin kesilmesi için kesin emir verdi. Hiçbir horozun gözünün yaşına bakılmazdı. Domuza karşı horozluk da yapılmazdı; **serbest rekabet** düzeni tam anlamıyla yürüyordu, arada böyle küçük sorunlar çıkabilirdi. Bu sorunlar da anlaşmayla çözülürdü.*

Cavcav ile Tom'un yaptıklan iki görüşmeden sonra bir başka kural daha saptandı. Buna göre, komşu çiftliklere meyve, sebze, süt ve yumurta satan hayvanlara, yaptıklan satış oranında yem verilecekti.

Bu işteki ilk bityeniğini yine ağırbaşlı, onurlu eşek Benjamin fark etti. Benjamin yük hayvanıydı, elbette taşımacılık işlerinde kullanılacaktı. Benjamin, bu işlerdeki dalavereyi taşımacılık yaparken anlamıştı. Taşımacılık yapmasına taşımacılık yapacaktı, bir diyeceği yoktu, ama ***"domuza alet"*** *olmak eşekliğe sığar mıydı?! Hayır!*

Domuzlardan biri, sık sık sırtına bir çuval yerleştiriyor, sonra kuyruk kısmına bir tepik atıp ***"dehaaa"*** *diye onu komşu çiftliklere gönderiyordu. Komşu çiftliklerdeki hayvanlar, kendilerinden daha önce bu yeni düzene girmişlerdi, bu konularda oldukça deney sahibi olacak zamanı da bulmuşlardı. Benjamin komşu çiftliklerde* ***"lütfen durur musunuz"*** *diyen kibar bir domuz ile karşılaşıyordu. Banjamin, kendi çiftliğinde, yıllardır insanlardan* ***"oha, çüş"*** *gibi emredici sıgalarla karşılaşmıştı. Bu yüzden* ***"lütfen"*** *sözü kendisine hoşaf kabı yalamak kadar hoş geliyordu.*

Merak bu ya; gidip gelirken sırtındaki çuvalın içinde ne olduğunu anlamak istedi. Şöyle hafifçe eğilerek çuvalı yere düşürdü. Sonra başı ile çuvalın içini şöyle yokladı, çuvalın içi ot ve gübre doluydu. Oysa çuvalın üstünde erik, kiraz ve şeftali yazılıydı. Demek bu domuzlar, yaş sebze yerine çuvala gübre yerleştiriyorlardı. Sonra da meyve sattık diye çiftlik yönetiminden yiyecek alıyorlardı.

Benjamin bu olayı, gidip doğru Cavcav'a anlatsa olayın sorumlulan cezalandınlır mıydı? Doğrusu buydu. Her şeyi Cavcav'a anlatacaktı. İt iti ısırmazdı, ama domuz domuzu belki cezalandırdı. Bütün bu değişiklikler, hep domuzlar için mi yapılmıştı? Hayır. Eşekler, atlar, köpekler, kediler, tavuklar, horozlar, koyunlar ve kuzular, hep birlikte, hayvan hayvana, serbestçe yanşıp çiftliği yönetmeyecekler miydi?

Benjamin, tınsa kalkıp soluk soluğa Cavcav'a geldi.

"Domuz kardeş, domuz kardeş dedi. Domuzların yaptığı hayvanlığa sığmaz, bu düpedüz insanlıktır."

Cavcav, çok sakindi. Benjamin'i yatıştırdı. ***"Dur"*** *dedi,* ***"önce terini sileyim, sonra anlat."***

Benjamin önce anırdı:

"aaaaa - iiiii, aaaa - iiiiii..."

Benjamin anırdıkça Cavcav aman sus, aman sus, diye koşuşturuyordu.

Benjamin yatışınca Cavcav *"**anlat bana eşek kardeş ne oldu**"* diye konuşmayı açtı. Benjamin anlattı; sırtına yerleştirilen çuvallardan, çuvalların içinden çıkan gübreden, ottan bir bir söz etti. Benjamin anlattıkça Cavcav da hüzünle başını sallıyor, ***"tane tane anır"*** diyordu.

Benjamin kendi kendine ***"domuz ama içinde eşek yüreği taşıyor"*** diye düşünerek alçak sesle anınyordu.

Kuyruğunu dik tutarak tok bir sesle anırdı:

"Bir daha böyle yük taşımam."

Cavcav bilinçli bir domuzdu, hiç hır çıksın istemezdi:

"Tabii" dedi, ***"eşek kardeş, ne kadar da haklısın."***

Onurlu eşek Benjamin bu sırrı Boxer ve Clover'e de açmayı düşündü. Atların da tıpkı eşekler gibi eninde,sonunda çıkarları aynıydı. At arabaya koşulur, eşek tek başına taşıma işlerinde kullanılırdı. Sütçü arabaları at yerine eşek ile çekilmez miydi?

Bir gün Boxer ve Clover'in yolunu kesti. Boxer meraklanmıştı:

"Ne o Benjamin, hangi dağda kurt öldü?"

Onurlu eşek Benjamin, sitemli biçimde ***"siz daha uyuyun"*** dedi. Clover irkilmişti:

"Eşek şakası yapma," dedi.

Onurlu eşek Benjamin hiç de şaka yapar gibi değildi:

"Siz taşıdığınız arabalarda ne yük var, hiç merak ettiniz mi?"

Boxer kişneyerek:

*"**Bana ne?**"* dedi. ***"Beni ilgilendirmez ki."***

Benjamin:

"Şu at gözlüğünü gözünden çıkar at, bak neler olmuş, neler."

Sonra fısıldayarak tanık olduğu olayı anlattı. Boxer ve Clover'in de akılları karışmıştı:

"Tam domuzluk iş" dediler.

Evet, bütün bu işlerin altında Cavcav yatmaktaydı. O şişman, o kısa boylu, boynu göğsüne gömülmüş gibi duran, gözleri fınl-fnl dönen, bir ayağı ötekinden hafifçe kısa domuzdu bu işleri çeviren.

Boxer, Clover ve Benjamin o gün kafa kafaya vererek bir plan yaptılar. Bundan sonra hiç renk vermeyecek ve nelerin olup, bittiğini gözleyecekler, sonra bir araya gelip, olaylan değerlendireceklerdi. Serbest rekabet düzeni için ortaya çıkan domuzlar, başka çiftliklerdeki domuzlarla birleşip, öteki hayvan türleri üzerinde bir yeni sömürü düzeni mi kuracaklardı?

Benjamin **"hiç kuşkum yok, bunlar, yabancı çiftliklerdeki domuzlarla birleşiyorlar"** diyordu.

Onurlu bir eşek Benjamin, çiftlikte yemlenen bazı kuşlan bu amaç ile bir araya getirdi. Kuşlar, yabancı çiftliklerin üzerinde uçup olanlan Benjamin'e anlatacaklardı.

Kuşlardan biri Benjamin'e **"sizde kuş kadar akıl yok"** diye takıldı. Bu minik bir serçeydi.

"Yahu Cavcav'ın savunduğu bu düzen şu güney çiftliklerinde çoktandır işliyor..."

Sonra anlattı. Domuzlann yönetiminde bir büyük çiftlik varmış; bu çiftlikteki yönetici domuzlar, başka çiftliklerdeki domuzlarla ilişki kurar, onlan çeşitli yollarla birbirlerine bağlarlarmış.

Benjamin'in aklı iyice karışmıştı. İnsanoğlunun gözlerine benzeyen kara gözlerini, gözaklannı kirpiklerinden taşırarak sordu:

"Nasıl bağlıyor bu domuzlar, yoksul çiftlik domuzlarını kendilerine?"

Minik serçe güldü:

"A benim eşek kafalım" dedi. **"Sende hiç genel kültür yok mu?"**

İngiltere'de iki büyük çiftlik varmış. Bu çiftliklerin birinde atlann önderliğinde bir ihtilal olmuş ve **"horseizm"** diye bir sistem kurulmuş. Bir başka çiftlikte de **"pigizm"** diye bir başka sistem yerleştirilmiş. **Pigizm** ile **horseizm** arasında büyük kavgalar yaşanmış. Her şey buradan kaynaklanırmış.

Minik serçe **"kuşbakışı böyle görünüyor"** dedi.

Çevredeki çiftliklerin bir kısmı **horseizme** bir kısmı da **pigizm**'e daha yakın olmuşlar.

Domuzlann yönetimindeki çiftlik, öteki çiftliklerle ilişki kurarak, bu çiftliklerde kendilerine bağlı domuzlann yönetimi ele almalannı istermiş. Atlann yönetimindeki çiftlikte ise tam bunun tersi düşünülürmüş, ille de derlermiş, **"bize bağlı atlar yönetime gelmeli."** İki büyük çiftlik, kendi aralannda böyle kapışırlarmış.

Atlann yönetimindeki çiftlikte genellikle kart atlar yönetimdeymiş. Bu yüzden mi bilinmez, başka çiftliklerde atlarla değil hep taylarla ilgi kurup, onlan saflanna çekmeye çalışırlarmış

Domuzlann yönetimindeki çiftlikte şöyle bir yöntem geçerliymiş. Çiftlik yönetimindeki domuzlar, yabancı çiftliklerdeki domuzlan desteklerler, sonra borç verir gibi her türlü gereksinmelerini karşılarlar, daha sonra da bu borçlan geri isterlermiş. Bu borçlar geri verilmeyince de küçük çiftliklere dilediklerini yaptınrlarmış. Hele küçük çiftlikler, Horseizm'in iktidarda olduğu çiftliklere yakınsalar, o zaman bu çiftliklere daha çok önem verirlermiş.

Onurlu eşek Benjamin hiçbir şey anlamamıştı, hayretle sordu:

"Niçin?"

"Pigizm, horseizm'in çiftliğini, küçük çiftlikler aracılığı ile gözetir, buralarda ne olur, ne biter, adım adım izler."

Benjamin şaşırmıştı.

"Ah benim eşek kafam", diye söylendi.

Bu ağırbaşlı, gün görmüş, onurlu eşek bütün duyduklannı Boxer ve Clover adlı atlara anlattı. Boxer itiraz etti:

"Onlar koşu atı, biz ise yük işinde kullanılıyoruz. İşlevlerimiz ayrı."

Benjamin feylozofça:

"İşlev türü değiştirmez", diye yorum yaptı.

Clover'in de aklı iyice karışmıştı.

"Yani" dedi domuzlar, ***"hayvanlık adına değil de yalnızca çiftlikler arası domuzluk uğruna mı bizleri bu işlere yönelttiler?"***

Benjamin:

"Evet, ne sandın?" diye yanıt verdi. ***"Olan bu."***

Clover üsteledi:

"Her şey serbest olmayacak mı? Hepimiz özgürce yarışmayacak mıyız?"

Benjamin:

"Hayır, bütün olanlar domuzlara yarayacak, bizleri de kullanacaklar" dedi. ***"Hem de eşek gibi..."***

*

* *

Benjamin, çok geçmeden bütün bu işlerin domuzlar arası bir örgüt eliyle düzenlendiğini öğrendi. Horozlar da işin içyüzünü

öğrendiler. Fakat horozlann bir kısmı bu meraklannı canlan ile ödedi. Cavcav, sabahlan eskisinden daha da tiz bir sesle öten horozlardan ikisini ***"artık kartlaştılar"*** *diye kestiriverdi. Boxer ve Clover de çok geçmeden dolap beygirliği görevlerine atandılar. Horozlann sesleri kesilince, sabah ile gece yarısı birbirine karıştı. Taylardan birkaçı Boxer ve Clover'in bıraktığı işlere alındılar. Onurlu eşek Benjamin bir gece çiftliğin arka kapısında köpek ve kedilerle konuşurken yakalanıp ahırın bir köşesine kapatıldı.*

Köpeklere gelince... Bunlann bir kısmı domuz taklidi yaparak domuzlann arasına karıştı.

Cavcav, ne zaman bu konu açılsa ***"bunlar bizim aramıza karışamazlar. Bakmayın domuz taklidi yaptıklarına, yine köpeklik yapıyorlar. Eskiden kendi adlarına havlıyorlardı, şimdi bizim adımıza"*** *diye böbürlenmekten kendini alamaz.*

*

* *

George Orwell'in öyküsü burada bitmiyor tabii. Öykünün sonrası çok karışık. İyisi mi biz burada keselim.

Ne ermiş adammış şu Orwell!.. Müneccim tatlısı mı yemiş ne!?

24 OCAK KARARLARI NASIL ALINDI?

"Son bağımsız Müslüman Türk devleti!" uçurumun kenarından çekip kurtaran kararlar nasıl alındı?

Bu konuda çeşitli söylentiler dolaşıp durmaktadır. Doğrusu, kimse henüz 24 Ocak kararlarının nasıl alındığını öğrenmiş değildir. Ben kendi hesabıma çok çalıştım. Ona sor, buna sor. Yok! Kimse işin aslını doğru dürüst bilmiyor.

Süleyman Bey'e soruyorsunuz:

"Çağırdım bir gün Turgut'u. Al eline kağıt kalem; yaz, dedim. Yazdı. Uygula, dedim. Uyguladı..."

Turgut Bey'e soruyorsunuz, ondaki hava başka türlü:

"Abi dedim, böyle olmaz. Ne olmaz, dedi. O olmaz abi, dedim. Abine başlatma, dedi. Üsteledim, abi dedim, olmaz. Olmazsa sen yap, dedi. Ben yaptım. Hadise budur."

Adnan Başer Bey ise bambaşka bir öykü anlatıyor:

"Ben bir program hazırlamıştım. Turgut görmüş, verir misin, dedi. Veririm, dedim. Aldı, kopya çekti. O günlerde kendisi ile çok sıkı fıkıydık. Ben, dedi, bu programı, sıkı para politikası olarak sunuyorum. Eh, madem bu kadar istiyorsun, sun bari, dedim. Sundu. 24 Ocak kararlarının patenti bana aittir..."

Ben kaçın kurasıyım? Bunları yutar mıyım? Yutmam. Gerçek öyküyü oturup yazdım. Okuyun lütfen.

*

*

Yağmurlu bir gündü. O gün, Ankara'ya çok erken çökmüştü akşam. Memurlar, yorgun yüzleri ile başbakanlığın önündeki döner kapıdan birbir çıkıyorlardı. Gündüzler gecelere, geceler, gündüzlere gebeydi. Erken basan karanlık, yorgun yüzlerde kaskatı bir karamsarlık yaratmıştı. Kapı dönüyordu. İnsanlar, kapıdan birer ikişer çıkıyorlardı. Bugünün, herhangi bir günden ne farkı vardı? Hiç... Dün, önceki günden farklı mıydı? Yine hiç...

Aynı saatlerde, Ankara'nın bir başka semtindeki Maliye Bakanlığı'nda da ışıklar birer birer sönüyor, hademeler, yorgun bürokratların tablalarda bıraktıkları izmaritleri topladıktan sonra evlerine doğru yola koyuluyorlardı.

Ne umur görmüş bir binaydı bu Maliye Bakanlığı. IMF heyeti, ilk kez Maliye Bakanlığı'na adımını attığında, heyet başkanı usulca bakanın kulağına eğilmiş, **"yapacağımız ilk yardım ile bu binayı onarırsınız"**, demişti.

Heyet başkanının Türkiye'de gördüğü ikinci bina buydu. Başkanın gördüğü birinci bina Ankara Oteli'ydi. Otelde o gün sular akmıyordu, elektrikler de kesilmişti. Heyet başkanı otelin hangi şirket tarafından işletildiğini sordu. Emekli Sandığı, yanıtını alınca, **"demek"**, dedi, **"oteli emekliler yönettiği için böyle oluyor..."** Heyet başkanı, otelden çıkıp, tarihi Maliye Bakanlığı binasını görünce, **"tamam"**, dedi, **"yardımlara önce binalardan başlamak gerek.."**

IMF'den eskimiş bakanlık binaları için çekilen paraya, o günden sonra **özel çekme hakkı** denilmişti.

Maliye Bakanlığı'nın tarihi binasında da bakan, bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Beyefendi, **"bugün erken çıkma, telefonumu bekle"**, demişti. Acaba seçim bölgesinden yeni bir **mebus transferi** mi söz konusuydu? Bilemezdi ki, nereden bilsin?

Bu bakanlık, kendisini gerçekten çok bunaltmıştı. Maliye hiç de ilgi duyduğu bir alan değildi. Başından beri bu işe pek ısınamamıştı. Beyefendi kendisini eve çağırdığında, doğrusu bu ya, Maliye Bakanlığını hiç beklemiyordu. Bakanlık önerisi gelince önce biraz mırın kırın edecek gibi olduysa da sonra **"Allah yardımcımız olsun"** diye öneriyi hemen kabul edivermişti. İyi, hoş da nasıl çıkacaktı işin içinden?

Çıkardı canım...

Bakanlık müşavirlerinden birinin halasının kızı, dayısının oğlu ile evliydi. 24 Ocak kararları işte bu akrabalık ilişkisine dayanmaktaydı. **"Gel"** dedi **"emmioğlu, gel."** Emmioğlu geldi.

"Patron beni bakan yaptı, ben de seni müsteşar yaptım. Yarın akşama kadar bir şeyler hazırla da ne yapacağımızı kararlaştıralım."

Emmioğlu o gece bir yemeğe çağrılıydı. Yemekten saat 11 sularında ayrıldı. Evde yarım saat kadar çalıştıktan sonra raporunu hazırladı. 24 Ocak kararlarının ilk taslağı işte bu rapordur. Bakanın halasının kızı, müsteşarın dayısının oğlu ile evlenmemiş olsaydı, hiç şüphesiz, 24 Ocak kararları olmayacak ve **"son müslüman Türk devleti"** çok büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalacaktı.

Gerek bakan gerek müsteşar, aslen Aydın'lıdırlar Bu yüzden bakan müsteşarına **"kısa kes, aydın havası olsun"** demiş, bakanın bu ricası üzerine rapor kısa tutulmuş, beyefendi tarafından da okunmuştu. Beyefendi **"bir de yabancı uzmanlarla konuşalım"** demiş, uzmanlar başbakanlık konutunda yemeğe çağırılmışlardı.

Yemekte ayva kompostosuna sıra geldiğinde beyefendi, Zarp adlı yabancı uzmana sordu:

"Havalar nasıl? "

"İyidir, iyi. "

"Verirler mi? "

"Verirler."

"Eyi midir?"

Zarp, **"iyi midir"** sorusundan bir şey anlamamış, her yabancı gibi gülerek başını sallamıştı.

IMF sorunu, bu anlamlı konuşma ile çözülmüştü. Kredi alacaklardı, hava elverişliydi.

Beyefendinin morali düzelmişti. Ertesi gün düzenlediği basın toplantısında, bir gazetecinin **"IMF'den ne haber"** diye biten münasebetsiz sorusuna, gülerek şu yanıtı vermişti:

"Demokraside çare, IMF'de para tükenmez. Çiğ yedik de garnımız mı ağrıdı... Pilavdan dönenin gaşşığı gırılsın. IMF'nin bizden para esirgemesi fevkalade ayıptır... "

Beyefendinin bu konuşmayı yaptığı sıralarda, o tarihi Maliye Bakanlığının telefonu acı acı çalıyordu. Hattın öbür ucundaki, IMF Türkiye masası şefi Charles Woodward'du. Ödemeli arıyordu. Telefonu Aydın'lı bakan açtı. Woodward, bakana:

"How do you do... diyor, telefondaki parazitler nedeniyle bu konuşma **"yattı, uyudu"** gibi anlaşılıyordu. Bakan bundan bir anlam çıkaramadı.

"Gensoru mu? O uyudu.." diye konuşmayı, daha doğrusu paraziti yanıtlamaya çalıştı.

Sonra anlaşıldı, gelmek istiyormuş, **"bir çayınızı içebilir miyim?"** diyormuş.

Bakan **"çaya da zam gelecek ama"** diye mırıldandıktan sonra **"gel efendim, gel"** diye içten bir tavır takındı.

Bakan hoşsohbet bir adamdı. Eski solculardan tanıdıkları da vardı. Arasıra, bunları görünce **"gel bakalım komünist"** der, ayak üstü de olsa solcu dostlarıyla sohbet ederdi.

Bir gün, bu eski solcu dostlarından biri **"yahu"** demişti, **"bu Woodward'ı iyi tanırım, bu adam otoriter rejimlerden yanadır. Zaten soyadı da bu anlama gelir."** O eski solcu arkadaşının sözlerini, bu Aydın'lı bakan çok sonra anlayacak **"genel yönetimlerle değil yerel yönetimlerle uğraşsam daha iyi olur"** diye kendisini belediyeciliğe adayacaktı. Siyasetten yasaklandığı günlerde, hep o eski solcu arkadaşının sözlerini kafasında tartmıştı.

"Wood, orman demek, Ward.. koğuş, bölge, mıntıka anlamına gelir. Aç İngilizce sözlüğünü bak.. Ward, aynı zamanda (vesayet altındaki çocuk) anlamına da gelir. Warden.. bu sözcükten türetilmiştir; cezaevi müdürü demektir..."

Aydın'lı bakan, bu eski solcu arkadaşının uyarılarının ne anlama geldiğini çok sonraları anlayacaktı.

Hem bu Woodward adlı kefere, son **zamanlarda "siz para istemesini bilmiyorsunuz. Ben emekliye ayrılıyorum, size danışman olayım. Ayda 10 bin dolar verin, yeter"** dememiş miydi? Kendini **"ingiliz anahtarı"** mı sanmıştı bu İngiliz ekonomisti!

Aydın'lı bakan, **"beyefendi ne zaman arayacaksa arasın, işimiz gücümüz var"** diye bir aşağı, bir yukarı yürüyor, yürüdükçe de çürümüş kabak tatlısı rengindeki mobilyalara bakıp bakıp söyleniyordu:

"Şu mobilyayı alanda hiç mi renk zevki yokmuş? Elimiz para görsün ilk işim bu mobilyaları değiştirmek olacak..."

Bakan, sigara üzerine sigara yakıyor; sigara dumanı halka halka yükselirken, şu birkaç ay içinde olanları aklına getiriyordu.

Özal, çok sonraları devreye girmişti. Hükümet programının hazırlanmasında bile bulunmayan Özal, sonradan nasıl da her şeye sahip çıkmıştı!

Beyefendi, bu işin nasıl kotarıldığını kendisine anlatmıştı. Özal gelmiş kendisinden istemişti:

"Abi Allah aşkına bana bir bakanlık ver..."

"Olmaz Turgut, arkadaşlar alınırlar..."

"Yapma be abi..."

"Nasıl yapayım Turgut?"

"Abi, sen bana Maliye'yi ver. Ben Maliye'ye Ticaret'i bağlayayım, Ticaret Gümrük'e bağlansın, Tekel'i nasıl olsa yok edeceğiz. DPT Maliye'ye, Merkez Bankası DPT'ye, Teşvik bana, tedbir de sana bağlanır, abi, olur bu iş."

Beyefendi olmaz dedikçe Özal direniyormuş:

"Maliye..."

"Olmaz!"

"Gümrük..."

"Olmaz!"

"Ticaret..."

"Olmaz, dedim!"

"Dış Ticaret..."

"Bakanlık topatan karpuzu mu ki bölünsün, olmaz!"

"Olur abi be..."

"Olmaz dedim, Turgut, olmaz!!!"

"Abi MESS'den geliyorum, bir bakanlık alayım ki hava olsun."

"MESS'den gelmek fevkalade önemli bir olaydır."

"Hadise budur.

Beyefendi'nin o gün çok önemli bır randevusu vardı. Şapkasını, paltosunu getirtmişmış. Tam çıkmak üzereymiş Özal:

"DPT " diyor, beyefendi susuyormuş:

"Başbakanlık müsteşarlığı..."

Bakmış olmuyor, **"Turgut"** demiş, **"verdim."**

Sonra şöyle bir nefes almış:

'Vallahi adamı öldürürsün. Al kardeşim. Zaten dokuz aya kalmaz düşeceğiz. Planlama mı istiyorsun, verdim, müsteşarlık mı istiyorsun, onu da verdim."

Beyefendi'nin sonradan çok kızdığı olay, bu konuşmanın basına Özal tarafından dilediği biçimde yansıtılmış olmasıydı.

Sözde olay şöyle olmuş. Beyefendi, bize güvenemediği için güya Özal'dan rapor istemiş. Sonra da sormuş:

"Durum nasıl Turgut?"

"Kötü abi, kötü."

"Ne kötü?"

"O kötü."

"Nasıl kötü?"

" İyice kötü."

"Düzelt o zaman!.."

"Düzeltirim abi."

"Başla!"

"Başlayamam, yetkili değilim!"

"Ne yetkisi?!.."

"Bayağı yetki."

"Merkez Bankası başkanı ol."

"Dünyada kabul etmem!"

"Ne istiyorsun söyle. Bu ekonomiyi senden iyi bilen yoktur."

"Bağlayın..."

"Neyi?"

"DPT'yi, Maliye'yi, Ticaret'i... Tek elden yönetirim.

"Şu işleri düzelt de nasıl düzeltirsen düzelt. Benim aklım karıştı."

"Müsteşar konusu da var."

"Senden iyi müsteşar mı olur?"

"Madem bu kadar ısrar ediyorsun abi, onu da kabul ettim."

"Ekonomiyi düzelteceğine ekmek-kuran üzerine yemin eder misin?"

"Ederim abi."

Özal'ın başbakanlık ve DPT müsteşarı olması o günlerde tamamlanmıştı. Özal, yanında bir de Yıldırım Aktürk adlı mühendisi getirmişti. Aydın'lı bakan, Planlama'ya kızdığı zaman söylenir, "bizim Planlama'ya Yıldırım düştü" derdi.

Bütçe'nin hazırlanması işinde de Özal'ın hiç katkısı olmamıştı. Beyefendi "bütçe anti-enflasyonist ve anti-

komünist olacaktır" demiş ve gereken de yapılmıştı. Turgut Özal'ın kader arkadaşı İsmet Kaya Erdem'in yıldızı da adı İsmet olan Aydınlı bakan tarafından parlatılmamış mıydı? IMF Türkiye masası şefi Woodward Türkiye'ye geldiğinde kimle görüşecekti? O sıralar, CHP Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen'in eşi Maliye Bakanlığı'nda etkili bir görevdeydi. Yine bir CHP'li olan Tarhan Erdem'in kardeşi, adaşı İsmet Kaya Erdem, Hazine Genel Sekreteri'ydi ama kimse kendisne iş vermiyordu. Aydın'lı bakan düşündü: Aysel Öymen'in kocası, hem CHP yöneticisi hem de gazetecidir Tarhan Erdem ise yalnızca milletvekilidir Şimdi, bu Woodward keferesi ile bayan Öymen'i görüştürse, bir de basında görüşme ile ilgili bir haber yayınlansa beyefendi kızmaz mıydı? Adaşı İsmet'i bu işlerde görevlendirmek daha uygun olurdu. Öyle yaptı.

İsmet Kaya Erdem'in yıldızı Aydın'lı Bakan İsmet Sezgin tarafından parlatılacaktı. İsmet Sezgin, İsmet Kaya Erdem'in erdemini o gün sezmişti.

Aydın'lı bakan, bu Woodward keferesinden neler çekmişti neler Adam **tutturmuş "ille de teknik adam isterim..." "Teknik adam"** diye o sıralar göreve yeni başlayan Özal'ı salık vermişti. Sonradan Woodward ile Özal'ın neler konuştuklarını İsmet Kaya Erdem aracılığı ile öğrenmişti. Woodward. **"Yeni kur yapın"** dermiş, Özal **"ne kuru"** diye sorarmış. Kefere **"altmış"** dedikçe Özal **"yok deve"** diye karşılık verirmiş. Woodward **"ne dediniz"** diye sorunca **"devalüasyon Türkçe'de kısa olarak deve diye anılır"** dermiş. İngiliz bu! İnatlaşırmış, **"Deveye bir solüsyon bulun"**, dermiş. Zaten **"devalüasyon"** kavramı da işte buradan, **"deve"** ve **"solüsyon"** sözcüklerden türetilirmiş.

Özal bu. İş bitirici... Ne yapmış? Koşmuş beyefendiye, **"abi, abi,"** demiş, **"herifler fena bastırıyor."** Beyefendi ile Özal arasındaki konuşma şöyle gelişmiş:

"Sen ne diyon koçum?!"

"Valla abi, yüksekten atıyorlar."

"Peki taze para?.."

"Abi ben derim ki, önceden davranıp ilan edelim."

"Neyi?"

"Kuru abi, marta bırakmayalım."

Woodward'ın işi gücü **"ille de kur ayarlaması yapılması"** değil miydi?

İsmet Sezgin, Woodward'daki "gavur inadı"nın nedenini çok sonra anlayacaktı. Woodward **"ayda 10 bin dolara size çalışırım"** demişti. O günlerde Türkiye **"70 sente muhtaç"** bir durumdaydı. Bu yüzden elin adamına **"al ağzını kapa"** denilememişti. 10 bin dolar için Tahtakale'ye gidip tek kale maç yapmak da uygun olmazdı. Woodward'ın **"ayda 10 bin dolar"** önerisi yerine getirilmediği için adam da **"ille doları 60-70 liraya çıkarın, yoksa giderim"** diyordu. 24 Ocak kararlarının altında işte bu on bin dolar sorunu yatmaktaydı. Adama iş verilse, dolar bu kadar yüksek yerlere sıçramayacak, İsmet Kaya Erdem de siyasal kariyerinde açılan yollarda adımadım ilerleyemeyecekti. Bilmez miydi Aydın'lı bakan bunları!?..

Adaşı İsmet Kaya Erdem'den duyardı. Özal makamında çalışmaz, bürokratları evine o çağırırdı. Sonradan Emin Çölaşan'ın **"24 Ocak Bir Dönemin Perde Arkası"** adlı kitabında yazdığı gibi Eşi Semra hanım konuklara çay servisi yapar ve gerektiğinde yemek hazırlanırken toplantıları izler, bazen de kendi görüşlerini açıklardı"

24 Ocak kararlarının en önemli bölümleri, işte böyle, Semra Hanım'ın katkısı ile hazırlanmıştı. İsmet Kaya Erdem bile konu ile bu kadar yakından ilgili değildi. Çölaşan da böyle yazmamış mıydı?

"Teknisyen olmamakla birlikte, Semra Hanım hazırlanan istikrar programını her yönü ile bilen az sayıdaki kişilerden biriydi. Çünkü çalışmaların her aşamasında hazır bulunmuştu."

Turgut Bey, hep dizi yırtık mavi pijama ile çalışırdı.

Bu yorucu çalışmalardan sonra **"istikrar programı"** Semra Hanım'ın da katkısı ile son biçimini almış ve beyefendiye götürülmüştü. Dört nüsha hazırlanan kararlardan bir tanesi bile Maliye Bakanı'na gösterilmemişti. İsmet Kaya Erdem, bakan İsmet Sezgin'e **"sayın bakanım, iyi olacak"** demekle yetinmişti. Sezgin sormuştu:

"Kaç?"

"Vallahi söylemem."

"Allahaşkına söyle."
"Yemin ederim, söylemem."
"Söyle ya..."
"Yok, yok söyleyemem."
Bakan, Erdem'in gözünün içine bakarak soruyordu:
"50?.."
"Hayır."
"40?.."
"Değil."
"45?.."
"Hayır."
"Öyleyse 55."
"Valla değil!.."
"41 buçuk?.."
"Maşallah!.."
"Yukarı, yukarı..."
"Evet yukarı..."
"60?.."
"Yooo..."
"70?.."
"Bildiniz!.."

İsmet Sezgin ile İsmet Kaya Erdem arasındaki tarihi konuşmanın böyle geçtiğini, bakanlık kapıcısı Yozgat"lı Mustafa efendi sonradan anılarında yazacaktı.

Aydın'lı Bakan, çürümüş kabak tatlısı rengindeki mobilyaların arasında yatay düzeyde gidip-gelen sarkaç gibi dolaşıyordu. İstikrar tedbirleri randevularını aksatmıştı. Birazdan Anadolu Kulübü'ne gidip, iki kadeh atacaktı. Sekreter **"sayın bakanım, başbakan arıyor"** dediğin de rahat bir nefes aldı.

"Evet Beyefendi, buyurun."
"Yaptık."
"Duydum."
"Kimseye söyleme."
"Söylemem."
"Oldu."
"Olsun."

"Turgut'a sen yap, dedim. Woodward yazmış. Turgut kopya çekti. İyi yap, dedim. Olur abi, dedi. İyi çocuktur, beni kırmaz, bir dediğimi iki etmez."

"Ben de çok seviyorum."

"Seni de rahatlattı."

"Evet."

"Sen Turgut'u al, Suudi Arabistan'a git. Turgut, ben oraya gideyim, çok para alırız, diyor. Bak bakalım."

"Baaaş'üstüne beyefendi."

"Göreyim seni..."

Aydın'lı bakanın en çok takıldığı konulardan biri, Dünya Bankası Türkiye Masası Şefi'nin adı ve soyadıydı. Bu uzmanın adı **"Adi"** soyadı **"Davar"**dı. Böyle ad ve soyad mı olurdu? Adi Davar...

Bir gün İsmet Kaya Erdem **"bana bak Davar"** demişti. Davar da bön bön bakmıştı. Erdem:

"Sana bir sır vereceğim. Davarlık etme."

"Meraklandırıyorsunuz beni."

"IMF ne dediyse yaptık. Göreyim seni, biraz para bul."

"Hay ağzını öpeyim, biz de yıllardır bunu ister dururduk."

Özal, **"aile hukuku"na** çok önem verirdi. Dayısının oğlu Hüsnü Doğan'ı hemen göreve çağırdı. Doğan, Yıldırım Aktürk ile çalışacaktı. Doğan ve Aktürk'ün görevi, OECD toplantısı için ödemeler dengesi konusunda bir rapor hazırlamaktı. Her ikisi de ödemeler dengesi konusunda hiçbir bilgiye sahip değillerdi. Nasıl olsa öğrenirlerdi. Atla deve miydi? Özal'ın kendisi de elektrik mühendisiydi. Ekonomi ile uzaktan yakından bir ilgisi yoktu. Boş zamanlarda gazetelerin ekonomi sayfalarını okur, bilgi edinirdi. İşte sonunda ekonominin ne olduğunu öğrenmişti. Bunlar da öğrenirlerdi. Alırsın IMF raporlarını, uygularsın. Çemişkezek noterini de getirsen aynı işi yapardı. Ne vardı bunda?

Gereken raporlar hazırlanmış, beyefendi'ye verilmişti Günlerden 23 ocaktı. Yıldırım Aktürk, Özal'ı **aramış "bizi buraya getirip, eşşek gibi çalıştırdınız"** demişti. Birazdan telefon çalacak beyefendi **"hazır ol"** emri verecekti. Aktürk'ün de gönlünü almak gerekirdi. Özal, **"yok"** demişti **"yok, estağfurullah Yıldırım, arı gibi çalıştınız, arı gibi!.."**

24 Ocak günü gelip çatmıştı. Ne uğurlu gündü bu gün!..

Beyefendi'nın **"dolar yetmiş, iş bitmiş"** diye başlayan konuşmasında Özal sık sık başını sallıyor **"hadise budur"** diyordu. Kararlar Bakanlar Kurul'unda açıklanırken Dışişleri Bakanı Hayrettin Bey, hayretini gizlemiyordu:

"Kaça dediniz?!.."

"70."

"Allah Allah..."

"Başka çaresi yoktu."

"Nasıl yoktu?"

"Bayağı yoktu..."

Karar verilmişti; Woodward'un Noel tatiline yetişmesi için doları 70 liraya çıkaran karar aralık ayında verilmişti. Bunlar hep formaliteydi.

Woodward, o gün nasıl da çocuklar gibi sevinmişti.

"Mr. Özal, gerçekten 70 liraya karar verdiniz mi?"

"Evet."

"Vallahi ben atmıştım, siz de bu numaramı yediniz. Ne diyeyim, Allah sizi korusun."

"Allah bizi hep korumuştur."

İlerde tarihçiler, 24 Ocak gününün rasgele seçilmediğini, eğer kararlar bir gün daha geç alınsaydı, ülkenin bir anda yok olacağını, bankaların ve bankerlerın ardarda batacaklarını, doların da beş yüz lirayı geçeceğini yazacaklardı. Türkiye böyle bir felaketten, bereket versin ki, Woodward sayesinde kurtulmuştu. Özal, Woodward'ın ricalarını yerine getirmiş, bu İngiliz ekonomistinin bir dediğini iki etmemişti.

Aydın'lı bakan, çok sonraları, bu Woodward'ın Birinci Dünya Savaşı'ndaki o ünlü İngiliz ajanı Lawrence'nin oğlu ya da üçüncü dereceden akrabası olup olmadığını çok düşünmüştü.

Olabilirdi, niçin olmasın?

Kararların açıklandığı gün Özal, kendisini telefonla arayan bir banka genel müdürüne Osmanlı sadrazamlarının iki gömleği olduğunu, bunlardan birinin idamlık, öbürünün de bayramlık olduğunu söyleyecekti. Özal'ın sadrazamlığa düşkünlüğü o gün anlaşılacak, ancak **"abisi"**(!) bu konuya o günlerde pek önem vermeyecekti.

Gömlek konusuna gelince...

İşte Özal bu konuda çok titizdi. Bu Yüzden gazetecilerle görüşürken, Japonya'dan aldığı kimonosunu giymeye özen gösterirdi.

Özal'ın kafasındakı model şöyleydi.

Dışarıdan bol taze para bulunmalıydı. İçerde de yüksek faiz ile paralar yastık altlarından çıkıp şirket kasalarına girmeliydi. Devlet, yalnızca asayiş işi ile uğraşmalı, özel sektör, duruma hemen hakim olmalıydı.

Piyasayı canlandırmak için şöyle bir yol izlenmeliydi KİT'ler, özel sektöre satılmalı, batan şirketler devlete kakalanmalıydı. Bu yolla devlet ile özel sektör arasında para akımı artar, bundan özel ve güzel sektör yararlanırdı.

Fiyatlar serbest bırakılmalı, zamlar zamanında yapılmalı, halk eğer zamlardan fazla yakınmazsa, ertesi ay yeniden bir zam yapılmalı, ve durum Woodward'e yıldırım telefon ile bildirmeliydi.

"Taze para nasıl gelecekti?"

İç piyasaya taze para şırınga etmek için başvurulan yol da şuydu. **"Taze para"** sıcağı, sıcağına kazanılıp, el değiştiren para değil miydi? Öyleydi. Ekonomistler taze parayı böyle tanımlarlardı. Bunun için **"sırdaş hesap"** açılmalıydı; sırdaş hesap ile para sık sık el değişir, bu yüzden bayat para bu el değiştirme sırasında tazelenirdi. **"kara para"**nın **"ak para"**yla dönüşmesini de tam bu sırada olurdu.

"Kara para" yasa dışı yollarla kazanılan, yeraltında kazanıldığı için rengi pek belli olmayan ve bu yüzden **"kara"** olarak adlandırılan bir banknot çeşidiydi. Yasa dışı yollarla kazanılan bu para, yine yasa dışı yollarla, bürokratlara rüşvet olarak verilirse, bu para, bürokratın evinde gün ışığına çıkacağı için aklanmış olurdu. Rüşvet alan bürokrat, bu parayı, lüks daire alımı için kullansa, bu para, inşaat sektörü için yapılan yatırımlara dönüşmüş, bu yolla alın teri değerlendirilmiş olurdu.

Ekonomistler, buna, bilindiği gibi **"bul karayı, al parayı"** derler. Arz-talep eğrisi, bu noktadan teğet geçer.

Enflasyon oranı, en az geçim indiriminin sabit eşya fiyatına bölünmesiyle ortaya çıkan sayının gayri safi milli hasıla ile toplanmasından çıkan miktarın tedavüldeki kara para miktarına

çarpılması yoluyla elde edilir. Kara para ile ak paranın birbirlerine oranı, milli gelirdeki gerileme hızını gösterir. Enflasyonun yüzde 100 ya da 80 olması, ekonomi ile değil insan sabrı ile ilgili bir konudur

Diyalektik materyalizmin ise olayımızla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur Konumuz kerrat cetvelidir

Kara paranın ak para ile çarpılmasından elde edilen sayının ödenen vergi iadesi tutarı ile toplanarak özel sektörün vergi borcuna bölünmesi, milli gelir artışları ile ilgili en sağlıklı sonuçları veren bir hesap yöntemidir

Özal'ın bu dört işlemden biraz aklı karışmıştı. Bu yüzden midir bilinmez, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün ayrı, ticaret odalarının ayrı, Ticaret Bakanlığı'nın ise çok ayrı rakamlar ilan ederek enflasyon oranı hakkında kesin bir bilginin kamuoyuna ulaşmamasını ister, gerçek oran hiç bilinmediğinden bir eleştiri karşısında **"sizin rakamlarınız doğru değil"** derdi. Fakat rakamları da hiçbir zaman açıklamazdı.

24 Ocak kararlarının **"istikrar tedbirleri"** getirmek yerine kurulu düzeni iyice bozup, milletin başını belaya soktuğu çok sonra anlaşılacaktı.

Aslında iş çok basit bir yanlışlığa dayanmaktaydı. IMF Türkiye masası şefi Woodward'ın incelemek üzere çantasına aldığı Güney Kore dosyası ile Türkiye dosyası birbirine karışmış, Güney Kore için alınması gereken kararlar, bu yanlışlık sonucu, Türkiye'de uygulanmıştır İşin püf noktası da budur!..

Bu incelemeyi yaptıktan sonra bir başka gerçekle daha karşılaştım. Bunu da açıklamak gazetecilik görevimdir Açıklamazsam gözüm arkada kalır.

Efendim, Özal, bir Amerika gezisinde Amerikalı Profesör Dr. Friedman ile karşılaşmış. Prof. Friedman **"benim model sizde hava muhalefeti nedeniyle pek uygulanmaz. Bu yüzden ben Güney Amerika ülkelerini seçiyorum. İklim ılıman, romatizmalarıma iyi geliyor"** demişse de, Özal ısrar edip, reçeteyi, Dr. Friedman'dan zorla almıştır.

Özal'ın Prof. Friedman'dan aldığı bu reçeteyi, mahalle bakkalına verdiği, sonradan **bankerler faciası** sırasında anlaşılacak ama iş işten geçecekti.

LİBERAL DİREK TEORİSİ

"Yabancı ideoloji sahibi olmak" çok tehlikeli bir hastalıktır Bu hastalık bazıları için geçicidir; delikanlılıktan orta yaşa geçince hastalığın belirtileri birden bire kaybolur. Bu hastalığın kalıcı olduğu "vak'alar" da görülür Bu hastalığın yan etkileri de vardır Olup bitenlere bakıp öğürme, eski arkadaşlarının yüzüne tükürme gibi fiziksel ve psikiyatrik tepkilere de rastlanır

Hastalığın kesin tedavisi yoktur Yemeklerden önce bir parmak kalınlığında Adam Smith okumak, yerli yazarlarımızın yazılarına şöyle bir göz atmak, hastalığın hafif atlatılması için yararlı olur derler. Derler ama, siz yine de inanmayın. Bu hastalığın atlatılması için en iyi tedavi yolu operasyondur Buna **"beyin plantasyonu"** denir Beynin içindeki düşünceler kesilip alınır, yerine yeni hücreler aktarılır

Beyin plantasyonu yapılan hasta, eskiden **"bir sosyal sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde tahakkümü"**nü kurmak isterken, operasyon sonunda 180 derecede dönüş yaparak **"öteki sosyal sınıfların bir sosyal sınıf üzerinde tahakküm"** kurması düşüncesini benimser

Operasyon sonunda hasta önce geçici bir süre **"renk körü"** olur; kırmızı ile siyahı birbirine karıştırır. Sonra **"renk şaşısı"** diyebileceğimiz bir görme bozukluğu dönemi yaşar Renk şaşılığında hasta önce kırmızı ile pembe rengi birbirine karıştırır. Sonra her yeri kıpkızıl görünür. Buna tıp **dilinde "renk körlüğünün vicdanlara yansıması"** da denir. Tedavisi yoktur.

Beyin plantasyonu önüne gelen yerde yapılmaz. Bu operasyon için en güzel yerler, Babıalı basını, bankalar ve holdinglerdir

Holdinglerde beyin plantasyonu yapılan eski Marksist, eskiden boş zamanlarında **"sınıf tahakkümü"** kurduğu için "tahakküm" düşüncesine alışkındır Bu yüzden ilk "tahakküm"ü hemen öteki holdingler üzerinde kurmaya çalışır

Ülkemizde **"bir holdingin bir başka holding üzerinde tahakküm kurması"** suç değildir **Holdinglerin** "**hayali ihracat hortlak ticaret**" yoluyla devleti dolandırmaları da suç sayılmamaktadır Bu gibi konularda "mühim olan insanlıktır" diye düşünülmektedir

Düşünce özgürlüğünü bu yolda kullanmanın "memleketın yüksek menfaatleri" bakımından hiç bir tehlikesi yoktur Herkes bu konularda, hiçbir engelle karşılaşmadan dilediği gibi düşünmektedir

Anayasa ve babayasamız, düşünce özgürlüğüne pek karışmak niyetlisi değillerdir İnsan, düşünen hayvandır, hayvan düşünmeyen insandır İnsanoğlu elbette düşünecektir

Düşünce özgürlüğü, kaşınma özgürlüğünün başladığı yerde bitmektedir Devleti ve milleti ile bölünmezlik ilkesine dayanan **sondan bir önceki bağımsız Müslüman Türk devleti** bilindiği gibi son bağımsız Müslüman Türk devleti Kuzey Kıbrıs Tü[illegible] Cumhuriyeti'dir- düşünce özgürlüğü ile kaşınma özgürlüğü sınırını çok iyi çizmiştir

Ceza hukuku. düşünce özgürlüğü ile kaşınma özgürlüğü arasındaki **"sınır uyuşmazlığı"** ile uğraşan, her eve lazım konulardan biridir. Bir insan, devleti ve milletine bağlı ise suç işlemez, bağlı değilse işler. İşte ceza hukuku bu alanı düzenler

Bir sosyal sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde **"tahakkümü"**nü kurmayı aklından geçirirsen, bu suçtur; kurarsan değildir Anayasayı ihlale **"teşebbüs"** ederseniz, hep birlikte ayvayı yerseniz; ihlal ederseniz paçayı kurtarırsınız.

Anayasamız ticarette **"teşebbüs"**ü temel almakta, ceza yasamız, anayasa ile ilgili konularda **"teşebbüs"**ü suç saymaktadır Anayasayı ihlal eder gibi görünüp de ihlal etmesen bu **"teşebbüs"** sayılır; suçtur Anayasayı ihlal edip de uygular gibi yaparsan bu da haktır Bu yüzden yasa koyucu **"teşebbüs"**ü suç saymaktadır

Hukukta bu gibi suçlara "tehlike suçu" derler Suç "fiilen meydana gelmemiş" ama böyle düşünülmesi suç sayılmıştır Suç sayılan, sonuç değil, varsayımdır. Olabilir, niçin olmasın? Şu kavanoz dipli dünyada neler olmuyor ki...

Suç sayılan **"sınıflar arası tahakküm"**dür Görüldüğü gibi yasa koyucu **"tahakküm"** sözcüğü üzerinde durmaktadır

Tahakküm, "küm..." diye bitmektedir. Bu sözcük, "tahak" kısmı hafifçe, "küm" kısmı kuvvetlice, son hecenin üzerine basılarak söylenir.

"Tahak... küm!" Daha doğrusu, sözcük ağızdan **"güm"** diye çıkmalıdır.

"Tahakkümmm!.." "m"ler iyice uzatmalıdır.

"gümmmmm..."

İşte ancak "tahakküm" sözcüğü böyle söylendiği zaman yasanın özüne ve sözüne uygun davranılmış olur. Buradan da anlaşıldığı gibi tahakküm, "güm" diye kurulur Öyle durup dururken kurulmaz; "güm" edecek ki, tahakküm olduğu anlaşılsın. Tahakküm kuruldu mu, sesi yedi cihanda duyulur alimallah.

Bu tahakküm kurma fikri kimden çıkmıştır. Kimden olacak!.. Karl Marks'tan! Kim ki Marks?

Marks, Almanya'nın Trier kentinde 5 Mayıs 1818 tarihinde Henrich'den olma, Henriette'den doğma bir Yahudi'dir. Moneterizm'in günümüzdeki teorisyeni Prof. Friedman da yahudidir. Sosyalizm ile kapitalizm, iki Yahudi arasındaki görüş ayrılığıdır Bu yüzden biz Türkler'i pek ilgilendirmemektedir!

Biz öteden beri **"bal tutan parmağını yalar", "müşteri velinimetimdir", "at binenin kılıç kuşananın", "borç yiğidin kamçısıdır", "kullan kafayı dön köşeyi"** ve **"olur abi"** gibi ilkeler çerçevesinde teori ve pratik yapan insanlarız. Marks'mış, Engels'miş. Adam Smith'miş, milli gelirmiş, arz eğrisiymiş, yok emisyon hacmi imiş, böyle şeylerle pek ilgilenmeyiz.

Atalarımız arz ve talep eğrisi üzerine mi at koşturmuşlardır? Viyana'lar'a kadar emisyon hacmi ile mi gidilmiştir? Biz Karl Marks'ı zamanında yakalasaydık, devşirir, yeniçeri ordusuna er yapar, küffara karşı sefere yollardık. Nereden çıkıyor, proletarya, zincir, burjuvazi, şu bu!!?

Ben sordum, soruşturdum. Bu Marks iyi aile terbiyesi almış bir çocukmuş, sonradan bozulmuş. Genç Marks'ın körpe dimağına **"diyalektik düşünce"**yi sokan, kayınpederi Ludwig von Westphalen'miş.. Zaten **"kayınbaba"** kavramı da Marks tarafından ortaya atılan **"sayınbaba"** kavramından türetilmiş değil midir?

Marks, Jenny ile nişanlandığı günlerde, kayınpederinden **"diyalektik düşünce"** konusunda fikir alırken "sayınbaba.. diye söze başlamış, sayınbaba zamanla "kayınbaba" olarak değişerek günümüze kadar gelmiştir.

"Kayın", kuzey yarımkürenin ılıman bölgelerinde yetişen bir ağaç türüdür. Kızını bir yabancı adama veren babaya "kayın" demek, doğrusu, pek yakışık almamaktadır. Buna açıkça "terbiyesizlik" demek daha uygun düşmektedir

NeoMarksizm ile Marksizm arasındaki fark, **"kayın"** ile **"sayın"** arasındaki etimolojik ve ideolojik farka benzer. Nasıl **"sayınbaba"** zamanla anlam değiştirerek **"kayınbaba"** olmuşsa, Marks adına yola çıkanların bir kısmı da zamanla böyle tanınmayacak değişikliklere uğramışlardır. Allah bunları ıslah etsin, ne diyelim başka?

İşte bu **"sayınbaba"** genç Marks'ın **kafasına "zehirli düşünceleri"** günlük deyiş ile **"sapık ideolojileri"** sokmuştur Ne yapsın genç Marks? Sayın babasına "eyvallah" deme uğruna sosyalizme yönelmiştir.

Değerli Türk düşünürü Prof. Aydın Yalçın da bu kanıdadır. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okutulan ders notlarında tarafsız aydın Profesör Yalçın, Marks'ın, soylu olan eşinin ailesine karşı "aşağılık kompleksi" duyduğu için **"hırçın, kavgacı ve aragon"** bir yapıya büründüğünü yazmıştır.

Marks konusunda yeryüzünde bugüne dek yapılan en derin araştırma budur.

"NeoMarksizm" konusunda **"Ne o? O da Marksizm mi?"** diye düşünenlerce geliştirilen yeni teori, hava muhalefeti nedeniyle henüz sonuçlandırılamamıştır. Bu konuda araştırma yapanlara zincir, takoz ve çekme halatı kullanmaları dostlarınca özellikle salık verilmektedir.

Tarafsız araştırmacılar Marks için, **"sayınbabasına yaranmak için Hegel'den kopya çekti"** derler Gerçi Marks, Hegel'den yararlanmıştır ama, kopya çekmemiştir. Ya ne yapmıştır? Amuda kaldırmıştır.

Neyi? Hegel'i mi? Yok canım, Hegel'i olur mu! Hegel'in düşünce biçimini.

Diyalektik düşünce buradan çıkmıştır.

Marks'ın üzerinde birinci dereceden etkin olan sayınbabası bugünkü deyiş ile kayınbabası, Alman soylusu. Ludwig von Westphalen'dir

Suçluyu yakaladık. Marks'ı suça iten etken, içgüveyi olmasıdır İçgüveyi, başkasının evinde pijama ile oturan adam, demektir. Marks, kayın babasının gözüne girmek **için "zehirli fikirler"** ile uğraşmaya başlamıştır. Marks'ın **"ben Marksist değilim"** sözü, **"ben aslında bu işlerle uğraşmayacaktım ama kayınpederin gözüne girmek için böyle oldum"** anlamında kullandığı da söylenmektedir ama bu konuda rivayet muhteliftir

İkinci suçlu Prusya'lı bir tekstil fabrikatörünün isyankar oğlu **Frederick Engels**'tir. Babası, haylazlıklar yapan oğlu Frederick'e **"gel şu tezgahın başına otur, işi öğren, ölüm hak, miras helal, yarın ben gözümü kaparsam, bu fabrika sana kalacak"** demişse de Engels bir türlü yola gelmemiştir.

Engels, aslında lise öğrenimini bile yarım bırakmıştır, yani öğrenim durumu "liseden terk"tir. Liseyi bile bitirmeyen bir zengin aile çocuğunun toplumlara yön vermesi elbette düşünülemezdi. Bakın, bizde iktisat profesörleri, "tahsilleri, terbiyeleri" yerinde olduğundan, ne kadar da yaralı oluyorlar? Ne de olsa "okumuş adam"'ın hali başka oluyor Mektep-medrese görmeyenden, hiç dinine, devletine, ailesine yararlı adam çıkar mı? Çıkmaz.

Kayınbabasına yaranmak isteyen Marks ile babasına isyan eden Engels arasındaki dostluk, 1842 yılı kasım ayında İngiltere'de başlamıştır.

Marks, o günlerde kayınbabasına hediyelik kumaş almayı düşünmektedir. Bir arkadaşı, Engels'in dükkanını salık verir Marks, Engels'in dükkanından, o zaman moda olan pembe renkte bir kumaş ister. Engels, "pembe" kumaşları bir yana atar, genç Marks'ın önüne kıpkızıl bir kumaş açar Genç Marks'ın gözü kamaşır. Dostluk böyle başlar. O günden sonra Marks, kıpkızıl komünist olur. Vatana ihanete o saatte başlar. Kızıl'ın zengin aile çocuklarına özgü bir hastalık olduğu taa o günlerde anlaşılır.

Marks'ı yolundan çıkaran ikinci adam bu zengin aile çocuğu Engels'tir Marks, Engels'i tanıdığı güne kadar

"tahammül" taraftarıydı, Engels'ten sonra "tahakküm" düşüncesinin savunucusu oldu. Ne de olsa saf ve temiz insandı, arkadaşa kandı. Adına sonradan "Marksizm" denilen düşünce işte böyle doğdu.

"Yabancı ideoloji sahibi olmak", hekimler arasında bir **"gençlik hastalığı"** olarak bilinir. İlerlemiş yaşlarında sosyalist düşünceleri savunanlarda **"beyin kireçlenmesi"** olduğu söylenmektedir. Allah'tan, ilerlemiş yaşında hala sosyalist olanlar azalmaktadır

Döneklik ve alçaklık da hızla ilerlemektedir.

Bireyci düşünce, kendini kurtararak toplumu kurtarmak, anlamına gelir Sosyalist düşünce, toplumu düşünürken kendini yok etme anlamına da gelebilir. Kendilerinin yok olmalarına, kişisel yetenekleriyle engel olanlara **"gemisini yürüten kaptan"** denilmektedir.

Dönek, döne döne düşünene derler. Döne döne düşünen, bütün düşüncelerle temasa geçtiğinde ufkunu genişletir, vicdanını rahatlatır, cüzdanını havalandırır. Tek düşünceye kapılan, ufkunu ve çevresini genişletemez. Bu yüzden düşünce kısırlığına uğrar

"Liberal direk teorisi," geniş ölçüde döneklerin hava değişimi sırasında edindikleri deneylerden kaynaklanır, daha sonra direklere tırmanır. Bu teori, Marksizmin tam tersidir, yani **"mziskram"**dir.

"Yabancı ideoloji hastalığı"nı, aslen Malatya'lı olan Dr Friedman'ın yerli reçeteleri ile iyileştirmeye çalışanlar da çıkmıştır.

Bunları cin çarpmıştır; kolay iyileşemezler. En yakın holdingde "rehabilite" edildikten sonra iyileşenler varsa da bunlar bir süre sonra holding batırmaktadırlar. Yani, kendileri iyileşmekte, holdingler hastalanmaktadır

Ah bu Marks'ın sayınbabası yok mu! Hep onun başının altından çıkıyor bütün bunlar!

Seni Alaman domuzu seni!..

BİR SOSYAL DİREĞİN ÖTEKİ SOSYAL DİREKLER ÜZERİNE TAHAKKÜMÜ

Liberal demokrasımizde **"sınıf"** sözcüğüne yer yoktur Çünkü, bilindiği gibı **"bazı muzır eşhas"** durup dururken "sınıf-mınıf" diye ortalığı karıştırmışlardır Bunun için **"sınıflar"** kalkmış, yerine **"direkler"** gelmiştir "Son bağımsız Müslüman Türk devleti" şimdi direklere dayanmaktadır

Direk, bilindiği gibi bir orman ürünüdür Ağaç yaş iken eğilir, büyüyünce boynu vurulur, sonunda direk olur. (Not: ANAP kurucusu ve eski genel başkan yardımcısı Halil Bey'in soyadı Şıvgın'dır "Şıvgın" Türkçe'de "direk ve gemi sereni yapmaya yarayan bir çeşit çam ağacı" anlamına gelmektedir. Şıvgın'ın, işte bu yüzden "orta direk partisi"ne genel başkan yardımcısı olduğu söylenmektedir.) **"Orta direk"**, bir çatıyı dik tutan ağaç parçasıdır Orman ürünü orta direklerin yanısıra su, çimento, demir ve kumdan oluşan "beton direkler" de vardır

Direkler boy boy ve çeşit çeşittir. Boyları 141-142 metre olan direklere **"Marksist-Leninist direkler"** adı verilmektedir Boyları 163 metre dolayında olan direkler **"mürteci direkler"** olarak adlandırılmaktadır Bu direklerin yanında kütükler de vardır. Kütüklerın boyları kısa, enleri genıştir "Aşırı sağ ve aşırı sol direklere karşı olan" orman ürünlerine de "kütük" denmektedir

Kütükten çıra, hıyardan şıra olmayacağı için kütükler, çok partili hür demokratik sistemde "taban" görevi görmüşlerdir. **"Geniş tabanlı ve yüksek ökçeli hükümetler"**, genellikle kütüklere dayanılarak kurulmaktadır

"Kütükler, demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurları" arasındadır. Aşağılık kompleksi olan siyaset adamlarına **"hödük"** sağa ve sola eğilmediklerını sanan siyasetçilere de **"kütük"** denmektedir. Kütüklerın hödükleştiği, hödüklerin de kütükleştikleri, zaman zaman görülmektedir.

Kütükler de kendi aralarında **"kızılçam kütükleri"** ve **"karaağaç kütükleri"** olmak üzere ikiye ayrılırlar.

"Kızılçam kütükleri", kendilerini solcu gösterip seçmenleri aldatan, sonra da direklerarası serüvenlerle gövdelerini genişletenlerdir. "Karaağaç kütükleri" oldum olası sağcı ve milliyetçi görünüp, Allah'ın izniyle köşe dönen mukaddesatçı kütüklerdir. Kütükler arasında **"zımnı ittifak"** bulunduğu, orman mühendisleri tarafından ifade olunmaktadır.

Aslına bakarsanız, "kütük" sözcüğünün hakkı yenmiştir Çünkü, kütük, bir ağacın kökünden ana dallarına kadar olan bölümü demektir Direk dediğin kütükten çıkar. Fakat nedense direk ön plana çıkmış, kütük gölgede kalmıştır. Hep böyle olmaz mı? Boynuz kulağı geçer, müsteşarı başbakanını bastırır, çırak ustasını yener, direk kütüğü unutturur Bunların böyle olması serbest piyasa ekonomisine milimi milimine uygundur

Tapu kütüğü, askerlik kütüğü, seçmen kütüğü de kütüklerin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bizde bazı Marksist - Leninist - Maoist - Troçkist - Stalinist - anarşist çevreler, **"demokrasi kütüğünün olmadığını"** ileri sürerlerse de bu ideolojik yalana kanmamak gerekir. Böylelerini en yakın polis karakoluna bildirmek vatan görevidir. Demokrasi kütüğü, seçmen kütüğüne eşit olduğundan böyle dedikoduların aziz milletimizi bölmeyi amaçladığından kimsenin şüphesi olmamalıdır.

Kereste yapılmak üzere kesilen kütüğe **"tomruk"** adı verilmektedir Kütük gibi, tomruğun da hakkı yenmiştir **"Direk"** siyasal kavram olarak kullanılır da **"kütük"** ya da "tomruk" niçin kullanılmaz?

"Toplumumuzun tomruk kesimi..."

"Bizim toplumun kütüğü..."

Tomruk kütükten, kereste ise tomruktan üretildiğine göre "direk" yanında, örneğin **"kereste"**nin de siyasal terim olarak kullanılmasında sayısız yarar vardır. **Halkımız "dağdan kestim kereste / kuş besledim kafeste"** diye şen şarkılar söylemez mi? Öyleyse "kereste" de direk yanında azgelişmiş demokrasimize uygun düşen bir kavramdır. Bugüne dek nice siyasal nitelikli kereste görmedik mi?.. Gördük, hem de yığınla!

Kerestelerin de demokrasimizde elbette önemli yerleri vardır. Kerestesiz demokrasi olmaz. Kereste, **"direğin lumpeni"** demektir. Lumpenlik de demokrasimizin özüne ve sözüne uygundur. Günlük dilde **"hırt"** ya da zeolojik bir yaklaşımla **"ayıoğluayı"** diye nüfus kütükleri ile birlikte anılan sonradan zengin olmuş taşra politikacılarına, hür demokratik düzenimizde genellikle **"kereste"** denilmektedir

Keresteler, sarı mercedes kullanıp, parmaklarına şövalye yüzük takarlar; altın dişe çok düşkündürler; göğüslerine dana gözü gibi madalyon asıp yaz-kış gömlek düğmelerini açık tutarlar. "Umuma açık yerlerde burun karıştırmayı" ve viskiyi cacığa karıştırıp, pastırma eşliğinde mideye indirdikten sonra ayrıca "bastırsın" diye üstüne şöbiyet ya da baklava gibi "milli tatlı" yemeyi pek severler Keresteler, demokrasimizin tabanda gelişmesine çok yardımcı olmuşlardır. Bu yüzden kerestesi olmayan bir demokrasi düşünülemez.

"Direk", günümüzün demokrasisinde siyasal içerik kazandığı için sosyoloji ve kriminoloji dillerine de girmiştir Demokrasiye "geçiş dönemi" yaşandığı için şimdilik direk yanında sınıf sözcüğü de kullanılmaktadır. Demokrasiye geçiş dönemi önümüzdeki yüzyılın son çeyreğinde biteceği için zaman zaman "sınıf" sözcüğüne de rastlanacaktır Demokrasiye geçtiğimiz zaman "sınıf" sözcüğü de yarım-yamalak değil tam ve kesin olarak yasaklanacaktır. Çünkü demokraside, bilindiği gibi, sınıfların yeri yoktur, tomrukların, kütüklerin, keresteların ve direklerin yerleri vardır. Demokrasilerde her direk kendi kütüğünden sorumludur ve her tomruk kendi kerestesi kadar yetkiye sahiptir. Hiçbir direk, kaynağını anayasadan almayan bir yetki kullanamaz.

Anayasamız ve ayrıca ceza yasamız **"bir sosyal direğin öteki sosyal direkler üzerindeki tahakkümünü"** açıkça yasaklamıştır. Bir direğin, öteki direklere çelme takması ceza yaptırımına bağlanmıştır. **Direk tahakkümü** kurmayı düşünenin anası kabe yolunda pişman ettirilir; babasının yedi sülalesinin hatırı sorulur; kendisinin de anasından emdiği süt pastörize edilir.

Bir direk, bir başka direğin üstüne yıkılırsa ne olur? Direklerarası kavga başlar. Kavga başlayınca ne olur? Orta

direk sarsılır Orta direk sarsılınca ne olur? Devlet çöker Devlet çökünce ne olur? Serbest piyasa ekonomisi yara alır Serbest piyasa ekonomisi yara alırsa ne olur? Ayıp olur.

Bu yüzden kimse direklerin birbiri üzerinde "tahakküm" kurmasını aklından bile geçiremez. Akıl akıldan üstün, direk direkten uzundur.

"Tahakküm", dilimize Arapça'dan geçen **"kökü dışarıda"** bir sözcüktür. "Hüküm" sözcüğünden gelir. Hüküm veren kimdir? Hakim'dir. Dünyaya hükmeden kimdir? Allah'tır. "Tahhaküm eden" de buralardan türetilmiştir. Zamanla bu sözcük, "zorbalık etmek" anlamında da kullanılmıştır "Sınıf tahakkümü" günümüzde **"direk zorbalığı"** olarak anlaşılmalıdır

Peki "sınıf tahakkümü" kuran mı cezalandırılır, yoksa bu "tahakkümü" yani "direk zorbalığını" düşünen, aklından geçiren mi? Eğer "sınıf tahakkümü" hiç düşünülmeden kurulursa bu suç değildir. Yasa böyle bir "direk zorbalığını" yasaklamış değildir. Ya neyi yasaklamıştır? Bunu düşünmeyi... "Sınıf tahakkümü" yani" direk zorbalığı" için düşünmek, kaşınmak demektir; düşünerek kaşınan için her türlü yasa, sırasını beklemektedir

Bir sosyal direğin öteki sosyal direkler üzerinde tahakküm kurmasını düşünerek kaşınırsanız, bu amaçla anayasayı "tamamen veya kısmen" çiğnemiş olursunuz. Anayasayı çiğnemek, belediye parkında çimleri çiğnemeye benzemez. Adamı, ihale kaybetmiş müteahhide benzetirler Bizde anayasayı çiğnemeye "teşebbüs" suç sayılır. Anayasayı iyice çiğnersen suç olmaz. "Çiğnemeye teşebbüs" ederken yakayı ele verirsen başın belaya girer. Bu yüzden anayasayı çiğnemeye hiç "teşebbüs" etmeyeceksin. Yok "ille de çiğneyeceğim" diye düşünüyorsanız, buyurun, çiğneyin, karışan, görüşen yok. Yeter ki "teşebbüs" etmeyin.

Yasa koyucu ne diyor:

"Müteredditolmayın..."

Münir Nurettin'in şarkısı gibi "tereddüdüm acaba?.." "Yok" diyor yasa koyucu. "öyle iki arada bir derede olmaz" Teşebbüs meşebbüs etmeyin. Teşebbüs edip de bir direkten öbür direğe mi atlayacaksınız? Oturun oturduğunuz

yerde. Hem "teşebbüs" dediğiniz iş hayatında olur: **"hür teşebbüs!.."**

Buna **"24 Ocak Türkçe'si"** ile **"hür direk teşebbüsü"** de diyebiliriz.

Bilindiği gibi "teşebbüs" ceza hukukunda "tam teşebbüs nakıs teşebbüs" diye ikiye ayrıldığı gibi, ekonomide de **"esir teşebbüs"** ve **"hür teşebbüs"** diye ikiye ayrılır "Esir teşebbüs" kamu kuruluşları, "hür teşebbüs" ise bu vatan evlatlarının banka kredisi, teşvik tedbiri, vergi iadesi gibi "her eve lazım" desteklerle **binbir emek ve çile(!)** ile meydana getirdikleri kuruluşlar demektir.

Bunlara **"hür direkler"** de denir

Bu kuruluşlar, ekonominin direkleri, maliyenin tomrukları, gümrüklerin keresteleri ve hür demokratik sistemin vazgeçilmez, dokunulmaz, üzerinde konuşulmaz, bölünmez ve parçalanmaz kütükleridir.

Kütüklere saygı esastır.

Hür direkler üzerinde **direkt tahakküm** kurmayı düşünmek, milli ve manevi değerlerimize aykırıdır. Direkler, hür oldukça yükseleceklerdir. Bugüne kadar, bunca yıl direk tahakkümleri altında inim inim inleyen hür direkler, 24 Ocak kararlarının açtığı özgürlük cennetinde "yürü ya kulum" diyen seslere kulak vere vere özgürlüğün tadını çıkarmaktadırlar. Ne mutlu bizlere! Bu günleri de görebildik!

Şükür Dr Friedman'a...

24 OCAK
HÜR TEŞEBBÜS,
BANKER VE BANKA BAYRAMI

İstanbul'un Taksim alanı o gün hıncahınç doluydu. Ocağın 24'ünde hava olur gibi değildi; öyle güneşli, ışıl ışıl... Sanki mayıstan ödünç alınmış bir gündü.

Kısa adı **TÜSİAD** olarak bilinen Türk Sanayici ve İşadamları Derneği, Ticaret ve Sanayi Odaları ile birlikte **"24 Ocak Hür Teşebbüs Banker ve Banka Bayramı"** için büyük bir gösteri yürüyüşü düzenlemişlerdi. Marmara Etap Oteli'nin hemen karşısında parkın merdivenleri önünde büyük bir tribün yapılmış, üzerine **"özel sektör devletin temelidir"** yazılmıştı.

O gün için TÜSİAD, **monetarizmin ideologu** Amerika'lı profesör Friedman'ı da çağırmıştı. Prof. Friedman, beraberinde bir heyet ile gelmişti. Heyet, **"Chicago çocukları"** diye bilinen, Güney Amerika ülkelerinde monetarizmin uygulanmasına katkıda bulunmuş genç ekonomistlerden oluşuyordu. Friedman'ın hemen yanında Amerika'nın İstanbul başkonsolosu yer almıştı. Serbest piyasa ekonomisini uygulayan ülkelerin ticari ve diplomatik temsilcileri de tribünlerde kendilerine ayrılan yerlerde oturuyorlardı.

Tribünün hemen sağ yanına büyük bir pankart asılmıştı. Bu, bildiğimiz bez pankartlardan değildi. Dev bir perdenin üzerine ışıklı harflerle **"yabancı ideolojilere karşıyız"** yazılıydı. Sol köşede de aynı ışıklı harflerle **"Yaşasın Friedmanist-Özalist sistem"** ve **"Tek yol kapitalizm"** yazılıyor, bu yazılar, ses ve ışık gösterileri ile sunuluyordu.

Taksim alanında iğne atsan yere düşmezdi. Özel sektör, yurdun dört bir bucağından insan getirmişti. Bankalar, bankerler, şirketler, holdingler, reklam şirketleri o kadar çok pankart hazırlamışlardı ki, bu pankartlardan insanların yüzlerini görmek bile güçleşmişti.

Tören, TÜSİAD başkanı Şahap Kocatopçu'nun bir konuşması ile açılacaktı. Sunuculuğu ünlü sanatçılardan biri üstlenmişti. Heyecanın doruk noktasına ulaştığı bir anda mikrofona yanaşarak *"Sevgili hür teşebbüs örgütleri, yiğit ve kahraman burjuvazi, holdingler şirketler, bankalar, bankerler... Şimdi hep birlikte 24 Ocak marşını söyleyeceğiz"* dedi.

Sunucu "yirmi döööört" diye başladı. Bütün alan sunucuya eşlik ediyordu. Gözler dolu doluydu. O devletçi, o müdahaleci günlerden sonra bugüne kavuşabilmişlerdi. Bu yüzden sevinçli ve gururluydular. Hep beraber söylüyorlardı:

Yirmi dört ocak, ocak, ocak,
Krediler sıcak, sıcak, sıcak...

Marşın ortasındaki **"Devletçilikti halkı üzen / sevindirdi liberal düzen"** bölümü daha bir inançla söyleniyordu.

Günlerin getirdiği para ve kredidir
Bu hep böyle gidecek,
Bankalar para ile dolacak...

Marş bittikten sonra alanı alkış kapladı. Arakasından da sloganlar atıldı.

"Tek yol kapitalizm, tek yol kapitalizm"
"Öncü sanayici, öncü sanayici"
"Sermayeciler el ele, milli cephede"

Bağırışlar ve sloganlar birbirlerine karıştı. Sunucu bu göstericileri bastırmak için *"Şimdi"* dedi, *"işveren sınıfının şanlı örgütü TÜSİAD başkanı işveren lideri Şahap Kocatopçu açılış konuşması yapmak üzere kürsüye geliyor."*

Bir anda havaya barış güvercinleri ile balonlar atıldı. Alan tam bir bayram yerine dönmüştü.. Alkışlar, yaşa, sağ ol sesleri birbirine karışıyordu.

Kocatopçu, manevi şahsiyeti olan papyonu ile mikrofona yaklaştı.

"Hür teşebbüsün yiğit ve fedakar evlatları... Üst direğin çilekeş yoldaşları, ihracatçılar, ithalatçılar, sanayiciler, müteahhitler, holdingler, holding profesörleri, bayramınız kutlu olsun..."

TÜSİAD başkanının bu konuşması büyük alkış aldı. Öyle ki, Kocatopçu, ikinci cümlesine başlayamıyordu.

"Bugün" dedi, *"hür teşebbüsün kendi kendini kurtarması için başlattığı o büyük savaşın yıldönümüdür. Kutlu olsun. Bugün devletçilerin, müdahalecilerin, Marksistlerin diz çöktüğü gündür, hepimize kutlu olsun... Bugün işveren sınıfının bilinçlenmesi için başlatılan büyük savaşın yıldönümüdür, kutlu olsun..."*

Giriş cümleleri çok etkili olmuştu. Bundan sonra konuşmasının asıl ağırlık noktasına geçebilirdi.

"Hür teşebbüsün çilekeş evlatları...

"24 Ocak 1980 gününden bu yana özel sektör çok büyük mesafeler almıştır. Bu başarılarda hepimizin tek tek payı vardır. Ancak, yapılanlar asla yeterli görülmemelidir. Türkiye'de liberal-kapitalist düzeni tam anlamıyla yerleştirmek için bundan sonra da kendisine yaraşır sorumlulukla hareket etmelidir.

"İşveren kardeşlerim.

"Türk Parası Kanunu hala kaldırılmamıştır. 1567'nin hiçbir liberal-kapitalist ülkede yeri yoktur. Demokratik mücadeleyi daha da yükseltmek için, 1567'nin kaldırılması için hep birlikte savaş vereceğiz."

Kocatopçu'nun bu sözleri alkış tufanı ile kesildi. Kalabalığın arasında yüzlerce **"1567'ye hayır"** diye pankartlar çıktı. Halk, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki Yasa'nın numarasını ezbere biliyor, 1567 sayısı okununca ortalık birbirine giriyordu.

"1567'ye hayır!.."

"Burjuva sınıfı 1567'ye karşıdır!.."

"1567 demokrasiye aykırıdır!.."

"1567 ile hür teşebbüs yan yana gelmez!.."

"1567 devletçi sosyalist ülkelerden alınmıştır!"

Kocatopçu şöyle devam etti:

"Burjuvazinin öncüsü örgütlü işverendir. Bir devlet, işverenine dayanmak zorundadır. İşverene dayanmayan devlet kurda-kuşa yem olur. Bugüne kadar birçok siyasal partiyi etkilemeye çalıştık. Birçok kabineye bakan verdik. Ama yine de 1567'yi değiştiremedik.

"Bunun sebebi, arkadaşlar, kendimiz için sınıf olmayışımızdır. Biz çalıştık, devleti bürokratlar yönetti. Niçin biz iktidarı ele almadık da bu iktidarı başkalarının ellerine bıraktık? Niçin iktidarı

başkaları ile paylaştık? Niçin bizim yanımızda üç yüz-beş yüz bin liraya çalışanların emrine girdik? Kimdi bunlar? Bunlar bizim eski ücretli memurlarımız değil miydi?"

Kocatopçu'nun konuşması Taksim alanını coşturmuştu. Konuşma sloganlarla kesildi:

"İşveren iktidara, işveren iktidara..."
"Tek yol Friedman!.."
"Sosyalizme geçit yok!.."
"Devletçi iktidar, devletçi iktidar..."

Alanın Ayazpaşa tarafından marşlar yükselmeye başlamıştı.

Yirmi dört ocak, ocak, ocak
Krediler sıcak, sıcak, sıcak..

Kocatopçu, marşın yavaşlamasını bekledi. Sonra konuşmasını kaldığı yerden sürdürdü:

"Evet, biz kendi adımıza sınıf olmalı, kendi adımıza devleti yönetmeliyiz. Niçin aracı kullanalım? Bu 24 Ocak'lar, bizim kendi kendimize bilinçlenmemize yol açmalıdır. İşte Vehbi Koç burada, işte Sakıp Sabancı burada, işte Mehmet Emin Karamehmet burada, işte Nejat Eczacıbaşı burada, Halit Narin, Üzeyir Garih, Jack Kamhi burada."

Elini kalabalığa doğru sallayarak devam etti.

"İşte siz! Siz buradasınız. Öyleyse kim yönetmeli devleti? Bu bürokratlar mı, bizler mi? Emrimizde çalışan, daha birkaç yıl öncesine kadar bizden aylık alan, temettü alan, önümüzde 'beyefendi' diye düğme ilikleyen eski memurlarımız mı, biz mi?"

Alandan *"biz, biz, biz"* sesleri yükseliyordu.

Kocatopçu kalabalığı yanıtlıyordu:

"Elbette biz, elbette..."

TÜSİAD başkanı konuşmasını **"hür teşebbüsün, sanayicisi, ithalatçısı ile bir bütün olduğunu"** söyleyerek bitirdi.

Biraz sonra yürüyüş başladı.

İlk yürüyüş kolu **"ödeme güçlüğü içine düşen bankerler"** tarafından oluşturulmuştu. Bankerler, **ellerinde "liderimiz Kastelli"** yazılı bir pankart ile geçiyorlardı. Bunların arkasından **"Çavuşoğlu-Kozanoğlu grubu"** yürüyordu. Bu grup, bir zamanlar sahibi oldukları Güneş Gazetesi'ni anlatmak için

olacak **"Güneş ufuktan şimdi doğar"** yazılı bir pankart taşıyorlardı. Dolandırıcılık nedeniyle tutuklanan bankerler, **"Döviz suçlarına af"** yazılı bir pankart taşıyorlardı.

"Kaçakçılık suç olmaktan çıkarılmalıdır."

"Kaçakçılara pasaport verilmelidir."

"Kaçakçılık suç değildir."

"Devletçi tahakküme son."

Görülen pankartlar bunlardı.

Bankerlerin hemen arkasında bankalar yürüyordu. Yürüyüş protokolunda önce bankalar ile bankerler, sonra da devlet bankaları ile özel bankalar arasında kavga çıkmıştı. Bu yüzden devlet bankaları TÜSİAD'ı protesto ederek yürüyüşe katılmayacaklarını bildirmişlerdi.

Bankalar **"Bankalar hür teşebbüsün sigortasıdır"** pankartı ile yürüyorlardı.

"Devlet bankaları özelleşmeli."

"Faizler serbest bırakılmalı."

"1567'ye hayır."

Bankaları, ihracatçı birlikleri izledi. İhracatçı birlikleri, hür teşebbüsün en canlı kesimiydi. Göze çarpan ilk pankart "ihracatçı, devletin dışa açılan penceresidir"di. Öteki pankartlar da şöyleydi:

"Vergi iadesi yüzde yüz olmalıdır."

"Hayali ihracata af."

"Döviz suçları kalkmalıdır."

"1567'ye hayır."

"İhracat kredileri ihracatçının helal malıdır."

"Kredi borçları affedilmeli."

İhracatçı birliklerini sanayiciler izliyordu. Sanayicilerin başında da Halit Narin yürüyordu.

"Sanayici üvey evlat değildir."

"Sanayici olmasa ihracat da olmaz."

"Kurumlar Vergisi kalkmalıdır."

"Grev hakkı suçtur."

"Lokavt istiyoruz."

"Kıdem tazminatı kaldırılmalıdır."

Ne olduysa işte orada oldu. Sular İdaresi duvarından birkaç el ateş edildi. Bir silah sesi de Etap Oteli'nin pencerelerinden birinde duyuldu. Kalabalık paniğe kapıldı. Ardarda silah sesleri geliyor, silah sesleri ile çığlıklar birbirine

karışıyordu. Kim atmıştı ilk silahı? Kontrhürteşebbüs mü? Devletçi bir bürokrat mı? Sosyalist bir aydın mı? Marksist bir militan mı? Yoksa ihracatçılar ile geçinemeyen sanayiciler mi?

O günden bu yana hiç kimse "24 Ocak Hür Teşebbüs, Banker ve Banka Bayramı" günü kalabalığa ateş edenin kim olduğunu ortaya çıkaramadı. Olayı soruşturan savcı da istifa ederek görevinden ayrıldı.

O günden sonra işverenlerin kendi adlarına iktidara gelmeleri özlemi bir ütopik görüş olarak kaldı. Bu özlem başlarını belaya sokuyordu. Bir daha böyle işlere burunlarını sokmadılar. İstenen olmuştu.

İşler yine eskisi gibi devam etti. Politikacılar, yine işverenlerin eski ücretli memurları arasından çıktı.

Özetle, "eski hamam, eski tas" kuralı yine hükmünü sürdürdü.

Siz siz olun bir daha işveren olarak *"bizi kim yönetiyor"* diye sormayın.

Sorarsanız işlere **"iyi sıhhatte olsunlar"** karışıyor

ARAP'IN TERSİ PARA

Rivayet edilir ki, Hazreti Muhammed Mustafa *"İstanbul mutlaka fethedilecektir. Orayı fetheden emir ne iyi bir emirdir, orayı fetheden ordu da ne iyi bir ordudur"* buyurmuşlardır.

Ondan mı nedir, Araplar üç kez İstanbul'u kuşatmışlar ama bir türlü surları aşıp İstanbul'u Arap mülküne katamamışlardır.

Halife Osman zamanında Suriye valisi olan Muaviye, Fenike'de Bizans donanmasını bozguna uğrattıktan sonra oğlu Yezit ve komutanı Eyyup El-Ensari'yi İstanbul'u fetih için görevlendirmiştir.

İstanbul'un **"Sarı Bedri"** namıyla maruf Belediye Başkanı Bedrettin Dalan'ın şirketi **"altınboynuz"**un Arap ortakları ile birlikte Fenike'ye pek de uzak olmayan Boynuzbükü koyunu alması bu yüzdendir. Araplar, Muaviye kuvvetlerinin Bizans donanmasını bozguna uğrattığı sularda şimdi tatil beldeleri kuracaklardır.

Haklarıdır.

İlk Arap kuşatması 669, ikincisi 674, üçüncüsü de 715 yılındaydı. Bu kadar uğraş, didin, yine de İstanbul'u ele geçireme... Olur mu? Olmaz.

Arap, silah yoluyla İstanbul'u ele geçiremeyeceğini çok iyi anlamış, bu yüzden silah yerine **"petro-dolar"** kullanmaya karar vermiştir.

Okuyun **"Arap"**ı tersten. Ne çıkar?

"Para".

Demek ki, Arap, para demektir. Arap'ın tersi para etmektedir. Ve para veren altın bulmaktadır. **"Paranın dini-imanı yok"** diyen de -affedersiniz ama- halt etmektedir.

Arap'ın tersi ile geçinenler gittikçe artmaktadır. Bu da demokrasimize pek uygun düşmektedir.

Arap kompradorluğu, milli ve manevi değerlerimize de pek uygundur. Bu işbirliğine karşı çıkan, Marksist ve Leninist'tir ve ayrıca vatan ve millet düşmanıdır

Ne demiş şair Mehmet Akif:

"Türk Arap'sız yaşamaz. Kim ki "yaşar" der,
delidir
Arab'ın, Türk ise hem sağ gözü, hem sağ elidir"

Arap'ın "sağ gözü ve eli" olmak bu bakımdan da yararlı bir iş olmaktadır. Arap, kendisi sol elini kullanmakta, Türk ortaklarını, sağ eli ve gözü olarak kullanmayı uygun görmektedir. Suudlu işadamlarının bizimkilerden daha "solcu" oldukları da işte böylece ortaya çıkmaktadır

İstanbul Belediye Başkanı Sarı Bedri Bey biraderimiz Araplar'ın hem sağ gözü, hem de sağ elidir. Araplar'ın tapu işleri bu sağ el ve sağ göz ile yapılmaktadır. Sol göz ise İstanbul'da kapatılacak arsa aramaktadır.

Aslına bakarsanız, Dalan'ın adı da Bedr Savaşı'ndan gelmektedir. Müslümanlar'la Müslüman olmayanların yaptıkları ilk savaş Bedr savaşıdır. Bedrettin adı buradan türetilmiştir

Bedr savaşında savaşanlara "ashab-ı bedr" denir Sarı Bedri Bey kardeşimiz bugün İstanbul'da **"son ashab-ı bedr"** olarak cümle küffara karşı savaşını sürdürmektedir.

Allah kabul eyleye.

Bedr savaşı da hem dini hem de ticari nedenle çıkmış değil miydi? Vallahi öyleydi!

Mekkeli Ebu Süfyan'ın Suriye'den gelip, Medine yakınlarındaki Bedir denen yerden geçerken Müslüman Medineliler ile İslâmlık'a o ana kadar inanmayan Mekkeliler arasında savaş çıkmış ve Mekkeliler İslâm ordusu karşısında yenilgiye uğramışlardı. Yıl 624. Günlerden 14 Mart.

Adını Bedir Savaşı'ndan alan muhterem Sarı Bedri Bey kardeşimiz, Araplar'ın memleketimizde arsa kapatmaları yüzünden çıkan savaşta solculara karşı kahramanca dövüşmektedir.

Gazası mübarek ola.

Bedir Savaşı'ndan bu yana gerçi Türkler'le Araplar'ın arası bozulmuşsa da bu pek önemli değildi. Türkler'le Vahabiler arasında çıkan savaş taa geçen yüzyıla rastlıyordu. Üstelik o zamanki Mısır Valisi de Arap soyundandı. O savaş Arap ile

Arap'ın savaşıydı. Türkleri pek ilgilendirmiyordu. Bugünkü Suudi Arabistan'ın kurucusu Abdülaziz İbni Suud, İngilizler ile anlaşarak Osmanlı İmparatorluğu'na karşı bağımsızlığını ilan ediyordu.

Osmanlı İmparatorluğu da o sıralar, "ittihatçı gavur"ların elindeydi. İttihatçı dediğimiz, devrimcinin belalısıdır. Şimdi "ittihatçı gavur" bir yana, Abdülaziz İbni Suud bir yana... Hangisi milli ve manevi değerlere daha yakındır?

Türk Arap'ın sağ gözü ve eli değil miydi? Öyleydi Allah için...

Üstelik, bu Suud ailesi, 1936 yılında Amerikan Petrol Şirketi Aramco ile nikah kıyıp, NATO müttefikimiz ile o günlerde dostluk kurmuş değil miydi?

Bakın şu önseziye...

Araplar'ın Türkler'e emanet edilen sağ gözü, o zamanlar bu dostluğu görememiş, Arap, kendi sol gözü ile Amerika'nın ne kadar dost olduğunu şippadak görüvermişti.

Ancak sol göz, sağ gözden bu dostluğu uzun süre esirgemiştir. Türk-Arap kardeşliği tarih içinde zaman zaman **"Arap kalleşliği"** ile sekteye uğramışsa da bu sorunlar, bazı kardeşler tarafından çözümlenmiştir.

Bu kardeşlerden biri **Korkut Özal**'dır. Korkut'un büyüğü Turgut'tur. Turgut'un küçüğü **Yusuf Bozkurt**'tur. Her üçü de demokrasimizin temel taşıdır. Biri yerinden oynasa maazallah devlet başımıza çöker. Korkut gider, Turgut gelir, Turgut gitse Bozkurt gelir. Sondan bir önceki Müslüman bağımsız Türk devleti Özal ailesine emanettir.

Geride **Ahmet Özal** vardır. Ahmet Özal'ın, babasının batırdığı bankaları ayakta tutma gibi bir görevi bulunmaktadır. Ahmet Bey oğlumuz şu anda yedekdedir.

İşte efendim, bu Korkut Özal, bir zamanlar kardeşinin de adaylığını koyduğu partide yönetici olduğu için 12 Eylül ile birlikte "içeriye alınmış" ancak cezaevi günlerini hastanede geçirmişti. O günlerde Korkut Bey, *"nasıl yapsam da şu Arap-Türk kardeşliğini yeniden kursam"* diye düşünmekteydi. Korkut Bey, "devletin hukuki ve iktisadi temel nizamı"nın "din devleti" olarak değiştirilmesi savı ile içeri alınmasına bile bu kadar üzülmüyordu. Arap kardeşliği elden gitmekteydi. Korkut Bey'i asıl üzen konu buydu.

Korkut Bey, Allah'ın inayeti ile özgürlüğüne kavuşmuştu. İlk işi, yönetici olarak çalıştığı **"Hak Yatırım"** adlı şirket aracılığı ile Suud'lu Arap kardeşleri arayıp, bulmak olmuştu.

Arayan bulurdu. Korkut Bey de buldu. Bulunan **"al Baraka"** adlı bir Arap şirketiydi. Sondan bir önceki bağımsız Müslüman Türk devleti, Türk olmayan bir başka Müslüman devlet ile işte böyle dost olurdu.

Türk-Arap dostluğunun son günlerdeki temeli işte böyle atılmıştı.

Korkut Bey'in **"Bayraktar"** adlı bir başka şirketi de petrol taşımacılığı yapmaktadır. Bayraktar, Araplar'dan petrol alıp, Avrupa'ya ve Amerika'ya satmaktadır. Başbakanın kardeşi, Arap petrolünün aracısı ve Suudi şirketini ortağıdır.

Türk-Arap kardeşliği bu yoldan gelişme göstermiş, zamanla iktidar partisi ANAP'ın Genel Merkezi'ne de gülsuyu dökmeye başlamıştır.

Bunlar, hep rastlantıdır. ANAP İstanbul ve İzmir il başkanlarının Arap sermayesi ile ortak olmaları, İstanbul Belediye Başkanı Sarı Bedri Bey kardeşimizin Araplar'la ortak turizm işi yapması, başbakanın kardeşinin Arap şirketleri ile sarmaş dolaş olması, **"devletimiz bekası"** içindir; bir başka nedeni yoktur.

MSP eski milletvekillerinden Salih Özcan Beyefendi'nin de **"devleti ve milleti ile bölünmezlik"** ilkesinin korunmasından başka bir dileği yoktur

Sondan bir önceki son bağımsız Müslüman Türk devletinin bu özelliklerinin korunması için görevler ikiye ayrılır:

1 Türk devletinin korunması...

2 - Müslüman devletin korunması...

Salih Özcan Beyefendi, daha çok ikinci grup görevlerle ilgilidir. Yani, "Müslüman devlet"i korumak görevi şu ölümlü dünyada, kendisine düşmüştür.

Allah, Salih Özcan'a zaman zaman "yürü ya kulum" der, Özcan Beyefendi, semadan gelen bu uhrevi emri iki etmez, yürür, Hem yürür, hem koşar.

Özcan, **Faisal Finans Kurumu**'nu işte bu yürüyüşler sırasında edindiği dostluklar aracılığı ile kurmuştur. Kolay mı öyle Suudi Prensi Muhammed El Faisal Al Suud ile ortak olmak?!.. Prens hazretleri, öyle önüne gelenle ortak olmaz. Salih Özcan'ın Arabistan'la bir "hukuku" var ki, Suud prensi

kendisini seçmiştir. Özcan, **"Rabitat-ül-Alem-ül-İslam"** adlı örgütün üyesidir Bu örgüt, **"Aramco"** adlı Amerikan petrol şirketi tarafından kurulmuştur

"Neden" derseniz, nedeni, para ile imanın Amerika'lılarda olmasıdır Bu müslümansever Amerikalılar düşünmüşler, taşınmışlar, **"şu İslâm düşüncesi gelişse ne iyi olur"** diye karar verip, bu iş için para ayırmışlar. Amaçları, Müslüman ülkelerinde **"şeriat devletleri"** kurmakmış.

Adamlar, işte böyle, gizli din taşıyorlar Müslümanlıkları bizim Müslüman'lardan daha ileriymiş. ileriymiş ki, bu iş için milyonlarca dolar para ayırmışlar. Eh, dolar da kutsal renk yeşil değil midir?

Al elin Amerikalı'sından yeşil doları, kur İslâm devletini!..

Bu **"Rabitat-ül-Alem-ül-İslam"** örgütünün "İslâm kültür Dairesi" diye bir kolu bulunurmuş. Bu daire, laik yasaların İslâm ülkelerinde yol açtığı yıkıntıları önlemeye çalışırmış. Örgüt, "milliyetçilik" ve "ırkçılık" ile savaşmayı ana amaçlarından biri sayarmış. Her ülkede bu görevi yürütmek üzere bir temsilci bulunurmuş. Salih Beyefendi de işte bu işlere görevliymiş.

Prens hazretleri, ortak diye "vatandaş Ahmet Efendi"'yi seçmiyor, Salih Beyefendi gibi bir İslâm mücahidini arayıp buluyor. Salih Beyefendi, besmele çekip yola koyuluyor Alıyor, Ahmet Tevfik Paksu'yu ortaklarının arasında. Kim bu Paksu? MSP eski milletvekili ve bakanlarından. Sonra efendim. Salih Beyefendi ile Paksu Bey, paylarını 93 ortak arasında paylaştırıyorlar. Kim bunlar?

ANAP'ın eski genel başkan yardımcısı Ankara milletvekili Halil Şıvgın, ünlü armatör Nuri Cerrahoğlu, MHP eski milletvekili Cengiz Gökçek, MSP ve MHP arasında dolaşan Gündüz Sevilgen, AP eski milletvekili ve bakanlarından Cemal Külâhlı da Faisal Finans Kurumu'nun paydaşları arasına katılıvermişlerdi.

Niçin?

Hep Allah rızası için...

Diyanet İşleri yayınlarını dağıtan milliyetçi-ülkücü siyasetçiler eliyle kurulan şirket de bu işleri hep Allah rızası için yapmaktaydı. Diyanet İşleri Vakfi'nca çıkarılacak olan İslam

Ansiklopedisi için "editor" olarak atanan Müslüman yazarlar da bu işleri hep Allah rızası için yapmaktadırlar. Cenab-ı Hak, nedense, ticaret yapmak için hep bu sevgili kullarını görevlendirmektedir.

"Allah rızası" için yapılan bu işler çok hızlı ilerlemektedir.

Anap hükümeti, Allah'ın izniyle 14 aralık 1984 günü işe başlamıştır. Bu mübarek günün sabahında Arap finans kurumları ile ilgili kararname hazırlanıp, bakanların imzasına açılmış böylece Korkut Özal ve Salih Özcan Beyefendi'nin yüzleri gülüvermişti.

Bu karara göre, Araplar'la kurulan banka benzeri finans kurumları tasfiye edilirse, tasfiyede Türk yasaları uygulanmayacaktı. Yine "Allah'ın izniyle" bu karar yürürlüğe kondu.

Biz Arap'ın hem sağ kolu hem de sağ gözüydük. Arap da sol gözünü Boğaziçi arsaları ile Ege kıyılarına dikmişti. Sağ göz ve el, sol göz ve el için bir iyilik yapmak zorundaydı.

"İlle de" diyorlardı, *"bize bu cennet vatanınızda arsa verin."*

Bu cennet vatan uğruna elbette satış işi de yapılabilirdi. Fakat satışa **"mevzuat müsaade"** etmiyordu. Mevzuat dediğin de Tapu Yasası ile Köy Yasası'ndan kaynaklanıyordu.

Değiştir gitsin yasayı...

Değiştirdiler gitti yasayı...

Neymiş, **"mutekabiliyet şartı"** diye bir kural varmış. Suud'ların burada mal edinmeleri için biz Türklerin de Suudi Arabistan'da mal edinme hakkı olmalıymış.. Mış da mış... Kim gidecek de Suudi Arabistan'da mal alacak?

"Allahın izni" ile bu yasaklar da kaldırıldı. Araplar'a mal edinme yolları açılmıştı. Suud'lar bu işler için muhterem Sarı Bedri Bey kardeşimizi görevlendirdiler. Sarı Bedri Bey kardeşimiz, Allah'ın izniyle, Sevda Tepesi adıyla bilinen bir arsaya göz dikmişti. Biz Araplar'ın sağ gözü değil miydik? Dikti Sarı Bedri mavi gözlerini Sevda tepesine! Aldı Sarı Bedri Bey Sevda Tepesini... Verdi Suudi Arabistan Veliahdı Abdullah Bin Abdülaziz'e...

Veliaht Abdülaziz, Osmanlı İmparatorluğu'na baş kaldıran Abdülzaz'in torunuydu. Dede Abdülaziz'e İstanbul'dan bir saksılık toprak nasip olmamıştı, torun Abdülaziz, Boğaziçi'nde tepe kapatıyordu!..

Aslında Veliaht Abdülaziz, İstanbul Belediye Başkanı'nın azizliğiydi. Torun Abdülaziz, ne ulu emirdir ki, İstanbul'dan toprak satın alma saadetine nail olmuştu.

Muaviye'nin oğlu Yezid'in başaramadığını, Veliaht Abdullah Bin Abdülaziz Hazretleri, "petro-dolar" silahı ile başarmıştı.

Arap'ın tersi paraydı. Paranın tersi ise Arap!.. Yukarıdan aşağı yaz Arap, aşağıdan yukarı çık para. Sağdan sola oku Arap, soldan sağa oku para...

Para, para, para...

ESKİ MİLLETVEKİLİ ZÜHTÜ, KOMÜNİZM YOLUYLA PARA KAZANIYOR

Zühtü Bey eski milletvekiliydi. Gerçi son seçimlerde listeye girememişti ama, yine parti arkadaşlarını toplantılarda yalnız bırakmıyordu. O gün Zeytinburnu'nda bir kahve toplantısı vardı. En parlak konuşmayı yine o yapmıştı.

"Arkadaşlar" demişti, *"etrafımızı saran kızıl tehlikeye yeniden dikkatinizi çekerim."*

"Bravo", diye alkışlar yükselmişti. Zühtü bey de coşmuştu:

"Sızarlar, hainee aranıza sızarlar. Suret-i haktan görünürler. 300 kilometre ötemizde Bulgarlar var. Su uyur düşman uyumaz. İç komünistler içerden, dış komünistler de dışandan bizi yıkmaya çalışırlar."

Kahveden sesler yükseliyordu:

"Kahrolsunlar..."

Zühtü Bey, biraz önce iliklediği ceket düğmesini açtı, gömlek düğmesini da aralayarak kravatını gevşettikten sonra birden sesini yükseltti:

"Benim gövdemi çiğnemeden geçemezler. Çiğnetmeyiz bu vatan toprakların. Bu aziz can tende durdukça yanaşamazlar. Gelemezler..."

Kahveden sesler yükseliyordu:

"Gelemezler, elbette..."

Zühtü Kırış iyice coşmuştu:

"Muhalefet partileri kızıl komünistlerle dolu. Hepsi de Moskova'dan, Sofya'dan besleniyorlar. Her ay bunlara Moskova'dan maaş geliyor."

Önde oturan gençlerden biri bağırdı:

"Ya solcu yazarlar?"

Zühtü Kırış hiç sekmeden sürdürdü konuşmasını:

"Ben hepsini de tanırım. Hepsi de vatan hainidir. Bu vatanı dilim dilim bölenler onlardır. Halkı kışkırtan onlardır. Hepsi de Moskova'dan beslenir. Aylıklan oradan gelir bunlann."

Heyecan doruk noktasındaydı.

Kahvedekiler birbirlerine dönüp "helal olsun" diyorlardı. Alkış yükseldikçe Zühtü Kırış da sesini yükseltiyordu.

"Sabah tersinden kalkan insanlar için solundan kalktı demezler mi? Bunlar da öyle. Sol demek, Moskova demektir. Bunların hepsi Moskova'dan para almaktadırlar. Para!"

Yaşlı ve başı bereli olan biri bastonuna dayanarak *"Afferin oğlum"* diye bağırdı. Arkasından sesler birbirini izledi:

"Helal olsun..."

"Bravo..."

"Aşkolsun adama..."

"Yaşa..."

Zühtü Kırış'ı artık kim tutabilirdi:

"Bu ecdat yadigan toprak lar kızıl emellere peşkeş çekilemez. Bunların Türk olduklarından bile şüphe ederim. Kansızdır bunlar. Katerina'dan doğmuşlardır bunlar. Deli Petro'dur babaları..."

Kahvenin dışında da kalabalık toplanmıştı. Herkes birbirini iterek içeri girmeye çalışıyordu.

"Memleketi bu muzır cereyanlara teslim etmeyiz. Bu sapık ideolojilerle kanımızın son damlasına kadar mücadele ederiz. Şehitlerin kanı üzerine yemin ederim ki..."

Heyecan doruktaydı. Birisi "yürüyün" dese hep beraber yürüyeceklerdi.

"Yemin ederim ki, cesedimi çiğnemeden Edirne sınırından içeri giremezler. Dedeler, analar, bacılar bugünler için yaşarlar. Vermeyiz bu cennet vatanı. Çiğnetmeyiz kızıllara. Asla, asla..."

Zühtü Kırış coşmuştu. Ancak o kadar hızlı konuşuyordu ki, cümleleri ardarda sıralaması gittikçe güçleşiyordu. Bunun için "cennet vatan"lı "çiğnetmeyiz"li, "kahrolsunlar"lı bütün cümleleri sıralamaya çalışıyordu.

"Bu cennet vatan hepimizindir. Vermeyiz kimseye asla! Çiğnetmeyiz. Ey şehit oğlu şehit. İsterse benden makber... Vatan'ın bağrına düşman dayamış hançerini..."

Durdu yutkundu. Sonra devam etti:

"Kızıl hançerdir dayanan. Moskova hançeridir. Sofya hançeridir. Kızıl saplı hançeridir..."

Arka sıradakiler fısıldaşıyorlardı.

"Belagata bak!"

"Arslan yavrusu..."

"Helal olsun!"

"Bravo vallahi!"

Bu kez sesini biraz alçalttı. İnandırıcı bir hava ile sürdürdü sözlerini.

"Bakın arkadaşlar. Milletvekilliği yaptım, avukatlık yaptım. Bunca yıl tecrübem var. Bu tecrübe ile konuşuyorum. Her kim ki, ben solcuyum, der. O biliniz ki, Moskova'dan para alıyordur. Para Moskova'dan nasıl gelir, diye düşünmeyin. Öğrendik. Yolu şu: Para..."

Durdu, şöyle bir baktı; konuşmasının etkisini anlamıştı.

Bir yudum su içti, hafifçe öksürerek çatallaşan sesini düzeltti.

"Evet arkadaşlar, para Sofya yolu ile geliyor. Gelen-giden tırlar ile geliyor para. Her ay bir tır kamyonu para girer Türkiye'ye. Ruslar, Bulgar komünistleri aracılığı ile paralan tır kamyonuna yükleyerek Türkiye'ye sokarlar. Gümrükte illegal kuruluşlann adamlan vardır."

Kalabalık şöyle bir dalgalandı. Gümrük olaylarını gazetelerden izliyorlardı. Rüşvet davalarını da.

"Gördün mü?"

"Vay namussuzlar!"

"Oraya da sızmışlar."

Zühtü Kırış, *"oraya da sızarlar"* diyen yurttaşın cümlesini ağzından alıverdi.

"Sızarlar arkadaşlar. Her yere sızarlar. Her yere de sızmışlardır...

Biri sordu:

"Bu paralar nasıl dağıtılıyor?"

Zühtü Kırış, bilgiççe başını salladı.

"Sayın arkadaşım, tam işte buraya geliyordum. Tır kamyonu para yüklü olarak Türkiye'ye geliyor. Paranın bir kısmı burada gümrükçülere dağıtılıyor. Sonra tır İstanbul'a geliyor, İstanbul'da doğrudan doğruya Cağaloğlu'na gidiyor. Orada solcu yazarlar kamyonun yanına geliyorlar. Tam vilayetin karşısında ara sokak var. Yazarlar birer ikişer orada toplanıyorlar. Araba yaklaşıyor. Adlar okunuyor, bunlar da gidip paralannı alıyorlar, işte ihanet şebekesi bu..."

Gençten biri sordu:

"Polis görmüyor mu?"

Zühtü Kırış bu soruyu pek beklemiyordu.

"Arkadaşlar, görüyorsunuz, sizlerin de akıllarını çelmişler. Tabii, polise de sızıyorlar...

Tam bu sırada inandırıcı bir yanıt gerekmekteydi. Buldu:

"Minareyi çalan kılıfını hazırlar."

Zühtü Kırış'ın bu son sözleri inandırıcı oldu.

"Doğru ya, eloğlu buna da kılıf bulur."

"Her yerde adamlar var."

"Para bu."

"Kahrolsunlar."

"Sızmışlar."

Zühtü Kırış yine inandırıcı bir ses tonu ile sürdürdü konuşmasını.

"Bir arkadaşım vardı. Benim gibi milletvekili. Muhterem bir arkadaş. Milliyetçi, muhafazakar. Sapına kadar da anti-komünist. Bu arkadaşın Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde de bir oğlu var. Oğlan milliyetçi terbiye ile büyümüş. Ben de oğlanı ta şu kadarlığından tanırım. Bir gün annesi çocuğunun cebini karıştırmış. Bir de ne görsün. Rus parası. Babası sormuş, oğlum bu nedir? Baba demiş, örgütten aldım. Kim senin örgütün? Marksist-Leninist vesaire. Var ya örgütleri. Onlardan. Baba gitti oğlunu kendi eliyle polise teslim etti."

Öndeki gençlerden biri sordu:

"Adı ne?"

Zühtü Kırış *"adını açıklarsam olmaz. Babaya zarar veririz..."* dedi. Kalabalıktan *"doğru, haklı"* gibi onay bildirir sözler geldi. Zühtü Kırış, bu onaydan fazlasıyla sevinmişti.

"Bilirsiniz, ben yalan söylemem. Yalan söyleyenin, bu cihanda olmasa bile öbür cihanda yakasına yapışırlar. Bir başka dostumun oğlu da açıkça Bulgar'lardan para alıyormuş. Arkadaşımız bir memur. Oğlu birden bire mercedes araba almış. Babası oğluna sormuş: bu değirmenin suyu nereden gelir? Oğlu anarşist. Baba, demiş, örgüt aldı..."

Sesler yükselmeye başlamıştı yine:

"Vay namussuz..."

"Satılmışlar...

"Türk kanı yok bunlarda."

Milliyetçi ve muhafazakar eski milletvekili Zühtü Kırış, birdenbire bağırmaya başladı.

"Atalarımızın kanları ile sulanmış bu aziz vatanı soysuzlara karşı savunuyoruz. Bu sapık ideolojilere karşı hep birlikte mübarek bir savaş vermek zorundayız. Bu Moskof uşaklarına, bu Bulgar ajanlarına ilk seçimlerde gereken cevabı vereceksiniz arkadaşlar. Bunların bu memlekette yaşamaya hakları yoktur. Ceplerinde Rus parası, Bulgar parası olanların bu memlekette yaşamaya bile hakları yoktur!"

Alkışlar neredeyse kahvenin tavanını çökertecekti. Zühtü Kırış, Moskova önlerindeki Napolyon kadar gururla kalabalığa şöyle bir baktı.

"Bu necip millet satılmış solculara karşı kanının son damlasına kadar savaşacaktır!"

Savaşacaktır derken "tır" hecesini uzatıyordu. Muhafazakar ve milliyetçi eski milletvekilinin boğazı kurumuştu. Son bir hamle yaparak konuşmasını sürdürdü:

"Bunlar aranıza sızarlar. Her yolu denerler. Su uyur düşman uyumaz. Bunlara karşı uyanık olalım arkadaşlar. Birlik ve beraberlik içinde olalım arkadaşlar. Oylarımızı bölmeyelim arkadaşlar. İmanlı arkadaşları Ankara'ya gönderelim arkadaşlar."

Zühtü Kırış kahveyi dolduran haklı selamladı. Konuşma bitmişti. Adettendi, konuşma bitince, dinleyicilerin tek tek elleri sıkılacaktı. Milliyetçi ve muhafazakar Zühtü Kırış da böyle yaptı. Kimi ile el sıkışıyor, kimiyle öpüşüyordu. Arada sırtını sıvazlayanlar da oluyordu.

Kalabalıktan bir grup Zühtü Kırış'ı arabasına kadar uğurladı. Şoför, mercedes arabasının arka kapısını açtı. Milliyetçi ve muhafazakar eski milletvekili Zühtü cebinden çıkardığı kolonyalı mendille yüzünü silerek, halkı sağ eli ile selamladı. Ve şoföre *"Tarabya'ya gidiyoruz"* dedi.

Milliyetçi ve muhafazakar işadamı Zühtü Kırış, o gün Sovyet ticaret müşaviri ile Bulgar ticaret ataşesini yalısında yemeğe çağırmıştı. Bulgar ataşesi ile tır şirketlerinin "tevsii çalışmaları" konusunu görüşecekti. Yemeğe ortağı Petrov ve Traykov'da çağrılıydı. Sovyet ticaret müşaviri de konsolosluktan birkaç görevliyi daha çağıracaktı. Zühtü Kırış,

bir eski bakan arkadaşı ile kitap ticaretiyle uğraşan bir eski arkadaşının oğlunu da çağırmıştı. Arkadaşının oğlu Sovyetler'den kitap getirtip satıyordu. Eski bakan ise Sovyetler'in ticaret işlerini yürüten bir şirketin ortağıydı. Bir başka konuk da yine bir milliyetçi ve muhafazakar milletvekiliydi. O da bir Sovyet şirketinin temsilciliğini almıştı.

Yemek, bir iş yemeğiydi.

Zühtü Kırış, yalıya döndüğünde yemek hazırdı. İlk konuk. Petrov'du. Petrov *"Komşu nasılsın"* diye kapıdan girmiş, sonra Kırış'ı Türk usulü, iki yanağından öpmüştü. Petrov'un yanında Traykov ve İvanov da vardı. Beş dakika geçti ya da geçmedi Sovyet ticaret ataşesi de kapıyı çaldı. Birkaç dakika sonra millıyetçi bir partını üyelerınden olan Oktay Bey de gelmişti. Oktay Bey'in babası, bir milliyetçi kuruluşta uzun yıllar genel başkanlık yapmıştı. Babası, anti-komünist toplantılarda *"Bu Marksist yayınları kim sokuyor?"* diye sorar, bu soruyu sorarken oğlunun Marksist yayınları Türkiye'ye sokan şirketin sahibi olduğunu da bilirdi. Oğlu Oktay da kendisi gibi milliyetçiydi. İdeolojiler başka, ticaret başkaydı. Üstelik, Marksist-Leninist yayınların satışından elde edilen paranın bir kısmı milliyetçi partinin kasasına gidiyordu. Böylece gereken vatan görevini de yerine getiriyorlardı.

Oktay'ın bir sorunu vardı. Son zamanlarda bir başka şirket daha çıkıp Sovyet yayınlarını getirmeye başlamıştı. Acaba Zühtü Kırış, Sovyet ticaret ataşesi ile konuşup, bu işi çözemez miydi? Çözerdi elbet. Oktay bunun için uçağa atlayıp gelmişti.

Milliyetçi ve muhafazakar partinin eski bakanlarından Ecmel Kızılatoğlu'nun derdi de başkaydı. Bakanlığı sırasında Sovyet şirketlerinin devlet şirketlerine açtıkları kredilerin, kendi ortağı olduğu şirket üzerinden yapılmasını sağlamış, bu yüzden basında çok sert eleştırilere uğramıştı. Kredi dilimlerinde biraz gecikme olmuştu. Acaba, Sovyet ataşesi ile konuşup kredileri hızlandıramaz mıydı? Gerçi Ankara'da sık sık görüşüyorlardı ama böyle bir yemekte bir araya gelmelerinin anlamı başkaydı.

Sovyet ataşesi biberli votka getirmişti. Milliyetçi ve muhafazakar partinin eski milletvekillerinden Zühtü Kırış, garsonun elinde tuttuğu tepsiden bir pepsi-kola bardağı alarak,

bunu biberli votka ile karıştırıp konuklarına kendi eliyle dağıtıyordu.

Masada ince kesilmiş pastırma tabağı duruyordu. Sovyet ataşesi ile Zühtü Bey ve eski bakan birer dilim pastırma alıp pepsi-kolalı biberli Rus votkasını "şerefe" diye kaldırdıktan sonra içiyorlardı.

Zühtü Kırış, pepsi-kola ile biberli Rus votkası karışımı içkiden İki kadeh alınca coşmuştu:

"Yaşa komşu...

Petrov ve Traykov da arka arkaya içiyorlardı.

"Komşu, komşu hadi.."

Sovyet ticaret ataşesi de koroya katılmıştı; ilerlettiği Türkçe'si ile sohbete renk katıyordu:

"Halklar arası ticaret hoştur. Düşmanlık yoktur."

Eski bakan Ecmel Kızılatoğlu *"Aramızı bozmak isteyenler var"* diyordu. Sonra da "yoldaş" diye kadeh kaldırıyordu. Yemeğin sonuna doğru anlaştılar. Oktay Bey'in kitap dışalımı ayarlandı. Moskova'ya teleks çekilecekti. Kredi işi için eski bakan Ecmel Bey'e güvence verildi. Zühtü Kırış'ın tır şirketi ile ilgili yeni bağıntılar da yapıldı.

Zühtü Bey, bir gün önce Sofya'dan gelen havaleyi bozdurmuştu. Asıl hesap İsviçre'deydi. Bulgar şirketi paraları, Zühtü Kırış'ın Cenevre'deki hesabına gönderirdi. Paralar, genellikle bu yolla gelmekteydi.

Saat 11'de Maksim gazinosuna doğru yola koyuldular. Assolisti dinleyeceklerdi. Birlikte mercedeslere bindiler.

ENVER BEY KOMÜNİZME KARŞI

Muhafazakar ve milliyetçi yazar Enver Bey o gün çok tedirgindi. Üst katlarında oturan Ruhi Bey'in bakışlarını hiç beğenmemişti.

Ruhi Bey pekala komünist olabilirdi.

Kapıcıya ise hiç içi ısınmamıştı. Kapıcı kasket giyiyordu. Yazar Enver Bey, bu numarayı yutmazdı. Bütün kasket giyenler komünistti. Lenin'in de kasketi yok muydu? Kapıcı, ayrıca kısa boyluydu. Kısa boylular arasında komünistlik, nedense, çok yaygındı. Lenin de kısa boylu değil miydi?

Karşı komşusu Rüştü Bey, gerçi çok cana yakındı. Ne zaman karşılaşsalar "Allah ömürler versin Enver Bey" derdi. Derdi ama Rüştü Bey'in üvey kardeşinin eşi tarafından akrabası olan Ergun'un bir solcu yazar için "fena yazmıyor" dediğini kulakları ile tanık olmamış mıydı!?

Evet, Rüştü Bey sinsi bir marksistti. Belki de TKP tarafından kendisini izlemekle görevlendirmişti. Niçin olmasın? Abdestinde namazında olanlar arasında solcu gazeteleri okuyanlar yok muydu?

Alt katlarında oturan Hamdi Bey, kat malikleri toplantısında "bu apartmanın alt yapısı bozuk" dememiş miydi? Hamdi Bey, açıkça komünistti, hem de Leninist, belki de Trockist..

Enver Bey o günkü yazısını komünizmin yayılması konusuna ayırmak istiyordu. Bir önceki yazısı da "komünizm ve gençlik" üzerindeydi. Daha önceki yazısı da "komünizmin dünü ve bugünü", üç gün önceki yazısı da "komünizmin gizli taktikleri" başlığı ile yayınlanmıştı.

Enver Bey, eline kalem aldığı günden beri hep komünizm üzerine yazardı.

Programı şöyleydi:

Pazartesi Komünizm

Salı	Komünizm ve gençlik
Çarşamba	Komünizm dünü ve bugünü
Perşembe	Komünizm önceki günü
Cuma	Komünizm ve din
Cumartesi	Komünizm ve ahlak
Pazar	Komünizm ve tatil

Bu eve yeni taşınmıştı. Komşuları, birer birer incelemek amacındaydı. Hepsinin adlarını, soyadlarını tek tek saptadı.

Kapıcıya da sormayı unutmadı:

"Hangi gazeteleri okuyorlar?"

Salonun tam karşısındaki apartmanın ikinci katında oturan gözlüklü ve bıyıklı gencin perdesi kırmızıydı. Bu gencin bıyıklı olması ve ayrıca kırmızı perde kullanması komünistliğine işaretti.

Bakkal çırağı da açıkça komünistti. Geçenlerde peyniri solcu bir gazeteye sarıp uzatmıştı. Enver Bey, çırağa:

"Sar peyniri beyaz kağıda", diye boşuna mı gürlemişti? Enver Bey hiç kül yutmazdı. Eski gazeteler kilo ile satın alınır, sonra bunlardan kesekağıdı yapılırdı. Kesekağıdı yapılan bu eski gazeteler arasında "muzur neşriyat" da yer alırdı. Komünizm bu yolla yayılırdı. Bu iş için de bakkal çırakları kullanırdı. Bakkal çırakları arasında örgüt çalışmaları olduğunu Enver Bey, emekli polis memuru Hamza'dan duymuş, bunun üzerine esaslı bir yazı yazmıştı.

Hiç kül yutmazdı, hiç...

Bakkalın da komünizm konusunda "gaflet uykusunda" olduğunu anlamış, birkaç kez uyarmıştı.

Manavın da halini pek beğenmemişti. Onun da bıyıkları dikkatini çekmiş, sonradan yanılmadığını anlamıştı. O da buz gibi komünistti.

Geçenlerde sokağı süpüren çöpçüyü de gözü hiç tutmamıştı. Artık öylesine deneyliydi ki, komünisti gözünden anlıyordu.

O "hoca" dediği ünlü anti-komünist yazarın dizi dibinde büyümüştü. Bu yaşlı yazarın evine gidip gelirken, yaşlı yazarın o zamanlar daha küçük bir çocuk olan oğlu ile karşılaşır, bu çocuğun da ilerde azılı bir komünist olacağını sezinlerdi.

Hiç yanılmazdı. Gerçekten bu yaşlı yazarın oğlu büyümüş, Avrupa'ya okumaya gitmiş, orada sırılsıklam komünist olmuştu.

Yanılmamıştı.

Komünisti bakışından anlardı.

Komünist, bir kere, insanın yüzüne çok dik bakardı. Buradan anlardı. İnsanın yüzüne dik bakmayan komünistler, genellikle sinsi olanlarıydı. Asıl tehlikeli olanlar da bunlardı. Komünist dik de baksa, yan da baksa, anlardı. İşi buydu.

Patronunun yalısındaki ahçı da düpedüz komünistti. Bunu birkaç kez patronuna çıtlatmak istemiş, patronundan "yahu başka işin mi yok alla'sen" gibi karşılıklar almıştı.

Zaten bu patron milleti oldum olası yakınlarındaki tehlikeyi anlayamazdı. Ama onun görevi her yerde gereken mücadeleyi vermekti.

Ahçı da komünistti, garson da bahçıvan da... Şoför en hınzırıydı. Kaç kez, evet kaç kez, şoförü Cumhuriyet gazetesi okurken görmüştü. Cumhuriyet gazetesi okuyan herkes komünistti. Nazım Hikmet de Cumhuriyet gazetesi okurdu.

Nazım Hikmet'in soyadı ne anlama gelirdi? Bunu da Enver Bey bulmamış mıydı? Nazım Hikmet'in soyadı: Ran'dı. Ran'ı, tersinden okuyun: Nar... Nar ne renk? Kırmızı, yani kızıl! İşte bu kadar!

Komünistler her tarafı sarmışlardı. Sarmadan önce sızmışlar, sonra sarmışlardı. Bunlar zehirli sarmaşık gibiydiler Her yerde, evet her yerde adamları vardı. Enver Bey bunlara karşı mücadele ediyordu.

Evet tek başına..

Allah için mücadele ediyordu, din aşkına mücadele ediyordu, kendisi için, ataları için mücadele ediyordu, patronu için mücadele ediyordu. Mücadele için mücadele ediyordu.

Sabah ediyordu, akşam ediyordu, akşamüstü ediyordu, gece rüyalarında bile ediyordu. Geceleri "kahrolsun" diye bağırarak uyanır, karısı tarafından "hişt hişt konu komşuyu uyandıracaksın" diye yatıştırılırdı.

Bir gün patronu:

"Yahu Enver, yüksek tansiyondan öleceksin, başka konular yaz", dememiş miydi?

"Ama" demişti Enver Bey, *"her yere sızdılar."*

Patronu da anti-komünistti ama ara sıra Enver Bey'in komünist saydıkları ile kafa çekerdi. Komünistler kendi anti-

komünist patronu ile de ilişki kurmuşlardı. Kendi gazetesinde de çok komünist vardı. Vardı ama belli etmiyorlardı. Gazete, milliyetçi ve muhafazakar olduğu için gizleniyorlardı. O taa başından beri bu komünistleri biliyordu. Birinci katta sekiz komünist, ikinci katta on tane komünist vardı. Bunlar, anti-komünist maskesi altında çalışan "illegal örgüt üyeleri"ydi. Ancak Enver Bey'in elinde henüz bir kanıt yoktu. Komünistler kendilerini belli etmiyorlardı. Ama o anlıyordu. Patron ise "delil var mı delil" dediği için pek ileri gidemiyordu.

Gerçi "vicdani kanaati" çoktan beri vardı. İlk gün, daha gazeteye adımını attığı ilk gün bakışlarından bu komünistleri tek tek tanımış, sonradan bunların adlarını kara deftere geçirmişti. Hiç kaçırır mıydı Enver Bey?

Enver Bey'in bir milliyetçi ve muhafazakar yazar olarak yazdığı en önemli yazı, bazı şarkı ve türkülerdeki komünizm propagandasını saptayan o ünlü eleştirisiydi. Yazının başlığı "Kızılcıklar Oldu mu"ydu. Enver Bey'in yazısı şöyle başlıyordu:

"Komünistler, şarkı ve türkü yoluyla da milli bünyemizi tahrip ediyorlar. Bu türkülerden biri, "kızılcıklar oldu mu"'dur. Ne demektir (kızılcıklar oldu mu)? Bu, (genç komünistler, eyleme hazırlar mı), anlamına gelir.

Cümle alem bilir ki, kızıl, komünist demektir. Bolşevik olana kızıl derler. Kızılcık, kızıla göre partide hiyerarşi sırası biraz aşağıda olana da denir. Dünya komünist partileri kongresinde zaten böyle bir karar da alınmıştır. Türkü ve şarkı yoluyla propaganda yapın, diye. Yerli komünistlerimiz işte bu talimatı uyguluyorlar.

Marks bunu Kapital adlı kitabına da açıkça yazmıştır.

(Kızılcıklar oldu mu) türküsü ile (Nice güle arzeyleyem, kızıl gülem ben...) türküsünü karşılaştırın. Bu da Azeri türküsü değil mi? Rusya'da kalan Azeriler'in bir kısmı kandırılmış ve böyle bir türkü söylemek zorunda bırakılmıştır.

Hiçbir Türk, güle (kızıl) diyemez. Gül, milli bir çiçeğimizdir, milli çiçekler asla kırmızı olamazlar.

Bir başka türkü de oğlu azılı solcu olan Münir Nurettin tarafından söylenen (Ben giderim sağa, o çeker beni sola) diyen şarkıdır. Burada da açıkça, toplumun sola çekildiği söylenmektedir. Burada (o) Timur Selçuk demektir. Üstad, açıkça belirtiyor. 'Ben giderim sağa, o çeker beni sola..'

Bir başka türkü de (O yana dönder beni, bu yana dönder beni, sağ yanımda yare var, sol yanıma dönder beni) diyerek açıkça sol propagandası yapmaktadır. Ne demektir, sağ yanımda yare var, sol yanıma dönder beni!? Milli ve manevi değerlere bağlı hiçbir Türk, benim sağım yaralı, bu yüzden beni sol döndür, diyemez.

Milli benliğimizi her gün matkap gibi delmeye çalışan vatan ve millet düşmanı solcuların sık sık söyledikleri şu türküye bakın.

(Kalenin dibinde taş ben olayım,
Gelene geçene yoldaş olayım)

Yoldaş, komünist lafıdır. Hiçbir Türk yoldaş olmaz. Yoldaş olana da Türk denmez. Bu türküler ve şarkılar, sinsi komünistler tarafından gazinolarda, TRT ekranında da rahatça söyleniyor.

Kalkın ey ehl-i vatan.."

Bu yazı müthiş bir etki yapmış, yer yerinden oynamıştı.

Enver, komünistleri suçüstü yakalamıştı. O günden sonra milliyetçi bazı gençler plak evlerini dolaşarak bu şarkı ve türkülerin plaklarını kırmışlar, kasetlerini parçalamışlardı.

Gazeteye telgraf yağıyordu.

Ama o ne?

Patronunun sesi titriyordu.

"Ulan Enver, beğendin mi yediğin haltı?!!"

Muhafazakar ve milliyetçi Enver Bey şaşırmıştı:

"Beyefendi bir kusurumuz mu var?"

Patron kükrüyordu:

"Ulan, senin itler gazinoyu basmışlar. Hıyar ağası o gazino benim. Plaklan kırmışlar. O dükkanlar benim, Manyak herif. Tutturmuşsun komünistlik diye!.. Has...tırrr!.."

Milliyetçi ve muhafazakar yazar Enver Bey, patronun niçin bu kadar öfkelendiğini o akşam anlamıştı. Patronu gazinoların gizli ortağıydı. Plak dükkanları bir Ermeni'nin üzerinde görünüyordu, kasetçi de bir Yahudi'ydi. Meğer patronu bunlarla da ortak değil miymiş!.. Allah Allah! Nereden bilecekti milliyetçi ve muhafazakar yazar Enver Bey bütün bunları?

Kös kös evinin yolunu tuttu. Vapurda düşünüyordu. Gerçi solcu gazetede birileri bu ortaklıkları hep yazmışlar, o da patronundan aldığı emirle bunlara veryansın etmişti ama bu kadarını da beklemiyordu. Patronu ile ortak olan bu Ermeni'ler ve Yahudi'ler de komünistti. Evet en sonunda bunu da anlamıştı.

Evi Kızıltoprak semtindeydi. Evet, evet bu da komünistlerin işiydi. Kızıl toprak demek, komünistlerin malı demekti. Kim ecdat yadigarı bu topraklara "kızıl toprak" adını verebilirdi? Yine komünistler. Bir yazısında bu konuyu da değinecekti. Deşeleyecekti bu konuyu.

Kızıltoprak-Taksim...

Taksim adı da bölücüler tarafından konmuştu. Önce İstanbul'u bölecekler, sonra kızıl yapacaklar. Kızıltoprak olacak. Herkes komünistti. Vapur yolcuları da. Çaycı da, biletçi de. Vapur komünisti. Uçan martılar da. Havada yem arayan kuşlar da. Kız Kulesi de... Üsküdar da... Kadıköy de... Adalar da, modalar da..

Milliyetçi ve muhafazakar yazar Enver Bey vapurda ayağa kalkmış bağırıyordu.

"Komünistler..."

Vapurdakiler önce şaşırdılar. Sonra hep beraber, Enver Bey'i sakinleştirmeye çalıştılar. Enver Bey bağırıyordu:

"Pis komünistler.. ler.. ler.. ler..."

Sesi yankılanıyordu.

Kadıköy iskelesinde hemen bir araba bulunmuş Enver Bey, yaka paça, bu araba ile Bakırköy akıl hastanesine gönderilmişti. Enver Bey'e hemen bir iğne yapıldı.

Milliyetçi ve muhafazakar yazar Enver Bey, hala bağırıyordu:

"Beni aldatamazsınız komünistler..."

Enver Bey'den birkaç gün kimse haber alamadı. Daha sonra milliyetçi ve muhafazakar yazar Enver Bey'in savcılığa bir dilekçesi ulaştı. Enver Bey, akıl hastanesi başhekiminin, hekimler, hemşireler, hastabakıcılar ve hademeler, hastanede yatan akıl hastaları ile ilgili gizli komünist örgüt kurduğunu bildirerek, gereken soruşturmanın bir an önce yapılmasını istiyordu.

Enver Bey bir süre sonra akıl hastanesinden çıktı. Şimdi ne mi yapıyor?

Yine yazı yazıyor!..

SOLCULUK GELİŞİYOR

Onlar altı arkadaştılar. Altısı da zıpkın gibi solcuydu. Biri diğerinden hiç geri kalmazdı. Altısı da kapitalist düzenin emekçi sınıf ve tabakaları ezdiğine inanıyordu. Sık sık bir araya gelirler, düzenden yakınırlardı.

Aralarında o güne kadar pek tartışma da geçmemişti. Birlikte dernek kuracaklar ve "demokratik kuruluş" olarak kendilerine düşen görevi yerine getireceklerdi. Derneğin tüzüğü hazırdı. Tüzük dediğiniz neydi ki?! Hepsi de birbirine benzerdi. Her şey tamam, her şey yolundaydı.

Tartışma işte o gün başladı. Başı açık ve gözlüklü olan, sigarasından iki nefes çektikten sonra *"İdeolojimizi saptayalım"* diye konuşmaya başlamıştı.

"Devrimden sonra işçi sınıfının öteki emekçi sınıf ve tabakalarla ilişkisi nasıl düzenlenecek?"

Kısa boylu tıknaz olanı *"İşçi sınıfı öncülüğü zorunlu. Kitap öyle yazıyor"* diye söze karıştı.

Gözlüklü:

"Önemli olan partinin ideolojik yapısı.. Şimdi bunu saptayalım."

O güne kadar bunu pek düşünmemişlerdi. Sarışın olanı hafifçe öksürerek konuya girdi:

"Önce sınıfsal yapıyı belirlemeli. Öncü sınıf buradan çıkar."

Gözlüklü:

"Öncü sınıfı tarih saptamıştır. Bizim yapacağımız sınıfsal yapının pre-kapitalist mi, yan feodal mı olduğunu belirlemektir."

İyice şişman olanı "yooo, işin içinden çıkamazsınız. Önce, geçmişteki devrimci birikim ile ideolojik bir bağınız olacak mı, bunu saptayın" diye girdi konuşmaya. Yuvarlak yüzlü, kısa boylu, gür saçlısı "Asya tipi üretim tarzından başlayalım. Batılı kapitalist toplumlardan bizim toplumumuzu ayıran özellik kadim devlet anlayışıdır. Bizde batılı anlamda feodal yok. Bunun yerine Osmanlı toplumunda asker-sivil bürokrasi geçmiş."

Gözlüklü:

"Ne değiştirir? Konu artı değer. Artı değeri bir sınıf da alır, sınıflar üstü olduğunu ilan eden devlet de."

Kısa boylu tıknaz:

"Bürokratik merkeziyetçi yöntemlerle mi, yoksa katılımcı yollarla mı?" diye yeniden söze girdi.

"Tepeden inme yöntemlerle olmaz. Halkı dışlarız."

O ana kadar hiç konuşmayan yüzü çilli genç yerinden doğruldu:

"Önemli olan özgürlük. Anti-emperyalist mücadele demokratik devrimin kendisi demektir. Türkiye'de demokratik devrim tamamlanmıştır. Sıra sosyalist devrim de."

Gözlüklü karşılık verdi:

"Bu iki aşama birbirinden ayrılmaz. Sosyalizm için mücadele, demokrasi için mücadelenin zaten içindedir. Şimdi karar vereceğimiz konu, pre-kapitalist aşamada mıyız, değil miyiz?"

O gün sabaha kadar tartıştılar. Ancak bir sonuca varamadılar. Ertesi gün tartışmalar sürdü. Sürdü ama aralarında önce sert konuşmalar geçti. Daha sonra tokatlaşmalar başladı. Birbirlerini "hain" ilan ettiler. Sonra "ajan-provakatör" suçlamaları başladı. Tıknaz, gözlüklüye bağırdı:

"Alçak revizyonist!"

Gözlüklü yerinden doğruldu:

"Pis oportünist!.."

Çilli:

"Likitatör..." dedi. Ardından *"Burjuvazinin kuyruğuna takıldınız"* diye ekledi. Tıknaz tartışmaya katılmayanlara doğru:

"Cuntacılar", diye bağırdı.

Araları bozulmuştu. İdeolojik görüş ayrılığı belirmiş, fraksiyonlara ayrılmışlardı.

Gözlüklü o ana kadar tartışmaya hiç karışmayan arkadaşı ile birlikte olayları değerlendiriyordu. Söz döndü dolaştı, Kurtuluş Savaşı'na geldi. Konu Mustafa Suphi olayıydı. M. Suphi'yi kim öldürmüştü? Ankara hükümeti mi, İttihatçılar mı? Gözlüklü, sorumluluğu Ankara hükümetine yüklüyor, arkadaşları ise Yahya Kahya'nın, Enver Paşa'nın adamı olduğunu ileri sürerek "bu bir ittihatçı oyunudur" diyordu.

Arkadaşlıkları o gün bozuldu. Birbirlerine selam bile vermez oldular. Geçenlerde birbirlerini ajanlıkla suçlayan yazılar yazdılar.

Aynı gruptan bir üniversite profesörü, Paris'te üniversitede birlikte okudukları bir yazar arkadaşı ile "Asya tipi üretim tarzı" üzerinde derin tartışmaya girdi. Profesör, ileri sürdüğü teze katılmayan arkadaşına kızdı. Birbirlerinin görüşünü çürütmek için karşılıklı yazılar yazdılar.

"Seninle bir daha konuşmuyorum. O kadar!" dedi, bir gün profesör. Asya tipi üretim tarzı üzerindeki görüş ayrılıkları dostluklarına mal olmuştu.

Kısa boylu tıknaz, arkadaşlarının yanından ayrılarak yeni arkadaşlar edindi. Bir süre sonra yeni arkadaşları arasında da ideolojik görüş ayrılığı belirmişti. **"Çekoslovakya'nın işgali sosyalizme uyar mıydı, uymaz mıydı?"** Arkadaş grubu Çekoslovakya'nın işgalinden sonra ikiye ayrıldı. Çekoslovakya'nın işgalini sosyalizme uygun görenler arasında, Afganistan'ın işgali sırasında yeni bir ayrılık baş gösterdi. Çekoslovakya'nın işgalini savunanların bir kısmı Afganistan'ın işgaline karşı çıktı. Bunlar da yeni bir fraksiyon oluşturdular.

Afganistan işgalinden sonra bu işgali savunanlar arasında *"Taraki dönemi daha iyiydi"* ve *"Hayır Taraki'yi yıkan Karmal, sosyalizme daha yatkındır"* tartışmaları başladı. Bu da bir başka fraksiyonun doğuşuna yol açtı.

Bu tartışmalar sürerken yaşları daha genç olanlar arasında daha keskin bir tartışma başlıyordu.

"Kentlerden kırlara doğru mu, kırlardan kentlere doğru mu?"

Kentlerden kırlara doğru diyenler bir fraksiyon kurdular Kırlardan kentlere diyenler bir başka fraksiyon. Bu fraksiyonlar da kendi aralarında önce üçe, sonra beşe bölündüler.

Altı arkadaştan biri sosyalizmin ancak işçi sendikaları ile güçleneceğine inanıyordu. Kendisi gibi düşünen arkadaşları ile bir araya geldi. Arkadaşlarından biri, sendikaların kitle partilerinden biriyle mi, yoksa o sosyalist partilerden biriyle mi bütünleşmesi gerektiğini sordu. Yanıt uzun sürdü. İttihat ve Terakki'den söze başlandı. Kadro hareketinden, 1950 seçimlerinden söz edildi. Kitle partisinin sınıfsal yapısı üzerinden tam bir görüş birliğine varılamadı.

Bir kısmı kitle partisi için "burjuvazinin yedek lastiği" diyordu, bir kısmı da **"demokratik güçler arasında güç birliği gereklidir"** görüşünü savunuyordu. Kitle partisi ile işbirliği yapılmasını önerenler, "burjuvazinin dümen suyuna girmekle" suçlandı.

Sosyalist partilerle diyalog kurulması görüşünü savunanlar bir başka gün toplandılar. Beş tane sosyalist parti vardı, bunlardan hangisi seçilecekti? Tartışma bu noktada alevlendi.

Bir kısım sendikacılar, "işçi sınıfı öncülüğü"'nün tek bir partice savunulduğunu söylüyorlardı. Bir kısım aydınlar başka görüşteydiler Onlar bir başka parti için aynı sözleri yineliyorlardı: İşçi sınıfı öncülüğü ancak bu partide gerçekleştirebilirdi.

Bu yüzden kavgalar çıktı. Sendikacılar birbirlerine bağırdılar:

"İşveren uşağı!.."

"Alçak revizyonist!"

"Burjuva kuyrukçusu!"

Kitle partisi ile işbirliği yapmak isteyenler de güçlükle karşılaştılar. Kitle partisinin hangi kanadı ile işbirliği yapacaklardı? Kitle partisinin bir **"delikanlı kanadı"** vardı. Bu kanat, "elimiz mahkum sizi destekleriz" derdi. **"Ağır ol da molla desinler" kanadı**, işçilerle ilişki kurmayı, hademe ile devlet dairesi yönetmeye benzetiyor, bu yüzden işi ağırdan alıyordu. Partinin **"şair fraksiyonu"**, işçileri uzaktan sevmeyi uygun görüyor, soyut işçi edebiyatını somut örgütsel bağa yeğliyordu. Partinin **"uzaktan farkedilirsiniz" kanadı**, "delikanlı kanadı" yedeğe alıp sendikalara siyasal kur yaparak zaman kazanmayı düşünüyordu. **"Hokus-pokus"çu fraksiyon** ise parti seçimlerinden sonra sendika seçimlerinin ihalesini üzerine almaya çalışıyordu.

"İşçi sınıfı adına" bunlardan hangisi ile ilişki kurmalıydı?

Kitle partisinin hangi kanadı ile ilişki kurulacağı konusu, sendikal kesim içinde yeni yeni fraksiyonların doğumuna yol açmıştı. Partinin bir kanadı ile ilgili kuran, öteki kanatça "hain" ilan ediliyor, bir başka kanat ile diyalog kuran, öbür kanat sözcülerince "genel merkezcilikle" suçlanıyordu.

Kitle partisi ile ilişki kurmak isteyenler, kitle partisindeki kanat sayısınca, sosyalist partilerle bütünleşmek isteyenler de sosyalist parti sayısınca fraksiyonlara bölünmüşlerdi.

Bu fraksiyonlara bölünenler, kendi aralarında yaptıkları fraksiyon toplantıları sonunda eleştiri-özeleştiri yöntemini işleterek, geçmişin yanılgılarını tartışıyorlar bu tartışma sonunda yeniden bölünüyorlardı.

Sosyalizmde amipleşme hızla ilerliyordu.

Yeniden bölünenlerin bir daha bölünmemek için yaptıkları toplantıda da kavgalar çıkıyor, burada da yeni fraksiyonlar doğuyordu. Bu yeni fraksiyonlar da kendi aralarında yeni yeni fraksiyonlara dağılıyorlardı. Burjuvaziye karşı savaş bütün hızı ile sürmekteydi.

Bu arada **"demokratik devrim teorisi"** ile **"ulusal demokratik cephe"** görüşü arasındaki ideolojik kavgalar da iyice derinleşiyordu. Mehmet Ali ile Ali Mehmet arasındaki farka dayalı bu görüş keskin ideolojik tavırların sergilenmesine yol açıyordu.

"Öncü kimdir" sorusuna bir türlü yanıt bulunamıyordu.

Moskova çizgisindeki Marksist ideolojik görüş **"ilerlemeci'ler"** diye anılıyordu. İlerlemeciler de ikiye ayrılmışlardı. Birincilere **Berlin grubu**, ikincilere de **Londra grubu** adı veriliyordu. Londra grubu, Berlin'cileri oportünistlikle suçlamaktaydı. Berlin'ciler ise Londra'cıların burjuvazinin kuyruğuna girip bozgunculuk yaptıklarını ileri sürüyorlardı. Bu fraksiyon çatışması İngiltere'nin Brighton kentinde, Bursa kılıç-kalkan oyununa benzer biçimde hamlelerle başlayan bir kavgaya dönüşmüştü. Berlin ve Londra birbirine giriyordu. Marks yerine tokat, Lenin yerine sille, Engels yerine tekme kullanılıyordu.

Silahlı ve külahlı örgütler de çeşitli fraksiyonlara ayrılıyorlar, her fonksiyon alfabeden alınmış bir gurup harfle anlatılıyordu:

CHOLKM ya da **SCKMLPT** gibi örgütler, bir süre sonra **LKMON** ve **LNHSP** gibi fraksiyonlara da ayrılıyordu. **LKMON** de kısa bir süre de **MNL** diye bir başka fraksiyonun doğumuna yol açıyordu. **LNHSP** örgütü, topu topu üç kişiydi. Biri tutuklanmış, biri yurt dışına kaçmış, üçüncüsü de bir büyük holdingte iş bulmuştu. Bu yüzden, salt çoğunlukla toplanıp karar alamıyorlardı. Yurt dışına kaçan, ara sıra Türkiye'deki belli adreslere beş on tane mektup yazıyor, altına alfabeden rastgele seçtiği harfleri yerleştirip, onun altına da "Merkez Komitesi" diye imza atıyordu.

Bir ara terör iyice yaygınlaştı. Bir süre parlamento askıya alındı. Sonra geçiş ve seçiş dönemi yaşandı ve yeniden demokrasiye dönüldü.

Bu kez "sosyal demokrasi" moda oldu. Sosyal demokrasiye inananlar da önce iki ana gruba ayrıldılar. Bu grupların birincisine **"tab-sos-de"** denildi. Bu, demokrasinin tabandan tavana doğru kurulması anlamına gelmekteydi. Peki tabandan tavana doğru ne yapılacaktı? Ne yapılacaktı ki, sosyal demokrat parti tabandan tavana doğru kurulabilsin?

Sosyal demokrasinin tabanı işçiler, tavanı ise işadamlarıydı. Mevzuat, işçilerin sendikalar aracılığı ile partilerle örgütsel ilişki kurmasına elverişli değildi. Bu yüzden sosyal demokrasi, tuzu kuru işadamları, çiftlik sahibi sendikacılar öncülüğünde kuruluyor, partiye doktor, mühendis, otel sahibi, benzin istasyonu işletmecisi ve avukat gibi serbest meslek sahipleri giriyordu.

İkinci grup, kısaca **"tav-sos-de"** olarak biliniyordu. Bu gruba **"müs-sol"** dendiği de oluyordu. "Tav-sos-de" sosyal demokrat partinin tavandan kurulması demekti. Tavan, başbakanlık müsteşarlığı tavanıydı. Başbakanlık müsteşarı, emeklilik işlemelerini tamamlarken, bir yandan da sosyal demokrat partinin kurulması için bazı dostları ile görüşmeler yapıyordu. Bu yüzden **"müsteşar solculuğu"** diye bir kavram daha türetilmişti, buna kısaca "müs-sol" deniyordu.

Müsteşarlık, siyasal parti liderliği için bir çeşit bekleme salonu gibiydi. Sağcı bir partiyi de başbakanlık eski müsteşarlarından biri kuruyordu. Müsteşar, müsteşara karşıydı.

Bir başbakanlık müsteşarının kendisinden önceki başbakanlık müsteşarı ile olan ilişkilerine yakın tarihimizde "geçiş dönemi" adı veriliyordu.

Sosyal demokraside tavan ile taban arasında sıkışanlar bir başka grubu oluşturuyordu. Sosyal demokrasi içindeki bu akım, **"ta-tav-sos-de"** olarak bilinmekteydi. "Ta-tav-sos-de" tarihsel tavandan gelen sosyal demokrat parti demekti, bir başka anlamı yoktu. **"Tarihsel tavan"** Pembe Köşk'ün tavanı olarak biliniyordu. Tarihsel nitelikteki Pembe Köşk'ün bahçesi müteahhitler tarafından kapışılmış, bu yüzden tavan son zamanlarda ikinci plana atılmıştı.

Sosyal demokrat partiyi tabandan tavana doğru kurmak isteyenler de kendi aralarında gruplara ayrılıyorlardı. Bunların en önemlisi **"çil-çek"** olarak biliniyordu. "Çil-çek", çile çiçekleri demekti, demokrasinin çile çekilerek kurulması gerektiğini anlatmak için kullanılıyordu. "Çil-çek" grubunun tam adı kısaca şöyle yazılırdı:

"Çil-çek-tab-sos-de"

Yani, çile çiçekleri ile tabandan tavana sosyal demokrasi...

Cumhuriyet tarihimizde kuruluş çalışmaları en uzun süren parti işte bu partiydi. Çünkü, kurucu kadrosu, çile çekmek için her iki ayda bir hava değişimi almaktaydı. Bir süre çile çeken gruplar, sonradan kendi aralarında yeni bir sosyal demokrat görüş oluşturuyorlardı.

Türkiye'deki en yaygın sol fraksiyon **"gev-sol"** olarak bilinmekteydi. **Gev-sol**, hiçbir solcu görüşü benimsemeyip, sağcı iktidarlarla savaşan solcuları eleştirmek için kurulmuş bir örgüt demekti. Gev-sol'un karargahı, genellikle meyhaneler ve lüks otel barlarıydı. Bunlar da kendi aralarında **"rakılı, votkalı ve viskili" sol** olarak üçe ayrılmaktaydı.

Solcuları bir araya getirtmek için yapılan çalışmaların 2520 yılına kadar süreceği anlaşılmaktadır. Sol fraksiyonların ve çeşitli sosyal demokrat görüşlerin nerede bir araya gelmeleri gerektiği konusundaki tartışmalarının önümüzdeki yüzyıl içinde başlayacağı sanılmaktadır.

KİRA SÖZLEŞMESİ

Partimiz, memleket kalkınmasını ilk iş olarak ele almıştır Önce mevzuatı liberalleştireceğiz. Önemli olan kaynak yaratmaktır. Kıt kaynakların kalkınma seferberliğine yetmediği bellidir. Borcumuz çok, paramız yok.

Pek ne yapacağız?

Efendim, elimizin altında hazine yatıyor da haberimiz yok. Ne mi yapacağız? Merkez Bankası'ndaki altın rezervini ipotek edip İngiltere'den kredi alacağız. Bu kredi geldikten sonra bunu güvence gösterip Fransızlar'dan kredi alacağız. Böylece döviz sıkıntısı kalkacak. Hadise bu kadar basit.

Alın size bir kaynak. Elimizde böyle bir döviz rezervi olunca iş kolay. İthalat yapacağız. İthalat ihracatı doğuracak. İthalat gelirlerinin binde biri ile ihracat gelirlerinin binde ikisini toplu konut için ayıracağız. Böylece inşaat sektörü canlandırılacak. Yapılan binaları, Arap turistlere kiraya verip buradan da kaynak yaratacağız. Araplar'ın yazları kullandığı bu evlerin gelirlerini halka açacak, bunun için gelir ortaklığı senedi çıkaracağız. Bu da hazinenin yükünü azaltacak.

Bu da bir başka kaynak olacak. Önemli olan alışveriştir Bunu en iyi biz yaparız. Yapıyoruz da...

İstanbul'un güzelleştirilmesi için boş arsaların, korulların ve yeşil sahaların Araplar'a satılması çok yararlıdır. Arap dostlar, buralara köşkler yapar, harem-selamlık daireleri kurar, çevreye ağaç diker, böylece Boğaziçi şenlenir.

Biz milliyetçi ve muhafazakar bir partiyiz. Vatan topraklarının başkaları tarafından paylaşılmasına karşı koyarız. Milli ve manevi değerlere bağlıyız. Ecdat yadigarı bu toprakları kanımızın son damlasına kadar koruruz.

Bu siyasi görüşümüzdür.

Ekonomik görüşümüz liberaldir. Ticaret yapacağız ki, para gelsin, kaynak yaratılsın.

Bunun için şanlı ecdadımızın tarihi köşklerini 49 yıllığına bir Belçika firmasına kiraya vermeyi düşünüyoruz. Böylece dışa açılmış olacağız. Dışa açılmak şarttır.

Topkapı Sarayı'nı İngilizler 79 yıllığına kiralamak istiyorlar Alt tarafı bir kira sözleşmesi. Adamlar peşin ödüyorlar. İlk 50 yılın parasını şimdiden yatırıyorlar. Bu parayı alıp, ihracatçılarımıza kredi olarak vereceğiz. Böylece ihracat artacak.

Ayasofya için bir Yunan armatör teklif verdi. 73 yıllığına kiralamak istiyor. Müze olarak kullanacakmış. 73 yıllık kirasının ilk 36 yıllığı hemen ödeniyor. Bu da yepyeni bir kaynak oluyor.

Dolmabahçe Sarayı için Fransızlar'ın çok parlak bir teklifi var. 99 yıllığına kiralamak istiyorlar. Ihlamur Kasrı da aynı teklifin içinde. Yıldız Parkı'nı da İtalyanlar 69 yıllığına istiyorlar.

Düşünebiliyor musunuz, ne müthiş para!.. Öyle, oluk oluk akacak. Genel Başkanımız bu işleri çok iyi bilir. Hepsini kendisi ayarladı.

Şale Köşkü için bambaşka bir projemiz var. Yurt dışından oyun aletleri getirttik. Nasıl mı? Vergisiz. Yurt dışında bir Yahudi şirketi var. Bu Yahudi şirketi Kıbrıs asıllı bir Türk ile çalışıyor. Daha doğrusu, Ortadoğu'da Arap ülkelerinde yatırım yapmak için bu Kıbrıslı Türk ile paravan şirket kuruyorlar. Ön planda bu Türk var, arka planda ise Musevî şirket.

Bu Kıbrıslı Türk şirket kurmuş, bu şirket aracılığı ile oyun araçlarını hibe ediyor. Hibe ettiği için oyun araçlarından vergi alınmıyor.

İşte bu oyun araçlarını Şale Köşkü'ne kuracağız. Ve 99 yıllığına İtalyanlara kiraya vereceğiz. Her şey hazır. İtalyan şirketi daha önce bizim eski Maliye Bakanı ile pek sıkı fıkıydı. Oradan da bir samimiyet var.

Yıldız Sarayı'nı da Alman'lar istiyor. Yıldız Sarayı'nı bahçesi ile birlikte Alman'lara 93 yıllığına kiraya vereceğiz. Önce sarayı onaracaklar, daha sonra bahçede ses ve müzik gösterileri yapacaklar. Karlı iş doğrusu...

Bu işten çok umutluyuz.

Camiler ve türbeler için planlarımız var. Önce Eyüp Sultan türbesini Arap dostlarımıza kiraya vereceğiz. 63 yıllığına... Sonra Süleymaniye Camii'ni de 75 yıllığına kiraya vereceğiz.

Sonra bu şirketlerle anlaşıp, gelir ortaklığı senetleri çıkaracağız. Bu yolla gelir sağlanacak, bu gelirle ihracatçı desteklenecektir

Galata Kulesi için Avusturyalılar ile ön anlaşmayı yapmış bulunuyoruz. Kira süresi 89 yıl. Avusturya şirketi, burayı gece kulübü yapacak. Avusturyalılar kulüp gelirinin binde ikisini toplu konut fonuna verecekler Anlaşma böyle.

Toplu Konut projesini de bir Arap-Türk ortak şirketi üstleniyor. Arap sermayesi tabii daha fazla. Şirket, Suudi Arabistan'da bir taahhüt işine de giriyor. Türk ortaklar da bizim partiden. Böylece siyasi yakınlaşma da doğuyor Güzel şeyler bunlar

Yerebatan Sarayı da iyi para getiriyor. Saraya bir Hollandalı firma talip oldu. Kirada anlaşacağız. Atla deve değil ki, 45 yıllığına tutacak Hollandalılar Hollanda firmasının bir başka projesi de var Japonlar'la ortak bir bilgisayar firmaları varmış. Bizim firmalardan biriyle ortak olup Türkiye'de yatırım yapmak istiyor Bilgisayar pazarı da çok karlı.

Partili bir arkadaş şimdiden pazarlığa girdi bile. Adamlar, "önce kira işi, sonra ortaklık" diyorlar.

Petrol alanları için Amerikalılar ile anlaşmış bulunuyoruz. Diyarbakır Siirt Batman Mardin bölgesini Amerikan şirketlerine 88 yıllığına kiraya vereceğiz. Anlaşma, bitiş tarihinde feshedilmezse kira 88 yıl daha uzayacak. Bu yolla petrol çıkaracağız.

Petrol taşımacılığı genel başkanımızın kardeşi tarafından yapılacak. İşi sağlama bağlamak lazım. Yarın, öbürgün -Allah saklasın- bir savaş mavaş çıksa ne olacak? Petrol taşımacılığı başbakanın kardeşinin elinde olduğundan devletimiz yaklitsız kalmayacak. Beyefendinin kardeşi bu bakımdan çok fedakârlık yapıyor. Sol basın adamcağıza yüklendikçe yükleniyor, adamın gıkı bile çıkmıyor. Patron asil adamdır O seviyeye hiç düşmez. Ne yapsın cevap versin de...

Kızılırmak, Yeşilırmak ve Fırat nehirlerini bir İsveç firmasına 78 yıllığına kiraya verdik. Adamlar taşımacılık yapacaklar Elde edilen gelirin ilk on yıllığının yüzde sekizi Türkiye'de Türk parası olarak harcanacak. Daha doğrusu, bu para ile nehirlere birer adet köprü yapılacak. Köprüden gelip geçmek paralı olacak, halk bu gelire ortak olacak. Doğrusu çok iyi düşünülmüş bir proje. Bizim patron bu işleri çok iyi bilir Kafası saat gibi çalışır Öyle tik-tak...

Göller için de ayrı bir proje geliştirdik. Gölleri de bir Japon firmasına 109 yıllığına kiraya verdik. Japonlar, gölden taş ve yosun çıkarıp, bundan bilgisayar üretecekler.

Tuz gölü de -şimdilik bilmiyoruz- çok ilginç araştırmalar için kullanılacakmış. Japon bu, yapar.

Kıyılarımızı bir Finlandiya firmasına 119 yıllığına kiraya verdik. Adamlar balıkçılık yapacaklar. Balığı hem Türkiye'de hem de dışarıda pazarlayacaklar. Satılan her üç balıktan birinin satış bedelinin onda biri ihracatçı şirketlere ödenen vergi iadesi fonuna ayrılacak. Adamlar için vergi muafiyeti gerekliymiş. Allahın balığından vergi mi alacağız? Almayız ne çıkar!.. Almayacağız tabii.

Kıyılarımız ancak böyle adam olur vallahi. Başka çare yok. Varsa göstersinler.

Turizm konusunda da ileri adımlar attık. Bütün turistik tesisleri 129 yıllığına kiraya veriyoruz. Ege ve Akdeniz kıyılarındaki tesisleri bir İspanyol şirketi işletecek, Karadeniz'dekileri Norveç'li bir işadamı. "Ordu'ya bayılıyorum" diyor. Adı Hans. Soyadını pek hatırlamıyorum.

Sanayi tesislerinde de aksamalar var. Bunları, 139 yıllığına bir Amerikan şirketi kiraladı. KİT'leri halka satacağız. Elde edilen gelir ile ihracatçı şirketleri destekleyeceğiz. Ayrıca batan bankalara da taze para şırınga edeceğiz. Bütün iş ihracattadır İhracatta bir patlama yaparsak, tamamdır

Biz bu vatanın bekçileriyiz. Kimseye bu vatanı çiğnetmeyiz. Biz bu toprakları sokakta bulmadık. Gerekirse bu topraklar için kanımızın son damlasına kadar savaşır, bir karış toprağı bile yabancılara kaptırmayız. Altı da bir, üstü de birdir yerin. Vatan, mübarek ana ve şefkatli babadır. Hangi yabancı gelip de bu toprakları çiğneyebilir.

Neyse kardeşim, bu kira sözleşmelerinin yapılması için bir yabancı şirket ile anlaştık. Şirketin sahibi Amerikalı. Bizi çok seviyor. Kira sözleşmesi yapmak da bayağı iş... Çağır bir avukatı yaptır. Yok olmuyor Her konunun bir uzmanı var. Yabancılar ile ilgili kira sözleşmeleri işi de elbette hüner istiyor.

Bu kira işi çok karlı. Toprak senin, işletme hakkı adamın. Devre-mülk gibi bir şey. Adam da kazanıyor, sen de.

Vatanı satmak isteyen şu namussuz solcular da olmasa işler yoluna konacak.

Bu kira işi çok karlı. Neden daha önce akıl edemedik!?.. Allah Allah!..

TÖREN

İlçenin kanalizasyon tesisleri ihaleye çıkarılmıştı. İhaleyi, iktidar partisinin kurucularından müteahhit Rıfkı Kara kazanmıştı. ihalede bir başkasının da aslında pek şansı yoktu.

Rıfkı Kara son yıllarda girdiği bütün ihaleleri tek tek kazanıyordu. Doğrusu işbilirdi. Hangi dönem olursa olsun iktidar partisi ile arasını iyi tutar, banka genel müdür ve yönetim kurulu üyeleri ile çok iyi geçinirdi. Kanalizasyon tesislerinin ilçe için önemi büyüktü. Yıllarca pis sular, sokak aralarından akmıştı. On yıl önce başlayan kanalizasyon çalışmaları bir türlü bitirilememiş, üstelik müteahhit, bir süre ödeme güçlüğü çektikten sonra bir gece ansızın ortadan kayboluvermişti.

İlçe Ege kıyılarındaydı. Bu yüzden turistik değeri vardı. Turist rehberleri, on yıl boyunca açık kalan kanalizasyon çukurunu "eski Yunan'dan kalan amfi-tiyatro kazıları" diye yutturmaya çalışırlar, meraklı turistler de bu defi hacet çukuru sistemini, kadim Yunan'dan kalma amfi-tiyatro sanarak poz poz resimlerini çekerlerdi. Ama bu oyunun da elbette bir sonu vardı.

İlçe halkının canına tak etmişti artık. Belediye başkanına baskı yaptılar., Ankara'ya heyetler gönderdiler, iktidar ve muhalefet partisi milletvekillerini sıkıştırdılar, sonunda kanalizasyon sistemi ihaleye çıkarıldı.

Rıfkı Kara, oldum olası reklama büyük önem verirdi. Bu ihaleyi almıştı, avanslar iyiydi; daha önce hafriyat çalışmaları yapıldığından iş o kadar da uzamazdı. İhale için bir büyük tören düzenleyip, törene başbakan ve bakanları da çağırsa, şirketi için bayağı iyi reklam olurdu.

Araya partili milletvekillerini soktu. Zaten bu milletvekillerinden biri şirketinin yönetim kurulundaydı. Bu yüzden başbakanı törene çağırmak güç olmadı.

Dört yerde ayrı ayrı törenler yapılacaktı. Birinci tören belediyenin önündeydi. İkinci tören, kanalizasyonunun ilçenin ana caddesinden geçtiği kavşakta yapılacaktı. Üçüncü tören kanalizasyon borularının denize açıldığı yerdeydi. Dördüncü tören de pis suların denize boşaltıldığı yerde yapılacaktı.

Törenler için başbakan, bakanlar kurulu üyeleri, milletvekilleri, vali, çevre ilçelerin belediye başkanları, muhalefet partisi milletvekilleri, il ve ilçe başkanları da çağrılmıştı. Ses düzeni için İzmir'den bir teknisyen getirilmiş; yine tören akşamı verilecek yemek için Efes Oteli'nin ahçıları kiralanmıştı. Görkemli bir tören olacaktı gerçekten.

İlçenin girişine "hoş geldiniz sayın başbakan" yazılı döviz asılmıştı. Bu dövizin hemen arkasında beyaz bez üzerine kırmızı harflerle yazılmış şu sözlere rastlanıyordu: "Kanalizasyon bir ilçenin medeniyet aynasıdır"

Bu sözü müteahhit Rıfkı Kara kendisi bulmuştu. Bulunca da kendi sözünü çok beğenmiş, bunu ilçenin girişine astırmak istemişti.

Bu dövizin arkasında "turist güler yüz ve temiz yüznumara ister" ve "artık ilçemiz daha temiz" diye iki dövizi asılmıştı.

Rıfkı Kara, yakınları ile konuşurken "şu bizim kubur iş" ya da "kenef davası" diyor; belediye başkanı ile konuşurken "kanalizasyon" sözcüğünü kullanmaya özellikle özen gösteriyordu. Yanında çalışan mühendislerden birinden duyduğu "kollektör" sözcüğü ise kendisini çok sarmıştı. İlçede yayınlanan gazetelerden birine "kollektör sistemi" konusunda bir demeç verdi; demeç, kanalizasyon diye başlıyor, kollektör diye bitiyordu. Rıfkı Bey, yabancı sözcüklerle konuşmanın daha etkileyici olduğuna inanırdı.

"Kanalizasyonun kollektör sisteminde...

"Kollektörlerin kapağında...

Doğrusu çok etkileyiciydi.

Ne yaptıysa yaptı, törenin TRT'de birinci haber olarak yayınlanmasını da sağladı. TRT spikeri de ilçedeki kollektörler sistemi diye söze başlayınca sevindi. Demek, bu iş dünyasında yerini almaya başlamıştı. Bundan sonrası kolaydı.

Kürsü belediye binasının hemen önüne konmuştu. Kürsünün sağ yanında kaldırımların üstünde bir tribün yapılmış,

tribünün ön kısmına iki deri koltuk yerleştirilmişti. Buraya başbakan ve eşi oturacaklardı. Başbakan ve eşinin hemen arkasında da bir dizi sandalye yer alıyordu. Bakanlar ve genel müdürler de buralara oturacaklardı. Tribünün arka sıralarında da öteki konuklara yer ayrılmıştı.

Başbakanın arabasının ilçeye yaklaştığı haberi gelince Rıfkı Kara hemen yola koyuldu. Kendisi başbakanı, belediye başkanı ve ilçe başkanı ile ilçe sınırında karşılayacak ve ilçeye öyle konvoy olarak gireceklerdi. Bunun da ayrı tadı vardı.

İlçeye başbakanın arabasını izleyen elli arabalık bir konvoy ile girdiler İlçe merkezinin ortasından geçip belediye başkanlığı binasına giden yol kenarında biriken halk, ellerinde bayraklarla başbakanı alkışlıyorlardı. Alkışlayanların büyük bir kısmı ilk, orta ve lise öğrencileriydi. Öğrencilerin törene katılmaları için valilikten emir gelmişti.

Ortaokul çocuklarının ellerine de bir gece önce partinin ilçe merkezinde hazırlanmış pankartlar verilmişti:

"Hoş geldiniz sayın başbakan"

"Size minnettarız"

"Dünyada mekan, ahrette iman"

"Kur'an kursu istiyoruz"

"Temizlik imandan gelir"

"Kolektör sistemi hayırlı olsun"

"Kanalizasyona kavuştuk, sağ olun"

"Büyük başbakan hoş geldin"

Başbakan ilçeye girer girmez, konvoy durduruldu. Bir koç, ilçenin kasabı tarafından zorla yere yatırılarak kesilmeye başladı. Kasap, heyecanından bıçağı gereği gibi kullanamamış, bu yüzden hayvanın boğazından çıkan kan başbakanın arabasının camına kadar sıçramıştı. Hayvan yerde debeleniyor, bu arada, daha önceden ne yapacakları konusunda gereken emri alan davulcu ve zurnacı en kıvrak havaları çalıyor, milli kıyafetler giymiş gençler de oyun oynuyor, başbakana bakıp "hey, hey" diye bağırıyorlardı.

Belediye başkanı ile ilçe başkanı, birbirleriyle yarışıp arabadan inmeye çalışan başbakana doğru hamle ederek koçun kanına buladıkları elleriyle başbakanın alnına uğur işareti yapmaya çalışıyorlardı. Bu yarışta ilçe başkanı belediye başkanını geçmiş ve kanlı elini başbakanın alnına dayamıştı.

Bundan sonra öpüşmeye sıra geldi. Belediye başkanı başbakana sarılarak, sırılsıklam terli yüzünü başbakanın yanağına değdirdi. Bu arada belediye başkanının kana bulanmış eli başbakanın ceketine değmiş, bu yüzden lacivert elbisede kan lekesi oluşmuştu.

Başbakanın eşi sonradan bu lekeye çok kızacak ve kocasından "törenlerde kurban kesilip, kanının başbakanın alnına sürülmesinin önlenmesi için" bir genelge çıkartmasını isteyecekti. Başbakan bunun "milli irade" düşüncesi ile bağdaşmadığını karısına anlatmak için birkaç saatını harcamak zorunda kalacaktı. Kurban kanı demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarından biriydi. Kan, uğur demekti.

Başbakan, daha sonraki gezilerde böyle olaylarla karşılaşınca arabasından ok gibi fırlayarak kasabın yanına koşacak "bu koyunu bana bağışlayın" diye kurbanı kesilmekten kurtaracaktı. Başbakan, bu tavrının "ne insan adam, bak koyunun bile kesilmesine gönlü razı olmuyor" gibi övgü dolu sözlerle anıldığını da öğrenecekti

Başbakan arabasından inip kendisine ayrılan tribüne doğru yürüdüğünde partililerden oluşan kalabalık "yaşa, varol" diye bağırıyor, bu bağırışlara alkış sesleri ekleniyor, bu alkış ve bağırışlar davul ve zurna seslerine karışıyordu.

Tam bu sırada belediye bandosu Zafer Marşı'nı çalmaya başladı. Bandoda görevli zabıta memurları müzik konusunda pek hünerli olmadıklarından marş kısa sürede bitiyor, yerine "oy farfara, farfara" türküsü çalınıyordu.

İl belediyesi de törene bir mehter takımı ile katılmıştı. Davul ve zurna "ablanı alacağım, enişten olacağım" diye başlayan türküyü çalıyor, arada davulcu, olur olmaz yerde "güm de güm de güm" diye Afrika tamtamlarını anımsatan gürültüler çıkarıyor. mehter takımı da "ceddim baba, ceddim dede" marşını çalıyordu. Zurnacı, mehter takımının düm-tek, düm-tek diye tutulan ritmine kapılarak o da bir kahramanlık türküsü çalmak istemişti. Aklına "Estergon kal'ası" geldi. Çalmaya başladı. Davulcu, zurnacıya ayak uyduramadığından mehter takımının davulcusuna uymaya karar verdi.

İlçe halkı bugüne kadar hiç böyle gün görmemişti. Başbakanı uzaktan görenler "Allah bağışlasın, maşallah, arslan gibi" diye kısa tümcelerle görüşlerini açıklıyorlardı.

Kürsüye önce belediye başkanı çıktı. Mikrofona, üçüncü dereceden verem geçirmiş yaşlı bir hasta gibi "püf, püf, püf" diye öksürdükten sonra konuşmasına başladı.

"Sayın başbakanım, sayın bakanlarım, değerli milletvekilleri, sayın büyüklerim, ilçe halkı adına sizleri saygı ve hürmetle selamlarım."

Durdu, alkış bekledi. Birkaç kişi el şaklattılar, karşı kaldırımdan cılız bir alkış geldi o kadar. Biraz bozulmuştu. Ama belli etmedi.

"Sizleri ilçemizde ağırlamaktan büyük saadet duyuyoruz. Büyük devlet işlerini bir yana bırakıp, lütfedip geldiniz, sağ olun."

Başbakan başı ile belediye başkanını onaylar biçimde bir hareket yaptı. Sonra yavaşça belediye başkanını alkışladı. Başbakanı gören bakan ve milletvekilleri de alkışa katıldılar. Belediye başkanının morali düzelmiş. Belediye başkanını hep kıskanmış olan ilçe başkanı biraz bozulmuştu. Aslında belediye başkanlığı onun hakkıydı. Hep böyle düşünürdü. Kendisi konuşsa böyle mi konuşurdu.

Belediye başkanı, artık beylik bir klişe olan şu sözlerle de basına seslendi:

"TRT ve basının mümtaz temsilcileri...

Belediye başkanı tam "basının mümtaz temsilcileri... diye konuşurken, başbakanın resmini çekmekte olan foto muhabirleri ile kolları pazubentli partililer ve koruma polisleri arasında bir kaynaşma başladı. Partililerden biri, başbakanın resmini çeken foto muhabirini durup dururken bir yumrukta yere sermişti. Koruma polisleri de başbakanın aşırı sol örgütlerden birinin saldırısına uğrayacağı korkusu ile foto-muhabirlerine tekme-tokat girişmişlerdi.

Belediye başkanı biraz duraklar gibi oldu; sonra konuşmasını daha yüksek sesle sürdürdü:

"Basının mümtaz temsilcileri... İlçemizdeki kanalizasyon kollektör sisteminin temelinin atılması sebebiyle düzenlenmiş bulunduğumuz bu mütevazi töreni şereflendirdiğiniz için hepinize muhabbetlerimi sunarım.

"Sevgili vatandaşlarım,

"Sayın başbakanımızın himmetleri ile ilçemiz nihayet kanalizasyon kollektör sistemine kavuşmak için ilk adımını atmış

bulunuyor. Memleketin dört bir yanında başlayan kalkınma hamlesine ilçemiz de kollektör sistemi ile katılmış bulunuyor."

Belediye başkanının dili bir türlü "kollektör"e dönmüyordu. Bazen "collektör" bazen "kulektör" diye konuşuyor, ancak "kanalizasyon" sözcüğü üzerine basa basa bağırıyordu.

"Kanalizasyon medeniyetin ölçüsüdür. Kanalizasyonu olmayan bir şehir kısa sürede pisliğe batar. Sayın başbakanımız geçen yıl ilçeyi ziyaretlerinde "bir daha gelişimde kanalizasyon ihalesi tamamlansın" diye emir buyurmuşlardı. Bu emri yerine getirmenin saadeti içindeyiz."

Sözün burasında başbakana baktı. Başbakan hafifçe yerinden doğrularak başkanı alkışlamaya başladı. Başbakanın alkışını tribünlerdekilerin alkışları izledi.

Belediye başkanı önündeki kağıtta yazılanları okumaya devam ediyordu:

"Geçen yıl belediyenin musluklarının değişmesi sebebi ile düzenlemiş olduğumuz törene sayın sanayi bakanımız katılmış ve sayın başbakanımızın bu emirlerini bizlere hatırlatmıştı. Üç ay önce de belediye bahçesine çim ekilmesi sebebiyle düzenlediğimiz bir başka törende konuşan tarım bakanımız, ilçedeki kalkınma hamlelerini överek (inşallah yakında kanalizasyon tesislerini de açarız) demişti. Geçen ay ara sokaklara trafik işaretlerinin konması sebebiyle düzenlediğimiz bir başka törende de içişleri bakanımız (sayın başbakanımız kanalizasyon ihalesini soruyor) diye çalışmalar hakkında bizlerden bilgi almak lütfunu göstermişti. Şimdi başbakanımızın huzuruna görev yapmış olmanın rahatlığı içinde çıkıyoruz. Sağ olsunlar, var olsunlar..."

Rıfkı Kara, konuşmanın bir yerinde "bravo" diye bağırdı. Konuşmanın tam burasında kendi adından da söz edileceğini biliyordu. Çünkü konuşmayı kendisi hazırlatmıştı. Zaten Belediye başkanı daha önce kendi şirketlerinde çalışmış, bugüne kadar "hürmette kusur" etmemişti.

Başkan hafifçe öksürüp boğazını temizledikten sonra konuşmasını sürdürdü:

"Değerli işadamı Rıfkı Kara'dan bu konuda büyük ilgi ve yardım gördük. İnşallah kısa süre içinde kanalizasyon tesislerini

tamamlayıp açacağız. Bugüne kadar pis sulan çukurlarda toplayıp, sonra bunlan denize döküyorduk. Kanalizasyon, sayın Rıfkı Kara'nın çalışmalan ile tamamlandığı zaman çukur açtığımız ve içlerine dışkı ve pis sulan doldurduğumuz yerler de elbette en münbit tanm arazileri olacaktır. Şimdiden bu yerleri kiraya vermek için çalışmalara başlamış bulunmaktayız...

Belediye başkanının konuşması bitmişti. Başbakan hafifçe yerinden doğruldu. Alkış önce tribünlerden başladı. Daha sonra ilk, orta ve lise öğrencilerinden alkış geldi. Başbakanın soyadı söyleniyor, ardından ve önünden de "ya ya, şa, şa, şa" diye bağırıp alkış tutuluyordu.

Başbakan tribün ile kürsü arasına serilmiş Milâs halılarının üzerinden yürüyerek mikrofona yaklaştı. *"Sevgili vatandaşlarım, değerli hemşehrilerim"* diyerek konuşmasına başladı.

Şöyle bir geriye doğru kaykılıp, kalabalığı süzdü. Hiç de beklediği kadar kalabalık değildi. Burasının daha önce muhalefet partisini desteklediğini biliyordu. Muhalefet oyları ikiye bölünmüş, kendi adayı aradan sıyrılmıştı. "Bu kadar kalabalık için buralara kadar gelinir mi?" diye kendi kendine düşündü. Alkış dindikten sonra ses tonunu yavaşlatarak konuşmasına başladı:

"Değerli vatandaşlarım. İmar kervanına ilçenizi de katmış bulunuyoruz. Allah'ın izniyle ilçenizi en modern yerleşme birimleri arasına sokacağız."

Durdu bekledi. Beklediği gibi oldu, alkış başladı.

"Bir memlekette ensfraktür olmadan investmen olmaz. iktidara geldiğimiz günden beri ensfraktür çalışmalanna bilhassa önem veriyoruz. İlçenizdeki kollektör sistemi tabii ki, bu ensfraktürün en önemli yatınmıdır."

Başbakan Anadolu'daki ilçelerde hep böyle yabancı sözcükleri seçerek konuşurdu. Dinleyenler, böylece, başbakanın ne kadar bilgili olduğunu anlardı. Böyle konuşmanın çok yararını görmüştü. "Alt yapı" dese o kadar etkili olmazdı. İlle de böyle yabancı sözcükler seçer, bu yolla etki yaratmaya çalışırdı.

"Ensfraktür" sözcüğü dinleyenler tarafından "traktör" biçiminde anlaşılmış ve kalabalık arasında bulunan köylüler "bizlere taksitle traktör dağıtacak herhalde" diye sevinmişlerdi.

Başbakan iki dakika "kollektör sistemi" üzerinde durduktan sonra enflasyondan, dış yardımlardan, turizm yatırımlarından, komünizm tehlikesinden söz ederek iki saat on beş dakika kadar konuştu.

Töreni TRT ilk haber olarak duyurdu. Başbakanın konuşması, "olayların içinden" adlı programda ayrıca yayınlandı.

Başbakan, tıpkı geldiği gibi alkışlar arasında komşu ilçeye geçti. Komşu ilçede kaldırımların iki santim yükseltilmesi nedeniyle büyük bir tören düzenlenmişti. Başbakan bu törene de katıldı. Yoldan geçerken partili üyelerin birinin sahibi olduğu benzin istasyonunun açılış töreninde bulundu.

Başbakanın ertesi gün katıldığı tören ise ilçenin genel tuvaletinin açılış töreniydi. Altı erkek, üç bayan yüznumarası kabini 100 milyon liraya çıkmıştı. Tuvaletin önündeki tören çok görkemli oldu. Özellikle çevredeki esnaf, yıllardır "küçük su dökmek" için duvar diplerini kullanır, ilçe bu yüzden yaz ayları hiç de hoş olmayan kokulara bürünürdü. Bu yüzden bütün çarşı esnafı tuvalet açılış törenine gelmişti

Başbakanın o il sınırları içinde katıldığı son tören bir minik köprünün açılışı nedeniyle düzenlenen törendi. İl belediye başkanı, belediye parkında bulunan üç metrelik havuzun üstüne İstanbul köprüsünün maketini yaptırmıştı. Başbakan bu törende de özel sektör öncülüğündeki kalkınmanın erdemimden söz ederek müdahaleci ekonomiyi savunanlara şiddetle çattı.

Bu haber de TRT'nin 13 haber bülteninde yer aldı.

Başbakan önümüzdeki hafta da Anakara'nın ortasındaki bir benzin istasyonunun kamu araçlarına benzin vermesi nedeniyle düzenlenecek bir törende konuşacak. Bunun için bir reklam ajansı ile görüşme yapılmış; reklam ajansı sahibi, konuyu başbakanın danışmanlarından birine açmış, zaten benzin istasyonu sahibi de partinin kurucularındanmış.

BİR KARA MİZAH ÖRNEĞİ

Bir ilkokul hademesinin oğluydu. Cin gibi zekiydi. İlkokulu, ortaokulu, liseyi hep "iftiharlık" öğrenci olarak bitirdi. Hademe babası bu zeki, bu çalışkan, bu herkese saygılı oğlundan gurur duyardı. Oğlu 12 Mart döneminde arandığında önceleri korkup çekinmişti ama hep oğlu ile övünmüştü. Akıllıydı oğlu, zekiydi oğlu, bir kolayını bulur, bu işleri de atlatırdı. Hiç güvenini yitirmemişti oğluna.

Oğlu Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne kayıt olduğu zaman ne kadar da sevinmişti. Oğlu mühendis olacak, Bolu'nun bir köyünde başlayan yoksul yaşamları oğullarının mühendis olması ile birlikte birdenbire değişecekti. "Yazgı" kendi çaresizliğiydi, "istikbal" ise oğlu ile açılacak olan cennet kapısı.

Zaman geçtikçe oğlunun sanki ağabeyi gibi görüyordu. Oğlu değildi de sanki ağabeyiydi. Öyle akıllı, öyle kendinden emin... Hep saygıyla, evet, sevgisini çoktan bastırmış, saygıyla bakardı oğlunun gözlerinin içine.

Yorgun argın yattığı zaman oğlunu hep kitabın başında görürdü. Okul kitapları mıydı bunlar, yoksa başka kitaplar mı, bilinmez. Okurdu hep. Sabahlara kadar okurdu. Bir kez cesaret edip baktı. Lenin yazıyordu kitabın başında. Yanında Engels yazılı bir kitap, sonra da Mao yazılı bir kitap daha. Sormuştu: *"Oğlum nedir bu kitaplar ne yazıyor bu kitaplarda?"* Gülmüştü oğlu. *"Baba sen anlamazsın."*

Kitaplar her gün daha da artıyordu. Oğlu okuyordu, okudukça dalgınlaşıyordu. Bazı geceler eve de gelmez olmuştu. Eh, genç bunlar, kadın-kız ilişkisi olmasın sakın? Başlangıçta böyle düşünmüştü. Sonra yavaş yavaş anladı: Oğlu başka konulara sevdalıydı. Geceleri üniversitede kalıyor, arkadaşları ile "eğitim çalışmaları" yapıyordu.

"Evlat neden geceleri gelmiyorsun?"

"Baba çalışıyoruz."

"Ne çalışması?.."

"Eğitim baba, devrimci eğitim...

Sonradan hep düşünürdü, böyle mi sormuştu, oğlu da böyle mi yanıt vermişti. Gerçekten aralarında böyle mi konuşmuşlardı? Bilemiyordu.

Adı bir banka soygununa karışmıştı. Yok, oğlu banka soyamazdı. Önüne milyar koysan dönüp bakmazdı bile. Birileri iftira etmişti. Hiç hırsızlık yapar mıydı oğlu? Yok, dünyada inanmazdı. Yapmazdı. Yapamazdı.

Bir gece evi basıldığında hep düşünmüştü. Ne yapmıştı da oğlu, evi böyle gece yarısı askerlerle, polislerle basılmıştı? Konu komşuyu dinlersen, oğlu komünist bir örgütün başıymış, banka soyarlar, adam kaçırırlarmış, Deniz Gezmiş'lerle, Mahir Çayan'larla beraber Amerikalıları kaçırıp öldürmek isterlermiş.

Daha önceleri Amerikan elçisinin arabasının yakılmasında birkaç ay hapis de yatmış, ama demek suçu yoktu ki, serbest bırakılmıştı. Okul bu, kalabalık yer, gençtir bunlar, şeytan aklına uyarlar. Hele şu günler atlatılsın, köyden mi olur, kentten mi, everirler, baş göz ederler, bunlar da unutulur giderdi.

Elçinin arabasını yakmayı biraz aklı alıyordu da adam öldürmek, banka soymak aklına pek yatmıyordu. Yapmazdı oğlu böyle şeyler. Karınca incitmezdi o. Hiç ama hiç!.. Neydi bu başlarına gelen felaket!? Neydi yarab, neydi!?..

Polis oğlunu günlerce aramıştı. Radyoda televizyonda oğlunun adı okundukça yüreği ağzına gelirdi. Vurmasınlar oğlunu bir köşe başında?!!... Yoo, yoo, böylesine hiç yüreği dayanmazdı. Yakalandığını duyduğu anda. Allah inandırsın, sevinmişti doğrusu. Üç-beş yıl hapis yatar çıkardı, şunun şurasında. Ama vuruldu mu, giderdi.

Emniyette göstermediler Bolulu bir başkomiser *"Abi seni severim ama"* demişti. *"Bunların işi biraz karışık, örgüt-mörgüt, ben de kendimden korkarım."*

Yalnızca kirli çamaşırlarını almıştı. Bir de küçük not:

"İyiyim, merak etmeyin."

Neler olup bittiğini anlamak için o elçi arabasının yakılması olayından tanıdığı avukata gitti. Ne sevecen, ne saygıdeğer avukattı o. İçini biraz ferahlattı.

"Yakalanması iyi oldu. Yoksa ne olacağı belli değildi. Gerekeni yapar savunurum. Hiç olmasa canını kurtardı."

Birkaç suçu varmış. İddia öyle. Suçlardan biri, fakülte rektörünün kafasına yumurta fırlatmakmış. Dev-Genç örgütünün önde gelen yöneticisi olarak yargılanacakmış. Bir başka suçu da **"Elrom olayı"** ile ilgili görülüyormuş. Elrom'un kaçırılmasından sonra teröristlerin kaldığı evde oğlu da yakalanmıştı. İşte o zaman korkmuştu: Sakın oğlu, İsrail konsolosunun öldürülmesi olayına karışmış olmasındı?

Mamak cezaevinde ilk kez oğlunu gördüğünde "evladım doğru mu bunlar?" diye sormak istemiş ama soramamıştı.

Neyi soracaktı ki?

Daha sonraları avukatı anlatmıştı. Şaşırmıştı, ama ne yapsın? Baba yüreği. Başını eğip dinlemişti hepsini.

"Bir gün Selimiye'deki koğuşta bağırarak uyanmış. Yalan, yalan, yalan diye bağırmış. Hep yalan öğrettiler bize. Arkadaşları, ne oluyor, demeye kalmamış, çırılçıplak soyunmuş. Kapıya saldırmış. Yalan, yalan.. Arkadaşları yatıştırmaya çalışmışlar ama yok; bağırmış, bağırmış, bağırmış.. Sonra Bakırköy Akıl Hastanesi'ne kaldırmışlar. Doktoru ile görüştüm, şunları anlatmış:

(O gece rüyamda Bolu'daki köyü gördüm. Evin hemen yanında bir ahır vardı. Ahırın kırık penceresi birdenbire gözümde canlandı. Sanki orada, köydeyim. Pencere kırık, sinek pislikleri ile de iyice kirlenmiş. O kirli cam parçasında bütün çocukluğumu, bütün gençliğimi, bütün yanlışlarımı görmüştüm.

Evet, bizlere Marksizm'in tersi öğretilmişti. Marksizm diye Marksizm'in tersi benimsetilmişti. Bizler bu işin basit piyonlarıydık. Biz ne dediysek, onun tersi doğruydu. Devrimci dediklerimiz karşı devrimci, işbirlikçi - burjuva dediklerimiz de gerçek vatansever...)"

Doğrusu hiç bir şey anlamamıştı o gün. Daha sonraları bir gün oğlu mahkemede söz alıp, o güne kadar en ağır sövgülerle andığı başbakan için "o memleketin gözbebeğidir" dediğinde oğlunun işkenceden ve baskıdan dolayı delirdiğini sanmıştı.

Sonra arkadaşlarından dinlemişti.

Oğlu, mahkemede böyle konuşunca, arkadaşları sert tepki göstermişler. Cezaevine döndüğünde kimse yanına gelmek istememiş. Hatta dövmek de istemişler. Alla'tan, yan koğuşta

öğretim üyeleri yatıyormuş. Onlar, oğlunu kendi koğuşlarına almışlar. Böylece arkadaşlarınca dövülmesi önlenmiş.

Sonra oğlunu Gülhane hastanesinde "müşahede altında" almışlar. Delirdi mi, delirmedi mi diye. Doktorlar oğlunu uzun uzun muayene etmişler, sonunda sağlam raporu vermişler Üstelik üstün zekalı da çıkmış.

Yeniden dönmüş cezaevine. "Dış-B" dedikleri koğuşa. O günden sonra hiçbir Dev-genç sanığı selam vermemiş oğluna. Yalnız bir öğretim üyesi ilgilenmiş kendisi ile.

Sormuş:

"Paçayı kurtarmak için mi bu numaralan yapıyorsun?"

Bir gün, kendisi ile ilgilenen öğretim üyesi ile aralarında şöyle bir konuşma geçmiş:

"Hocam, kanser tedavi edilir, biliyor musunuz?"

"Ne bileyim ben yahu!.."

"Edilir."

"Peki nasıl edilir?"

"Marksizmi kansere uygulayarak...

"Allah, Allah..."

"Val'la Hocam..."

"Peki nasıl?"

"Çelişkilerden yararlanılacak...

"Sonra?"

"Diyalektik yöntem ile önce kanseri verem mikrobuna dönüştüreceksin."

"Eeee?"

"Verem tedavi edildiğine göre iş kolay. Kanser hücresi, diyalektik yöntemle verem mikrobuna dönüştürülür, verem de tedavi edildiğine göre mesele kalmaz."

İşkencelere karşı en çok direnen, mahkemenin ilk günlerinde başını dik tutmaya çalışan, bilgisi ve ağırbaşlılığı nedeniyle cezaevinde herkesin "hocam" diye seslendiği oğlu, herkesin alaya aldığı, aşağıladığı bir adam oluvermiş.

Anımsıyordu babası, en çok Sinan'ı severdi o. Sinan, çok bilgiliydi. Annesi de babası da felsefe öğretmeniydiler. Sinan'ın Nurhak dağlarındaki çatışmada öldürülmesine kendisi de çok üzülmüştü. Kaç kez evlerinde yemek yemişti Sinan?

Bir gün Sinan'dan söz edecek oldu babası. Küfürle yanıt verdi oğlu. Kulaklarına inanamamıştı. Nasıl olurdu da oğlu bu kadar sevdiği arkadaşı için ölümünün ardından bu kadar ağır sözler söylerdi?

O eski oğlu değildi artık. Değişmiş, çok değişmişti. Çok sonraları bir gün *"oğlum"* demişti, *"Niçin bu kadar değiştin?"*

"Geçmişi unutmak istiyorum. Öylesine unutmak istiyorum ki, beni o eski çevremle birlikte düşünen herkesten nefret ediyorum."

Gerçekten delirmiş miydi? Ceza ehliyetinin olmadığını kanıtlamak için numara mı yapmıştı? Yoksa bütün olup bitenlerden kendisini sorumlu tutup bambaşka bir insan olmaya mı karar vermişti? Belki biri doğruydu, belki bunların hepsi.

1974 yılında çıkarılan af yasası ile hakkındaki bütün davalardan kurtuldu. Hemen okuluna kaldığı yerden devam etti. Her zaman okuduğu solcu gazeteyi bir yana bırakarak, sağcı gazeteleri okumaya başladı. Eski arkadaşlarını görünce yolunu değiştirdi. Arayan olunca *"benimle bir daha görüşmeyin"* dedi. İşte sonunda mühendis olacaktı, oluyordu. Ama o oğlu gitmiş, yerine bir başkası gelmişti. Unutmak ve unutulmak istiyordu.

TEK'e mühendis olarak girdi. Kendisi gibi Marksist eylemlerde bulunduktan sonra askeri mahkemenin yargıcına cezaevinden gizli mektuplar yazan ve cezaevinde beş vakit namaz kılmaya başlayan bir arkadaşının kardeşi ile evlendi. Babası belaların geride kaldığına seviniyordu. Ama nasıl değişmişti oğlu bu kadar? Ona bir türlü akıl erdiremiyordu.

Arasıra "Sinan" diye sormak ister, ama soramaz.

Oğlu TEK'ten ayrıldı, arkadaşlarınca kurulan bir proje bürosuna girdi. Orada yükseldi. Şirket de genişledi. Milyonlarca kazanmaya başladı. Şirket ihalelere girip büyük inşaatlar aldı.

Oğlunun teknik sorumlu olduğu şirket, Nurhak dağları eteklerinde bir termik santral ihalesini kazanmıştı. Oğlu, ikide birde Nurhak dağlarına gidip geliyordu.

O günlerde Nurhak dağlarına kadar gidebilseydi Sinan ile öldürülecekti; gitmediği için şimdi Nurhak dağlarında termik santral yapıyor, para kazanıyordu. Oğlu mühendis olmuş, çalışmış, zengin de olmuştu.

Babası "takdir-i ilahi" diyordu; başkaları çok başka adlar bulmuştu bu gelişmelere ve rastlantılara!

"Ekonomimiz alaturka, liberalizmimiz arabesk, sermayemiz nazlı, iş adamımız narindir. Ekonomide serbest, siyasette grekoromen güreşiriz. Ama hep tuş oluruz. Uçan kuşa borcumuz var, uçmayana hıncımız... Devrim yasak, evrim sakıncalı, döneklik yararlıdır azgelişmiş demokrasimizde.

'Güleriz ağlanacak halimize' derler ya; ağlanacak halimize biraz da gülmek istedim. Ne yapayım! Şimdiye dek, kızarak yazdım anlamadılar. Şimdi gülerek yazıyorum; belki anlarlar !.."

Uğur Mumcu

ISBN 975-8084-07-0
9 789758 084074

um:ag
KDV Dahil
400.000 TL